

GUIA DE L'ESTUDIANT 2015-2016

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR
GRAU EN INFERMERIA

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT	5
PLA D'ESTUDIS	6
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS	9
Fisiopatologia	10
Infermeria Comunitària I	14
Pràcticum I	18
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut I	23
Elaboració de Projectes I	26
English for Health Sciences	30
Farmacoteràpia	33
Infermeria Psicosocial	37
Pràcticum II	40
Bioètica	44
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS	48
Consell Alimentari. Dietètica i Dietoteràpia	49
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut II	52
Infermeria Comunitària II	55
Infermeria Maternal i Salut Reproductiva	58
Pràcticum III	61
Elaboració de Projectes II	65
Infermeria de la Infància i l'Adolescència	68
Infermeria en Salut Mental	71
Infermeria Gerontològica i Geriàtrica	74
Pràcticum IV	79
ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS	82
Atenció Integrada	83
Cures al Final de la Vida	87
Gestió i Administració dels Serveis d'Infermeria	90
Pràcticum V	94
Treball de Fi de Grau I	98
Pràcticum VI	101
Treball de Fi de Grau II	105
ASSIGNATURES OPTATIVES	108
Atenció a Persones amb Demències	109
Atenció al Pacient Crític	112
Atenció Immediata Urgent	115
Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat	118
Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic	121
Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English	124
Inclusive Communities and Accessibility	127
Sexualitat i Cronicitat	130

PRESENTACIÓ

Fa 40 anys que la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic ? Universitat Central de Catalunya, va néixer amb el nom d'Escola d'Infermeria Osona, iniciant el seu viatge cap al desenvolupament del lideratge i de l'excel·lència acadèmica. El 1980 els estudis d'Infermeria passen a ser diplomatura universitària i el centre s'adscriu a la UAB. L'any 1987, l'Escola d'Infermeria Osona s'integra als Estudis Universitaris de Vic.

El maig de 1997, amb la Llei de Reconeixement de la Universitat de Vic pel Parlament de Catalunya, passa a denominar-se Escola Universitària de Ciències de la Salut i incorpora nous ensenyaments: Fisioteràpia (1997), Teràpia Ocupacional (1997), Nutrició Humana i Dietètica (1998) i Treball Social (2010). L'any 2011 l'Escola Universitària de Ciències de la Salut passa a ser la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar. Al llarg d'aquest anys s'inicia i es consolida la identitat de la nostra facultat amb el lideratge en dues ocasions de la Sra. Anna Bonafont, de la Dra. Montse Valls i els últims tres anys de la Dra. Marga Pla.

El 2015 volem seguir consolidant el lideratge i l'excel·lència acadèmica establint plans d'estudi innovadors que garanteixin el desenvolupament competencial dels professionals. El nostre objectiu és preparar la pròxima generació de líders infermeres, així com els líders de les disciplines que s'integren a la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar: des dels graus, als màsters i amb l'accés al Doctorat. Volem que el nostre alumnat esdevinguin els professionals del futur, competents per liderar i transformar l'atenció a la salut i les cures, alhora que donar resposta a la ràpida i complexa evolució de l'entorn sanitari a través de l'excel·lència acadèmica i de la pràctica clínica, de la innovació i la recerca, així com de les associacions establertes amb la comunitat i amb iniciatives internacionals.

Des de les aules, els tallers i laboratoris, fins a la capçalera del pacient i a la comunitat, ens volem distingir com una Facultat referent amb un model de formació singular i de qualitat, orientada a la recerca i a la innovació a nivell internacional, amb la finalitat de millorar la salut de la població, la qualitat de vida i eliminar les desigualtats en salut.

Com a exalumna de l'Escola d'Infermeria Osona és un privilegi contribuir a promoure el llegat del nostre patrimoni. El conveni signat entre la UVic i el Consorci Hospitalari de Vic (CHV) constitueix el marc idoni per tal de que els professors / investigadors liderin i vetllin per l'excel·lència a l'aula, a la simulació, al laboratori i a la pràctica clínica, i es generin sinergies que afavoreixin la recerca clínica i de resultats en salut, així com la innovació en un moment de canvi radical en l'atenció de la salut.

Mireia Subirana. RN, MsN, PhD, FEANS
Degana de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar
Universitat de Vic ? Universitat Central de Catalunya

FACULTAT DE CIÈNCIES DE LA SALUT I EL BENESTAR

Estructura

La Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar de la Universitat de Vic és una estructura d'ordenació, organització, gestió i coordinació d'ensenyaments conduents a l'obtenció de títols oficials de l'àmbit de Ciències de la Salut i Ciències Socials i Jurídiques.

Actualment s'imparteixem les següents titulacions homologades:

- Grau en Infermeria
- Grau en Fisioteràpia
- Graua en Teràpia Ocupacional
- Grau en Nutrició Humana i Dietètica
- Grau en Treball Social

- Màster Universitari en Atenció i Cures Pal·liatives
- Doctorat en Cures Integrals i Serveis de Salut

Les unitats bàsiques de docència i recerca són les Departaments, que agrupen el professorat en funció d'àrees de coneixement, d'estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant de cada departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director/a de departament.

Els òrgans de govern unipersonals de la FCSB són: degana, vicedegana, cap d'estudis, coordinadors/es de titulació, directors/es de departament i responsables d'àrees funcionals.

Els òrgans col·legiats de govern de gestió, coordinació i participació de la FCSB són: Consell de Govern, Consell de Direcció i Claustre de Centre.

Departaments

La unitat bàsica de docència i de recerca de la Facultat és el Departament, que agrupa el professorat en funció d'àrees de coneixement, estudi i recerca afins o compartides.

Al capdavant del departament hi ha un professor o professora que exerceix les funcions de director de Departament.

Els departaments de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar són:

Departament de Ciències de la Salut

Director: Dr. Raimon Milà

Departament de Ciències Socials i del Benestar

Directora: Dra. Anna Ramon

Departament de Ciències Bàsiques i Metodològiques

Directora: Dra. Núria Obradors

Adjunt a la direcció dels departaments: Sr. Àngel Torres

Òrgans de govern

El Consell de Direcció és l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

Degana de la Facultat, que el presideix: Dra. Mireia Subirana

Vicedegana: Sra. Montserrat Faro

Cap d'Estudis: Dra. Tamara Gastelaars

Director del Departament de Ciències de la Salut: Dr. Raimon Milà

Directora del Departament de Ciències Socials i del Benestar: Dra. Anna Ramon

Directora del Departament de Ciències Bàsiques i Metodològiques: Dra. Núria Obradors

Adjunt a la direcció dels departaments: Sr. Àngel Torres

Coordinadora de la titulació d'Infermeria: Sra. Núria Gorchs

Coordinador de la titulació de Fisioteràpia: Sr. Carles Parés

Coordinadora de la titulació de Teràpia Ocupacional: Sra. Laura Vidaña

Coordinadora de la titulació de Nutrició Humana i Dietètica: Dra. Cristina Vaqué

Coordinador de la titulació de Treball Social: Sra. Sílvia Madrid Alejos

Delegat per a la Recerca: Dr. Raimon Milà

Delegat del Programa de Doctorat: Dr. Joan Carles Casas

Coordinador de Formació Continuada: Sr. Jordi Naudó

Coordinadores de Pràctiques: Sra. Olga Isern i Sra. Cristina Font

Coordinadora de Relacions Internacionals i Mobilitat: Sra. Montse Romero

CALENDARI ACADÈMIC

Calendari del centre:

Docència:

1r semestre: del 14 de setembre de 2015 al 23 de desembre de 2015.

2n semestre: de l'1 de febrer del 2016 al 27 de maig del 2016.

Els ensenyaments de Màster i de Formació Continuada podran allargar aquests períodes.

Vacances de Nadal: Del 24 de desembre de 2015 al 10 de gener de 2016, inclosos. Vacances de Setmana Santa: Del 19 de març al 28 de març de 2016, inclosos.

Dies festius:

Dilluns 12 d'octubre de 2015 - El Pilar

Dilluns 7 de desembre de 2015 ? Pont de la Immaculada

Dimarts 8 de desembre de 2015 ? La Immaculada

Dissabte 23 d'abril de 2016 ? Festa Major UVic

Diumenge 1 de maig de 2016 ? Festa del Treball

Dilluns 16 de maig de 2016 ? Segona Pascua (Festiu pendent d'aprovació)

Divendres 24 de juny de 2016 ? Sant Joan

Dilluns 4 de juliol de 2016 ? Pont de la Festa Major

Dimarts 5 de juliol de 2016 ? Festa Major de Vic

Diumenge 11 de setembre de 2016 ? Diada Nacional de Catalunya

Observació: Aquest calendari està supeditat a la publicació de les festes locals, autonòmiques i estatals

ORGANITZACIÓ DE L'ENSENYAMENT

Objectius generals

El Grau en Infermeria té com a objectius generals:

- Formar infermers/res que siguin capaços de donar una atenció que s'adeqüi tant a les necessitats de les persones que atenen com a les seves famílies i comunitats, tot incorporant les evidències científiques que permeten ampliar el coneixement d'aquesta àrea professional.
- Identificar qualsevol estat de salut , incorporant la promoció, prevenció i rehabilitació en totes les seves activitats quotidianes, així com tenint en compte el codi deontològic de la professió.
- Incorporar la recerca en les seves activitats habituals, així com treballar en equips inter i multidisciplinaris des d'una perspectiva integradora.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica (FB)	60
Obligatòria (OB)	81
Optativa (OP)	9
Treball de Fi de Grau (TFG)	10
Pràctiques Externes (PE)	80
Total	240

* Cada curs està organitzat en dos semestres de 30 crèdits cadascun d'ells. La distribució de les assignatures per semestre pot variar segons els cursos acadèmics.

PRIMER CURS	Crèdits	Tipus
Estudi del Cos Humà I	6,0	FB
Història i Fonaments d'Infermeria	6,0	OB
Estudi del Cos Humà II	6,0	FB
Tenir Cura: Desenvolupament de la Funció d'Infermeria	6,0	OB
Bioestadística i Sistemes d'Informació en Salut	6,0	FB
Bioquímica	6,0	FB
Comunicació i Educació per a la Salut	6,0	FB
Cultura, Societat i Salut	6,0	FB
Psicologia Evolutiva i de la Salut	6,0	FB
Salut Pública	6,0	OB

SEGON CURS

	Crèdits	Tipus
Fisiopatologia	6,0	FB
Infermeria Comunitària I	3,0	OB
Pràcticum I	15,0	PE
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut I	6,0	OB
Elaboració de Projectes I	3,0	OB
English for Health Sciences	6,0	FB
Farmacoteràpia	3,0	OB
Infermeria Psicosocial	3,0	OB
Pràcticum II	9,0	PE
Bioètica	6,0	FB

TERCER CURS

	Crèdits	Tipus
Consell Alimentari. Dietètica i Dietoteràpia	3,0	OB
Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut II	6,0	OB
Infermeria Comunitària II	3,0	OB
Infermeria Maternal i Salut Reproductiva	3,0	OB
Pràcticum III	15,0	PE
Elaboració de Projectes II	3,0	OB
Infermeria de la Infància i l'Adolescència	3,0	OB
Infermeria en Salut Mental	6,0	OB
Infermeria Gerontològica i Geriàtrica	6,0	OB
Pràcticum IV	12,0	PE

QUART CURS

	Crèdits	Tipus
Atenció Integrada	3,0	OB
Cures al Final de la Vida	3,0	OB
Gestió i Administració dels Serveis d'Infermeria	6,0	OB
Pràcticum V	12,0	PE
Treball de Fi de Grau I	3,0	TFG
Pràcticum VI	17,0	PE
Treball de Fi de Grau II	7,0	TFG
Optatives	9,0	OP

OPTATIVES - SENSE ITINERARI

	Crèdits
Atenció a Persones amb Demències	3,0
Sexualitat i Cronicitat	3,0
Atenció al Pacient Crític	3,0
Atenció Immediata Urgent	3,0
Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat	3,0
Inclusive Communities and Accessibility	6,0
Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic	3,0
Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English	6,0

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE SEGON CURS

Fisiopatologia

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Amadeu Godayol Vila
- Elvira Català March
- Xavier De Castro Gutierrez

OBJECTIUS:

L'assignatura té com a objectiu principal que els estudiants adquireixin:

- Coneixements més complets i aplicats sobre la Fisiologia (funcionament normal del cos humà) i la Bioquímica. És imprescindible una bona base de coneixements d'estructura i funció del cos humà.
- Coneixements sobre els mecanismes de producció de les malalties en els diferents nivells (molecular, cel·lular, tisular, d'òrgans i sistèmic)
- Coneixements sobre les repercussions de les alteracions fisiològiques sobre l'organisme
- Coneixements sobre les manifestacions clíniques més importants que provoquen els canvis fisiopatològics sobre l'organisme.
- Coneixements sobre la terminologia mèdica específica.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Descriu les alteracions fisiopatològiques més importants dels diferents aparells i sistemes corporals, i les causes que les provoquen.
2. Identifica i explica els signes i símptomes més importants provocats per les alteracions fisiopatològiques.
3. S'inicia en l'ús correcte de la terminologia mèdica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer els processos fisiopatològics i les seves manifestacions i els factors de risc que determinen els estats de salut i malaltia en les diferents etapes del cicle vital.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Fisiopatologia general. Patologia general bàsica

1. Concepte de salut i malaltia. Terminologia. Historia Clínica.
2. Adaptació, lesió i mort cel·lular.
3. Mecanismes genètics de la malaltia.
4. Neoplàsies. Biologia del càncer: transformació cel·lular i oncògens.
5. Alteracions de la temperatura corporal: Hipertèrmia, hipotèrmia i febre.
6. Resposta de l'organisme a la lesió: Inflamació. Reparació cel·lular i cicatrització.
7. Resposta sistèmica a l'agressió (Reacció general al estrès).
8. Malaltia infecciosa.
9. Fisiopatologia del sistema immune (I): Hipersensibilitat i al·lèrgia. Autoimmunitat. Immunodeficiència.
10. Fisiopatologia del sistema immune (II): Immunosupressió i trasplantament d'òrgans.

Mòdul 2: Aparell Respiratori

1. Estructura i funció: Ventilació. Difusió. Perfusió.
2. Insuficiència respiratòria.
3. Fisiopatologia de la ventilació
4. Fisiopatologia de la circulació pulmonar. TEP
5. Fisiopatologia pleural

Mòdul 3: Aparell Cardiovascular

1. Fisiopatologia de la contractilitat. Insuficiència cardíaca.
2. Fisiopatologia de la conducció i del ritme cardíac. Arítmies.
3. Fisiopatologia de la circulació coronària. Síndromes coronaris.
4. Fisiopatologia valvular. Estenosis i insuficiència. Repercussions sistèmiques.
5. Insuficiència circulatòria aguda. Xoc. Síncope.
6. Fisiopatologia de la circulació perifèrica arterial i venosa.

Mòdul 4: La sang

1. Fisiopatologia general de l'hematopoesi.
2. Fisiopatologia dels hematies. Síndrome anèmic. Síndrome policitàmic.
3. Fisiopatologia dels leucòcits. Leucocitosi i leucopènia. Síndrome leucèmic.
4. Fisiopatologia dels limfòcits i òrgans limfoides. Adenomegàlies. Esplenisme.
5. Fisiopatologia de l'hemostàsia. Alteracions de les plaquetes i de la coagulació.

Mòdul 5: Sistema Endocrí, Metabolisme i Nutrició

1. Fisiologia hormonal. Tipus i mecanisme d'acció. Regulació hormonal. Hipo i hiperfunció.
2. Fisiopatologia de l'eix hipotàlem-hipofisari. Adenohipòfisi i neurohipòfisi.
3. Fisiopatologia de la tiroides.
4. Fisiopatologia de les glàndules suprarenals
5. Fisiopatologia de les hormones gonadals
6. Fisiopatologia del creixement.
7. Fisiopatologia de les paratiroides i del metabolisme del calci, fòsfor i magnesi.
8. Fisiopatologia del metabolisme dels glúcids: Diabetis Mellitus.

9. Fisiopatologia del metabolisme dels lípids. Hiperlipoproteinèmies.
10. Fisiopatologia del metabolisme de les proteïnes. Amiloidosi.
11. Obesitat. Síndrome metabòlic
12. Desnutrició. Anorèxia. Alteracions de les vitamines.

Mòdul 6: Aparell Digestiu:

1. Fisiopatologia de la motilitat: Disfàgia. Reflux. Estrenyiment. Ili.
2. Fisiopatologia de la secreció del tub digestiu: Hiperclorhídria. Hipergastrinèmia.
3. Fisiopatologia de la digestió i de l'absorció. Síndrome de malabsorció. Diarrea.
4. Fisiopatologia hepatobiliar. Icterícia i colòstasi. Insuficiència hepatocel·lular. Hipertensió portal
5. Fisiopatologia de la circulació: Hemorràgia digestiva. Isquèmia mesentèrica.

Mòdul 7: Aparell Urinari

1. Fisiologia renal
2. Insuficiència renal aguda i crònica.
3. Alteracions de l'equilibri hidro - electrolític.
4. Alteracions de l'equilibri àcid - base.
5. Fisiopatologia de les vies urinàries i de la micció.

Mòdul 8: Neurologia

1. Fisiopatologia del còrtex cerebral (I): Síndromes corticals funcionals: apràxia, agnòsia, afàsia, amnèsia.
2. Fisiopatologia del còrtex cerebral (II): Síndromes topogràfics: frontal, parietal, temporal, occipital.
3. Fisiopatologia de la motilitat voluntària, to muscular i reflexos.
4. Síndrome piramidal (primera motoneurona). Síndrome de la segona motoneurona.
5. Fisiopatologia de la sensibilitat. Tacte. Dolor. Temperatura.
6. Fisiopatologia de la medul·la espinal. Síndromes medul·lars.
7. Fisiopatologia de la coordinació motora, equilibri i marxa. Síndrome cerebel·lós
8. Fisiopatologia dels nuclis de la base. Parkinsonisme. Síndromes hiperkinètics.
9. Fisiopatologia de la consciència. Alteracions del son. Coma.
10. Fisiopatologia de les demències.
11. Estat confessional agut. Deliris
12. Síndrome epilèptic.
13. Meningisme. Hidrocefàlia. Síndrome d'hipertensió intracranial.

Mòdul 9: Aparell Locomotor

1. Fisiopatologia òssia:
  1. Fisiologia òssia. Remodelació
  2. Fisiopatologia del metabolisme fosfocàlcic. Osteoporosi.
  3. Estudi general de la infecció òssia. Osteomielitis i osteïtis.
  4. Estudi general de les fractures. Reparació i fases. Clínica general. Pseudoartrosi.
2. Fisiopatologia articular
  1. Artropaties inflamatòries i degeneratives
  2. Alteracions de la mobilitat. Rigidesa i laxitud. Luxació i subluxació
3. Fisiopatologia del múscul estriat esquelètic
  1. Manifestacions de lesió muscular: debilitat, miàlgia, alteracions de la massa muscular (atrofia-hipertrofia)
  2. Alteracions de la contracció muscular: distonia, tetània, miotonia, rampes.
  3. Miopaties inflamatòries. Rabdomiòlisi.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades en els diferents mòduls, ja siguin teòriques o pràctiques. Realització de treballs.

S'avaluaran de manera autònoma els diferents mòduls amb proves alliberadores. Es necessari superar tots els mòduls per aprovar l'assignatura.

Es podran recuperar mòduls no alliberats durant el curs sempre que no superin el 50 % del total de l'assignatura. La recuperació es realitzarà en el període de setembre.

Si durant l'avaluació continuada no es supera al menys el 50 % de l'assignatura, no hi haurà opció de recuperació i es considerarà assignatura suspesa i no recuperable.

La nota final s'obtindrà dels promitjos de les notes dels diferents mòduls aprovats, ja sigui per avaluació continuada o en el període de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Guyton, A.C. (2006). *Tratado de fisiología médica*. 11ª ed. Madrid: Elsevier.
- Moore, K.L. (2009). *Fundamentos de anatomía: com orientación clínica*. Madrid: Wolters Kluwer.
- Müller-Sterl, W. (2008). *Bioquímica. Fundamentos para Medicina y Ciencias de la Vida*. Barcelona: Reverté, 2008.
- Pérez Arellano, J.L. (2006). *Manual de Patología General. Sisinio de Castro*. 6ª ed. Barcelona: Masson.
- Porth, C.M. (2006). *Fisiopatología*. 7ª ed. Madrid: Panamericana.

Complementària

- Thibodeau, G.A. (2007). *Anatomía y fisiología*. 6ª ed. Madrid: Elsevier.
- Tortosa, G.J. (2006). *Principios de anatomía y fisiología*. 11ª ed. Mèxic: Médica Panamericana.
- West, J.B. (2008). *Fisiopatología Pulmonar*. 7ª ed. Lippincott Williams & Wilkins.

Infermeria Comunitària I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Lourdes Albiac Suñer

OBJECTIUS:

L'assignatura d'Infermeria Comunitària I forma part de la matèria Infermeria Comunitària i és de caràcter obligatòria. Està relacionada amb l'assignatura de Salut Pública, la de Comunicació i Educació per a la salut, entre altres de primer de grau. I té una continuïtat amb l'assignatura Infermeria Comunitària II.

L'assignatura pretén que l'estudiant adquireixi les competències necessàries per desenvolupar les funcions d'infermeria en l'àmbit de la comunitat i com a membre integrant d'un equip multidisciplinari de professionals de salut.

Aquesta assignatura té com objectius:

- 1- Conèixer els components d'una comunitat i els indicadors que ajuden a identificar el nivell i les necessitats de salut d'aquesta.
- 2- Identificar les bases de l'Atenció Primària de Salut, del treball de L'Equip d'Atenció Primària i les funcions d'infermeria en Salut Comunitària.
- 3- Dissenyar i Realitzar accions comunitàries educatives per a la promoció de la salut de la comunitat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Dissenya un pla d'educació per a la salut comunitària i elabora material didàctic, des de la promoció de la salut i prevenció de riscos/malalties, dirigides a grups de la comunitat (G02, G0, G08, E26, E28, U02).
  - 1.1 Dissenya un pla d'EpS adequat a les necessitats identificades, factors relacionats i característiques del grup diana, segons mètodes explicats.
  - 1.2 Elabora material didàctic adient al pla d'EpS en el què tots els components intervenció són originals.
2. Implementa una acció comunitària per a la promoció de la salut a un grup de la comunitat, contemplant la participació comunitària, i la comparteix. (G07,G12, E20, E22)
  - 2.1 Organitza les activitats necessàries per contactar amb un grup comunitari/institució destinatari de l'acció.

2.2 Executa i avalua l'acció comunitària segons el pla dissenyat.

2.3 Elabora una memòria audiovisuals del procés de realització de l'acció comunitària segons pautes donades, i la comparteix utilitzant les TIC.

3. Demostra coneixements sobre el nivell primari de salut i les funcions que ha de desenvolupar infermeria en un l'Equip d'Atenció Primària de Salut (G01, G03, G09, G11, G21, E29, E30) envers la comunitat.

3.1 Descriu l'Equip d'Atenció Primària i les seves funcions

3.2 Identifica el rol d'infermeria en l'Atenció Primària de Salut

3.3 Determina la influència que té l'entorn familiar en la salut de les persones de la comunitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Comprendre les teories de l'aprenentatge que s'han d'aplicar en l'educació per la salut i en el propi procés d'aprenentatge al llarg de la vida.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat en l'ús elemental de la informàtica.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Aplicar els mètodes i procediments necessaris en el seu àmbit per identificar els problemes de salut més rellevants en una comunitat.
- Comprendre la funció, les activitats i l'actitud cooperativa que el professional ha de desenvolupar en un equip d'Atenció Primària de Salut.
- Conèixer el Sistema Sanitari Espanyol.
- Descriure els fonaments del nivell primari de salut i les activitats a desenvolupar per proporcionar una cura integral d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat.
- Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
- Identificar i analitzar la influència de factors interns i externs en el nivell de salut d'individus i grups.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.

CONTINGUTS:

---

1. Mòdul 1: Salut Comunitària i Atenció Primària de Salut.

1. Organització de l'Atenció Primària de Salut (APS) en el marc del sistema sanitari. Àmbits d'actuació
2. Salut comunitària. Fonaments i característiques

3. Infermeria Comunitària. Fonaments i evolució
  4. Influència social en la vida comunitària i familiar
  5. Equip d'Atenció Primària (EAP). Infermeria en l'EAP
  6. Registres i TIC a l'APS
2. Mòdul 2: APOC.
1. Comunitat i grups de la comunitat.
  2. Atenció Primària Orientada a la Comunitat (APOC). Identificació de necessitats de salut de la comunitat
  3. Fonts d'informació en salut comunitària. Actius en salut comunitària.
  4. Planificació d'intervencions dirigides a grups de la comunitat i a la comunitat. Mapes d'intervenció.
  5. Recursos per a les intervencions comunitàries.
  6. Intervenció comunitària

AVALUACIÓ:

L'assignatura té una convocatòria oficial. La nota final de l'assignatura es calcula a partir dels següents elements:

Treballs individuals i Treballs de grup 15 % (no recuperables)

Memòria de la Planificació (no recuperable) 10%

Observació de la implementació de l'acció comunitària (recuperable) 25%

Prova objectiva (recuperable) 50%

La nota final de l'assignatura resulta del sumatori de les puntuacions obtingudes de cadascun dels elements d'avaluació. Per aprovar l'assignatura cal aprovar cadascun dels aspectes d'avaluació amb una nota igual o superior a 5.

Hi ha una única convocatòria oficial per matrícula. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza de forma integrada al procés formatiu i dins el període lectiu. A més, s'estableix un segon període d'avaluació complementària en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles tasques, activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el marc del primer període, o de les que l'estudiant desitgi millorar la nota. L'avaluació en aquest segon període no pot suposar més del 50% de la nota final de l'assignatura i, en qualsevol cas, es desenvoluparà de forma coherent amb el procés d'avaluació continuada establerta en cada assignatura i per tant, respectant aquelles activitats que s'hagin definit com activitats no recuperables.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Aguiló, E., Bellver, A. Lozano, M., Montaner, I., Reyes, C., Siles, D., Soler, M. (2004) *¿Cómo iniciar un proceso de intervención y participación comunitaria en un centro de salud??* Madrid: SEMFYC i Institut de salut Pública de Madrid. Disponible a: <http://tinyurl.com/procesintervencio>
- Alfonso, M.T. (2002) *Enfermería comunitaria I. Salud Pública*. Sèrie «Máster de enfermería». Barcelona: Masson.
- Caja, C. (2002) *Enfermería comunitaria I. Epidemiología*. Sèrie «Máster de enfermería». Barcelona: Masson

- Gottlieb, N., Kok,G., Parcel,G., Bartholomew,I.K., Fernández, M. (2011) *Planificació de programes de promoció de la salut*. Girona: Documenta Universitaria. Càtedra de Promoció de la Salut.
- Martín-Zurro, A.; Jodar Solà, G. (2011). *Atención Familiar y Salud Comunitaria: Conceptos y materiales para docentes y estudiantes*. Madrid: ELSEVIER

Complementària:

- Martínez Riera,J.R.; Del Pino Casado, R. (2013) *Manual práctico de enfermería comunitaria*. Barcelona: ELSEVIER.
- Martín Zurro, A.; Cano Pérez, J.F. (1999) *Manual de la Atención Primaria*. 4a ed. Madrid: Hancourt-Brace.
- Jodar, G. I Martín-Zurro, A. (2011). *Atención Familiar y Salud Comunitaria*. Barcelona: Elsevier España, S.L.
- Sánchez Moreno, A. i altres *Enfermería comunitaria 1: concepto de salud y factores que la condicionan*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2000.
- Sánchez Moreno, A. i altres *Enfermería comunitaria 2: epidemiología y enfermería*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2000.
- Sánchez Moreno, A. i altres *Enfermería comunitaria 3: Actuación de enfermería comunitaria. Sistemas y programas de salud*. Madrid: McGraw-Hill Interamericana, 2000.

Els professors afegiran bibliografia específica i altres fonts

Pràcticum I

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 15,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Elisenda Jaumira Areñas

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura forma part del currículum del Grau en Infermeria de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar, amb 15 crèdits. La finalitat del programa de Pràcticum I és que els estudiants adquireixin i desenvolupin competències professionals bàsiques per a l'atenció de les persones amb alteracions de la salut. Es vinculen els coneixements teòrics amb la pràctica de laboratori i en un centre assistencial.

Per tal de conèixer la Infermeria com a disciplina i, alhora, adquirir i desenvolupar competències professionals específiques, en l'assignatura de Pràcticum I l'estudiant ha de:

- Formar-se en tècniques i procediments de cures infermeres, i realitzar-les a partir de simuladors anatòmics i maniquins.
- Adquirir habilitats, destreses i aptituds a través de la formació pràctica en un centre sociosanitari/residència aplicant els coneixements, habilitats i actituds apreses en les diferents assignatures.
- Identificar la seqüència de prioritats a establir a l'hora de proporcionar primers auxilis a una persona accidentada o amb una alteració sobtada de l'estat de salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Bloc teòric i teoricopràctic:

1. Organitza i integra mentalment diversos elements de la realitat estudiats i els demostra a través de comportaments globals
2. Organitza i planifica el treball personal, els recursos i temps, amb mètode, d'acord amb les possibilitats i prioritats
3. Utilitza les capacitats i recursos de que disposa per assolir els objectius en les situacions plantejades i seguint instruccions
4. Incorpora els aprenentatges proposats i mostra una actitud activa per a la seva assimilació

Bloc pràctic:

1. Identifica els medicaments que s'utilitzen i la seva acció
2. Reconeix els drets fonamentals de la persona a l'hora de prestar cures infermeres (E11, U09, G18)
3. Identifica la influència d'aquestes variables a l'hora d'aplicar una cura
4. Estableix una comunicació efectiva amb els usuaris i/o família
5. Reconeix l'ús i les indicacions dels productes sanitaris vinculats amb la valoració i el manteniment de les necessitats fonamentals dels usuaris en un àmbit sociosanitari
6. Identificar les situacions de risc vital i les actuacions correctes davant una emergència extrahospitalària. Demuestra en el laboratori de pràctiques la correcta aplicació de suport vital bàsic
7. Realitza una autoavaluació de la seva experiència pràctica, identificant aquells aspectes (coneixements, habilitats, actituds) on té dificultats, en un àmbit sociosanitari
8. Segueix una metodologia a l'hora de desenvolupar la seva activitat a les pràctiques
9. Pren decisions adients a la complexitat de la situació
10. Integra nous coneixements i modifica actuacions, si s'escau
11. Fa aportacions positives i respectuoses en l'àmbit grupal sense fer judicis de valor
12. En un projecte interdisciplinari i identifica els objectius corresponents a cada àmbit professional
13. Treballa i col·labora amb i per la diversitat
14. Aplica a la pràctica els coneixements adquirits en l'àmbit formal
15. Adapta les seves intervencions a situacions canviants
16. Mostra una autosuficiència progressiva en els tasques a realitzar
17. Mostra iniciativa a l'hora d'intervenir a les situacions que es presenten valorant les conseqüències de les seves accions

COMPETÈNCIES

Generals

- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.

Específiques

- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.

- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.
- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

---

1. Control de la infecció.
  1. Prevenció i control de la infecció hospitalària
  2. Esterilització
  3. Mesures de precaució estàndard i aïllaments
2. Control respiratori. Intervencions per fomentar la permeabilitat de les vies aèries.
  1. Oxigenoteràpia, nebulitzacions
  2. Aspiració de secrecions
3. Maneig de líquids.
  1. Sondatge vesical
4. Cures a persones amb necessitats especials de nutrició.
  1. Sondatge nasogàstric
  2. Nutrició enteral
5. Tècniques de preparació i administració de medicació.
  1. Preparació de medicació parenteral
  2. Maneig d'equips de seroteràpia
  3. Tècniques d'administració de medicació parenteral (ID, SC, IM)
  4. Cateterització venosa i extracció de mostra de sang
6. Control de la pell/ferides.
  1. Cura de drenatges
  2. Cura de ferides
  3. Introducció a les úlceres per pressió
7. Proves diagnòstiques.
  1. Preparació i control de proves diagnòstiques
8. Tocar terapèutic
  1. Introducció al tocar comunicador i terapèutic
9. Mobilitzacions.
  1. Maneig de grues
10. Primers auxilis.
  1. Introducció als primers auxilis
  2. Actuació general davant d'una emergència
  3. Obstrucció de la via aèria
  4. Suport vital bàsic i desfibril·lador extern automàtic
  5. Control de l'hemorràgia
  6. Actuació bàsica en traumatismes
  7. Alteració de la consciència
  8. Alteració neurològica
  9. Cremades
  10. Intoxicacions
  11. Alteracions per fred i calor
  12. Picades i mossegades
  13. Embenats bàsics i de primers auxilis
  14. Mobilitzacions en primers auxilis
11. Estada clínica.
  1. Introducció a la valoració i model sociosanitari

2. Aprenentatge orientat a l'estada clínica en un Centre Sociosanitari/Residència

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria.

Aquesta consistirà en la realització obligatòria de les següents activitats, no recuperables:

- Prova objectiva de coneixements. Es realitzaran dues proves escrites, amb un valor del 35% com a proves d'avaluació continuada. Si no es superen aquestes proves amb una nota igual o superior a 6, es podran avaluar dins el període d'avaluació ordinària.
- Realització de seminaris pràctics, amb un valor del 15%.
- Pràctica clínica: estada en un centre sociosanitari/residència, amb un valor del 35%.
- Treball a realitzar en la pràctica clínica, amb un valor del 15%.

Observacions:

- Per fer promig dels resultats cal que cadascuna de les parts estigui aprovada amb una nota igual o superior a 5, excepte les proves d'avaluació continuada que han de superar-se amb un 6.
- Les activitats que formen part de l'avaluació s'hauran de lliurar en els terminis establerts en l'assignatura.
- Aquesta assignatura no admet període d'avaluació complementària.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Luis Rodrigo, MT. (1ª ed) (2015). *Enfermería clínica. Cuidados enfermeros a las personas con trastornos de salud*. Madrid: Lippincott WW
- LYnn, P. (3ª ed) (2012). *Enfermería Clínica de Taylor. Competencias básicas. Volumen I y II*. Madrid: Lippincott WW
- Smith, S.F.; Duel, D.J.; Martin, B. (7ª ed) (2009). *Técnicas de enfermería clínica*. Madrid: Pearson Educación.
- Williams, L.S.; Hopper, P.D. (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. México: McGraw Hill Interamericana.
- Pérez Viguera, J.; Juárez Torralba, J.; Laredo Ródenas, T. (1ª ed) (2010). *Primeros intervinientes en las urgencias-emergencias extrahospitalarias*. Madrid: Arán Ediciones.
- Creu Roja Espanyola. (2008). *Manual de primeros auxilios* (5a revisada ed.). Madrid: El País Aguilar.

Complementària:

- Llobet, M. Carme. (2012). *Els embenats terapèutics*. Cerdanyola del Vallès: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de publicacions.
- Nelson, A.L.; Motacki, K.; Menzel, N. (2009). *Safe patient handling and movement*. New York: Springer.
- Chappleau, W. (2007). *Primer interviniente en emergencias: Marcando la diferencia*. Madrid: Elsevier.
- Fritz, S. (2005). *Fundamentos del masaje terapéutico* (3a ed.). Madrid: Elsevier.
- Esteve, J.; Mitjans J. (2003) *Enfermería: técnicas clínicas*. Madrid: McGraw Hill Interamericana.
- Berman, A.; Snyder, S.J.; Kozier, B.; Erb, G. (2008). *Fundamentos de enfermería. Conceptos, proceso y prácticas*. (volum I i II). Madrid: Pearson Educación.
- Lewis, Heitkemper, Dirksen. (6º ed) (2004). *Enfermería Medicoquirúrgica*. (Volum I i II). Madrid: Elsevier.
- Parra, M.L.; Arias, S.; Esteban, A. (1ª ed) (2003). *Procedimientos y Técnicas en el Paciente Crítico*.

Barcelona: Elsevier Masson.

- Perry, A.; Potter, P. (4a ed.) (1999). *Enfermería clínica: técnicas y procedimientos*. Madrid: Harcourt Brace de España.
- Morillo, J. (2007). *Manual de enfermería de asistencia prehospitalaria urgente*. Madrid: Elsevier.
- Gasòliba, E.; Creu Roja; British Red Cross Society; St. John Ambulance Association; St. Andrew's Ambulance Association (2004). *Manual de primers auxilis*. Madrid: Pearson Educación.
- Valls, A.; Subirats, E.; Carbonell, J.; Institut d'Estudis Ceretans; Patronat Francesc Eiximenis (2003). *Seguretat i socorrisme a la muntanya*. Puigcerdà: Institut d'Estudis Ceretans.
- Creu Roja (2007). *Manual de Primers Auxilis*. Madrid: Pearson Educación.

Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Amadeu Godayol Vila
- M. Carme Sansalvador Comas
- Montserrat Faro Basco
- Olga Isern Farrés
- Xavier Palomar Aumatell

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a centre les cures d'infermeria en l'individu en situacions d'alteració de la salut, per tal d'adquirir competències, habilitats, tècniques i recursos propis de la infermeria per atendre aquelles necessitats en les quals l'individu manifesta dependència.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Defineix les alteracions de salut de l'adult tractades a l'assignatura.
2. Examina les dades recollides en la valoració, identifica els problemes de salut que presenta l'usuari, els prioritza i estableix el pla de cures.
3. Identifica les manifestacions lligades a l'evolució de les alteracions de la salut.
4. Enumera les cures que precisa la persona amb problemes de salut.
5. Argumenta les intervencions proposades per tractar o prevenir problemes derivats de les alteracions de la salut.
6. Reconeix l'ús i les indicacions dels productes sanitaris que s'han d'utilitzar a l'hora de portar a terme cures d'infermeria a persones amb alteracions de la salut.
7. Identifica les manifestacions de dependència que indiquen que una persona amb alteracions de la salut es troba en una situació de risc vital.
8. Incorpora els aprenentatges proposats i mostra una actitud activa per a la seva assimilació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seves diferents fases.
- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.
- Seleccionar les intervencions encaminades a tractar o prevenir els problemes derivats de les desviacions de salut.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Aspectes generals d'atenció a la salut

1. Pensament crític i procés d'infermeria.
2. Influències culturals en les cures d'infermeria.
3. La seguretat del pacient:
  1. Les institucions.
  2. El pla professional: Errors de medicació.
  3. Política i societat.

Mòdul 2: Cures d'infermeria a persones amb desequilibris de líquids, electròlits i acidobàsic.

1. Maneig de líquids.
2. Maneig i monitoratge de l'equilibri acidobàsic:
  1. Acidosi metabòlica
  2. Acidosi respiratòria
  3. Alcalosi metabòlica
  4. Alcalosi respiratòria
3. Maneig i monitoratge d'electròlits
  1. Trastorns hidroelectrolítics

Mòdul 3: Cures d'infermeria a persones amb trastorns cardiovasculars (25h)

1. Cures d'infermeria a persones amb trastorns cardíacs:
  1. Cures a persones amb insuficiència cardíaca.
  2. Cures a persones amb disrítmia.
  3. Cures a persones amb síndrome coronària.
  4. Codi infart
  5. Tècniques de desfibril·lació, marcapàs i cardioversió.
  6. Monitoratge cardíac i hemodinàmic invasiu.
2. Cures d'infermeria a persones amb trastorns circulatoris:
  1. Insuficiència arterial i venosa.
  2. Hipertensió arterial.
  3. Embolisme perifèric i pulmonar.
  4. Administració d'anticoagulants i fibrinolítics.
  5. Administració de productes sanguinis.
  6. Cures a persones en situació de xoc.
  7. Cures i controls de la persona amb hemorràgia d'origen gastrointestinal.

Mòdul 4: Cures d'infermeria a persones amb trastorns del sistema respiratori

1. Cures i controls de les persones amb trastorns de les vies respiratòries inferiors (2h)
2. Intervencions d'infermeria en situacions d'alteracions pulmonars agudes

Mòdul 5: Cures d'infermeria a persones amb infeccions

1. Prevenció i atenció d'infeccions de la via genitourinària
2. Prevenció i atenció d'infeccions per hepatitis víriques
3. Prevenció i atenció en la infecció per VIH
4. Atenció a la persona amb sida

Mòdul 6: Patologia medicoquirúrgica

1. Patologia respiratòria
2. Patologia cardíaca i circulatòria
3. Patologia infecciosa
4. Patologia digestiva

AVALUACIÓ:

D'acord amb la normativa Acadèmica dels Estudis de Grau de la UVic del curs 2014/2015 (Aprovada per Consell de Direcció de la UVic, 17 de juny de 2014) l'assignatura es pot superar a través d'una avaluació continuada sumatòria.

Aquesta consistirà en la realització obligatòria de les següents activitats:

? Dues proves escrites, amb un valor del 25% del total de la nota cadascuna d'elles. La primera prova alliberarà matèria superant-la amb una nota igual o superior a 6, la segona coincidirà amb el període d'avaluació ordinària. Les proves són recuperable en el període d'avaluació complementària en cas que no es superi en el període d'avaluació ordinària i sempre i quan el 50% de l'assignatura estigui aprovada.

? Activitats dirigides que caldrà lliurar en els terminis establerts en el pla de treball, no recuperables:

o Activitat 1, amb un valor del 25% del total de la nota.

o Activitat 2, amb un valor del 25% del total de la nota.

BIBLIOGRAFIA:

- Ferreras, P.; Rozman, C. (16a ed) (2008). *Medicina Interna*. (Volum I i II). Madrid: Harcourt Brace.
- Fuentes Pumarola, C., Bonet Saris, A., Sirvent, JM., Brugada Motjé, N. (2010). *Manual de Enfermería Intensiva*. Girona: Documenta universitaria.
- Martín Duce, A. (2005). *Patología quirúrgica*. Madrid: Elsevier.
- Nicolás, José M.; Ruiz, Javier; Jiménez, Xavier; Net, Àlvar (2011). *Enfermo Crítico y Emergencias*. Barcelona: Elsevier.
- Rifà, R., Olivé, C., Lamoglia, M. (2012). *Lenguaje NIC*. Barcelona: Elsevier.
- Williams Linda, S.; Hopper Paula, D. (3a ed) (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. Mèxic, D.F.: McGraw-Hill.

Elaboració de Projectes I

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joan Carles Casas Baroy

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Desenvolupament Professional i Innovació i dona a conèixer els continguts bàsics per el desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement i que ha de servir per ajudar l'estudiant a donar resposta a les preguntes que li sorgiran en la pràctica clínica tant pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir de plantejar projectes.

Els objectius de l'assignatura pretenen que l'estudiant:

- Conegui les etapes del mètode científic i la seva aplicació en infermeria.
- Utilitzi les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa.
- Identifiqui l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació.
- Interpreti els resultats de les publicacions científiques i els utilitzi davant una pregunta donant una resposta basada en les evidències científiques trobades.
- Conegui i identifiqui en les publicacions els principals dissenys d'estudis quantitius en l'àmbit de les cures de salut.
- S'iniciï en el coneixement i l'elaboració d'instruments de mesura que siguin vàlids i fiables: els tests, les enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Utilitza les principals fonts i bases de dades de l'àmbit de la salut en una cerca d'informació.
2. Identifica la informació rellevant dels documents a través d'una lectura crítica.
3. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa relacionada amb la pràctica clínica.
4. Identifica les etapes del mètode científic en l'exposició d'una investigació de disseny quantitatiu.
5. Identifica l'estructura d'un original i d'una revisió sistemàtica en una publicació científica de disseny quantitatiu.
6. Coneix les bases metodològiques que conduiran l'alumne a poder planificar un projecte.
7. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa.
8. Coneix la metodologia corresponent a les primeres etapes en l'organització i planificació d'un projecte.

9. Coneix investigacions i projectes que es realitzen en l'àmbit d'infermeria.
10. Escriu i expressa correctament els treballs que ha de presentar i els resultats de les cerques d'informació.
11. Realitza la lectura crítica de documents i publicacions.
12. Identifica aquells aspectes a millorar en el seu treball de classe.
13. Identifica les tasques a realitzar, les organitza i assigna de forma consensuada i compartida amb la resta del grup.
14. Compleix satisfactòriament les tasques assignades segons els terminis acordats.
15. Coneix els principis ètics relacionats amb el disseny d'estudis de recerca.
16. Identifica en les publicacions si les investigacions han estat realitzades seguint principis ètics.
17. Proposa una nova resposta en relació a les evidències obtingudes a través de la revisió bibliogràfica.
18. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi.
19. Resol els problemes que se li plantegen en la realització de treballs individuals

COMPETÈNCIES

Generals

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per generar noves idees.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre el mètode científic a través de programes de recerca bàsica i aplicada, utilitzant tant la metodologia qualitativa com la quantitativa, respectant els aspectes ètics.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

CONTINGUTS:

Mòdul 0. Consideracions generals de la recerca en les ciències de la salut.

1. Importància de la recerca en les ciències de la salut.
2. Avaluació prèvia i experiències en recerca dels alumnes.
3. Inversió en recerca al nostre país.
4. Finançament de la recerca.
5. Els condicionants per poder fer recerca de qualitat.
6. El treball cooperatiu interdisciplinari.

Mòdul 1. Aplicació del mètode científic.

1. L'origen del coneixement.
2. El mètode científic. Aplicació en Infermeria.
3. Esquema general per l'elaboració de treballs d'investigació.

Mòdul 2. El problema origen.

1. Origen, identificació i valoració de dubtes susceptibles de constituir un problema de recerca.
2. Estratègies per a la formulació d'un problema de recerca.

Mòdul 3. La revisió bibliogràfica i documental.

1. Planificació de la cerca documental. El mapa de cerca. El llenguatge.
2. Tipologia de documents i fonts de documentació.
3. La cerca a les biblioteques.
4. Estratègies de cerca a Internet.
5. La cerca en les Bases de Dades (BBDD) en ciències de la salut.
6. Organització i selecció dels documents.
7. Bases per a la lectura crítica de la literatura. Síntesi i resum de la informació.
8. La presa de decisions basada en l'evidència científica.

Mòdul 4. Objectius, hipòtesis i variables. El projecte d'investigació

1. Objectius. Generals i específics.
2. Formulació i títols d'hipòtesis
3. La definició i mesura de les variables.
4. El projecte d'investigació.

Mòdul 5. Mètodes quantitativs de recollida d'informació.

1. L'observació sistemàtica.
2. Elaboració d'enquestes i qüestionaris en l'àmbit de la salut.
3. Característiques i qualitat en la confecció i utilització d'instruments de mesura. Validesa (de contingut, de correlació de criteri) i fiabilitat (estabilitat, homogeneïtat, equivalència). Precisió i exactitud.
4. Escales de mesura en ciències de la salut.

Mòdul 6. Disseny d'estudi.

1. Disseny general de la recerca en salut: dissenys quantitativs i qualitativs.
2. Tipus de dissenys d'estudi de tipus quantitativs en l'àmbit de les cures de salut.

Mòdul 7. El mostreig.

1. Les persones d'estudi. Població i mostra.
2. Teoria del mostreig.
3. Modalitats de mostreig.
4. Mida de la mostra.

AVALUACIÓ:

Avaluació de l'assignatura EP_I (Curs 15-16) Consta de dues activitats en grup i una individual:

a) Petit Grup de 2 persones i és obligatori fer aquestes activitats en grup. ? Cerca en bases de dades AC1 (25%). S'allibera amb un 5. ? Treball de síntesi bibliogràfica AC2 30%. S'allibera amb un 5. Les proves AC1 i AC2 que hagin obtingut una qualificació inferior a 5 punts, s'han de recuperar tornant-les a presentar millorades, segons les indicacions suggerides pel professor en el retorn del treball o en les tutories i en aquest cas, la nota final de l'activitat es calcularà fent la mitjana entre les dues puntuacions obtingudes. Les tutories les demanarà l'estudiant.

b) Individual ? Prova test de coneixements AC3 (45%). S'allibera amb un 5. Per recuperar cal presentar-se a la prova test el dia d'examen de l'assignatura que trobareu en el calendari oficial. NOTA FINAL DEL PERIODE ORDINARI: Es calcula fent la mitjana ponderada si està tot aprovat.

En el cas que s'hagin provat totes les 3 activitats AC, la nota final de l'assignatura es calcula fent la mitjana ponderada de les 3 activitats. Totes les activitats AC no aprovades s'han de recuperar. Com a màxim pot quedar pendent d'avaluar el 50% de l'assignatura. Les activitats no presentades puntuen amb una qualificació de zero punts.

NOTA FINAL DE LA CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA: Es calcula la mitjana ponderada de les notes obtingudes.

BIBLIOGRAFIA:

- Álvarez Cáceres, R. (1996). *El método científico en ciencias de la salud*. Madrid: Díaz de Santos.
- Argimon Pallàs, J.M.; Jiménez Villa, J. (1991) *Métodos de investigación aplicados a la atención primaria*. Barcelona: Doyma.
- Badia, X.; Alonso J. (2007) *La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español*. Barcelona: Tecnología y Ediciones del Conocimiento.
- Bowling, A. (1994). *La medida de la salud*. Barcelona: Masson.
- Burns, N.; Grove, S. (2004). *Investigación en enfermería*. (3ª ed.) Madrid: Elsevier.
- Cabrero Garcia, J.; Richart Martínez, M. (2000). *Investigar en enfermería. Concepto y estado actual de la investigación en enfermería*. Alicante: Universidad de Alicante.
- Hulley, S.B.; Cummings, S.R.(1993). *Diseño de la investigación clínica*. Barcelona: Doyma.
- León, O.; Montero, I. (1997). *Diseño de investigaciones*. (2a ed.) Madrid: McGraw-Hill-Interamericana.
- Pardo de Vélez, G.(1997). *Investigación en salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Polit, Hungler (1997). *Investigación científica en ciencias de la salud*. Santa Fe de Bogotá: McGraw Hill-Interamericana.
- Rodríguez Gómez, G. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Sacket, Haynes (1994). *Epidemiología clínica*. Madrid: Panamericana.
- Taylor, S.J.; Bodgan, R. *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1992.
- Tejada Fernández, J. (1997). *El proceso de investigación científica*. Barcelona: Fundació ?La Caixa?.

En cada mòdul es recomanarà la bibliografia específica.

English for Health Sciences

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Gry Anne Edwards
- M. Carme Crivillés Grau
- Meritxell Mondejar Pont
- Tanya Stacey Sarakinis

OBJECTIUS:

Anglès per a Ciències de la Salut és una assignatura instrumental que permet als alumnes desenvolupar les habilitats de producció i comprensió de textos orals i escrits en llengua anglesa dins d'un context d'infermeria. Els objectius específics són:

- Promoure l'autonomia de l'alumne per llegir, escriure i entendre textos especialitzats en Infermeria i ciències de la salut.
- Desenvolupar estratègies de comprensió lectora de textos.
- Desenvolupar estratègies d'expressió escrita de textos.
- Comprendre i desenvolupar presentacions orals acadèmiques.
- Conèixer i utilitzar les estructures gramaticals, vocabulari i expressions del camp semàntic d'infermeria i de les ciències de la salut.

Per tal d'assolir aquest objectiu es revisen estructures gramaticals, es treballa les habilitats de comunicació escrita i oral i es tracta el vocabulari específic d'Infermeria i de ciències de la salut.

RESULTATS D'APRENENTATGE:

---

1. Coneix el lèxic específic de l'anglès d'infermeria i de ciències de la salut.
2. Coneix les estructures gramaticals de la llengua anglesa.
3. Comprèn missatges orals en anglès de manera global i selectiva.
4. Comprèn un text escrit en anglès de manera global i selectiva i documents de l'àmbit d'infermeria.
5. Sap redactar textos escrits en anglès sobre temes de l'àmbit d'infermeria i ciències de la salut.
6. Sap expressar-se oralment en anglès utilitzant expressions i vocabulari específic dels temes tractats durant el curs.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per aprendre.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement bàsic general.
- Coneixement d'una segona llengua.
- Habilitat per treballar en un context internacional.

Específiques

- Conèixer la terminologia científica en un altre idioma.

CONTINGUTS:

Language:

1. Pronunciation and Stress Guidelines.
2. Using Dictionaries
3. Language in Use Review: Tenses, Relative Clauses, Reported Speech, Passive and Active Voice, Conditional Structures and Linking Words.
4. Vocabulary: Technical Health Words. Lay Terms. Abbreviations and Acronyms.
5. Charts and Written Documentation: Admission Forms, Record of Care, Patient's Notes, Care Plans Referral Forms, Prescriptions, etc.
6. Interdepartamental Communication: Letter and e-mail writing

Topics:

1. Working as Part of a Health Care Team. Staff, Wards and Departments, NHS.
2. Admissions. Triage Assessment . Triage Nurse.
3. Admissions by Referral. Getting a Patient's Informed Consent.
4. Outpatients. Appointments.
5. Obstetrics. Pregnancy and Labour.
6. Neurology. Glasgow Coma Scale.
7. Coronary. Blood Circulation. Heart Failure,
8. Surgery. Preparing the patient for the Surgery. Post-operative Complications.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- ? Nursing In-Course Exam1 i Nursing In-Course Exam 2. Nursing though Content. (50 punts de la nota final de l'assignatura)
- ? Proves de comprensió oral. (12 punts de la nota de l'assignatura)
- ? Producció de treballs escrits. (16 punts) Els treballs presentats han de ser inèdits i elaborats pel propi alumne/a.
- ? Exercicis d'expressió oral (8 punts)
- ? Presentació oral (14 punts)

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les notes obtingudes en les accions d'avaluació durant el període ordinari.

Activitats recuperables en el període d'avaluació complementària: Nursing In-Course Exam1 i Nursing In-Course Exam 2. Nursing though Content. (50 punts de la nota final de l'assignatura)

BIBLIOGRAFIA:

Bibliografia

Obligatòria:

? Grice, T; Greenan, J. (2012) Nursing 2. Oxford English for Careers. Student's Book. Oxford: Oxford University Press.

Recomanada:

? Allum, V.; McGarr, P. (2008). Cambridge English for Nursing. Cambridge: Cambridge University Press.

? Milner, M. (2006). English for Health Sciences. Boston: Heinle Cengage Learning.

? Bailey, S. (2006). Academic Writing. A Handbook for International Students. Londres: Routledge.

? Bradley, R. (2004) English for Nursing and Health Care. Milano: McGraw-Hill.

? James, D. (1995) Medicine. English for Academic Purposed Series. London: Phoenix. ELT.

? McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008). Academic Vocabulary in use. Cambridge: Cambridge University Press.

? Philpot, S.; Curnick, L. (2007). New Headway. Academic Skills. Level 3. Oxford: Oxford University Press.

? Powell, M. (2010) Presenting in English. London: Heinle/ELT.

? Terry, M.; Wilson, J. (2004). Focus on Academic Skills. London: Pearson Longman.

Gramàtiques:

? Foley, M.; Hall, D. (2012) My GrammarLab: Intermediate B1/B2. Harlow: Pearson Education Limited.

? Fuchs, M.; Bonner, M. (2001) Grammar Express for self-study and classroom us. London: Longman

? Mann, M.; Taylore-Knowles S.; (2005). Destination B2: Grammar & Vocabulary. Oxford: MacMillan.

? Murphy, R. (2004). English Grammar in Use. Intermediate. Cambridge: Cambridge University Press.

Diccionaris:

? Cambridge Word Selector Anglès-Català (Paperback) (1995) Cambridge: Cambridge University Press.

? Diccionaris monolingües.

Farmacoteràpia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Angel Torres Sancho
- Ester Goutan Roura

OBJECTIUS:

El medicament s'ha transformat en una eina terapèutica àmpliament utilitzada. La utilització de medicaments s'ha de fer des d'un punt de vista interdisciplinari i els professionals d'infermeria necessiten uns coneixements amplis i en alguns casos especialitzats d'aquesta eina terapèutica.

Els objectius de l'assignatura són:

- Comprendre els conceptes generals de la farmacologia com a ciència bàsica de la farmacoteràpia.
- Conèixer les diferents formes farmacèutiques en que es poden trobar els medicaments, les vies d'administració i com s'han d'utilitzar.
- Descriure i comprendre els processos farmacocinètics i farmacodinàmics.
- Identificar els principals medicaments dels diferents grups terapèutics i relacionar-los amb les possibles vies d'administració, indicacions terapèutiques i possibles problemes relacionats amb la seva utilització.
- Saber fer els càlculs necessaris per administrar la dosi indicada en la prescripció.
- Informar i formar el pacient, la família, els cuidadors i la comunitat en general, sobre l'adequada utilització dels medicaments i de les conseqüències derivades tant de la utilització racional com de la mala utilització.
- Conèixer els problemes socials de l'ús inadequat dels medicaments per poder intervenir de forma eficient en la seva prevenció.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix els principis bàsics de la farmacologia i aplica aquests coneixements a la farmacoteràpia.
2. Identifica tots els medicaments en el grup terapèutic corresponent, les indicacions terapèutiques.
3. Relaciona els mecanismes d'acció dels medicaments amb els seus efectes farmacològics.
4. Identifica els medicaments dins d'un mateix grup farmacològic segons els diferents tipus i la potència.
5. Coneix de forma correcta les indicacions, dosi i vies d'administració.
6. Coneix les principals font documentals en l'àmbit de la farmacoteràpia.
7. Coneix els procediments de recollida de medicaments caducats.

COMPETÈNCIES

Generals

- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació, i els mecanismes d'acció dels mateixos.
- Conèixer les cures pal·liatives i el control del dolor per a prestar cures que alleugin la situació dels malalts avançats i terminals.
- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.

CONTINGUTS:

Mòdul: Farmacologia del Sistema Nerviós

1. Farmacologia del sistema nerviós autònom: Simpaticomimètics, simpaticolítics, parasimpaticomimètics i parasimpaticolítics.
2. Farmacologia del sistema nerviós central: Analgèsics, anestèsics locals i generals, antiedematosos cerebrals, antiparkinsonians, antiepilèptics, antimigranyosos, hipnòtics, sedants, ansiolítics, antipsicòtics i medicaments utilitzats en el malalt de Alzheimer.

Mòdul: Farmacologia del Sistema Respiratori

1. Antitussígens centrals, expectorants i mucolítics
2. Broncodilatadors: Centrals, β -adrenèrgics, anticolinèrgics.
3. Corticosteroides
4. Antagonistes de leucotriens.

Mòdul: Farmacologia del Sistema Cardiovascular i del Medi Intern

1. Cardiotònics
2. Antiarítmics
3. Antianginosos
4. Diürètics
5. Antihipertensius
6. Hipolipemians
7. Anticoagulants.
8. Antiagregants plaquetaris.
9. Fibrinolítics.
10. Hemostàtics.

Mòdul: Farmacologia del Sistema Digestiu

1. Antiulcerosos.
2. Antiemètics.
3. Laxants.
4. Antidiarreics.
5. Dietes en situacions patològiques: Nutrició enteral i nutrició parenteral.

Mòdul: Farmacologia del Sistema Musculoesquelètic.

1. Antiinflamatoris (esteroids i no esteroids).
2. Relaxants musculars.

Mòdul: Farmacologia Antiinfecciosa i Antineoplàstica

1. Antisèptics i desinfectants.
2. Activitat antiinfecciosa. Factors relacionats amb la resposta: Resistències.
3. Classificació.
  1. Antibiòtics
  2. Tuberculostàtics
  3. Antivírics
  4. Antifúngics
  5. Altres antiparasitaris
  6. Immunodepressors
  7. Antineoplàsics

Mòdul: Farmacologia del Sistema Endocrí

1. Medicaments en alteracions de les hormones pancreàtiques.
2. Medicaments en alteracions de les hormones tiroïdals.
3. Medicaments en alteracions de les hormones de la paratiroides.
4. Antigotosos.

Mòdul: Farmacologia de l'Àparell Genitourinari

1. Incontinència urinària.
2. Adenoma de pròstata.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es farà d'acord als següents períodes i criteris:

- Període ordinari (de febrer a juny de 2016):

Es realitzaran diverses proves d'avaluació continuada (80%) al llarg del curs i activitats pràctiques tutoritzades (20%).

Per superar cada una de les proves d'avaluació continuada realitzades és necessari obtenir una nota igual o superior a 5.

- Període complementari (juny de 2016):

Es recuperaran les activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el període ordinari, sempre i quan no representin més del 50% de la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- *Catálogo de Especialidades Farmacéuticas*. Madrid: Consejo General de Colegios Oficiales de Farmacéuticos, 2012.
- López Castellano, A. i altres. *Manual de Farmacología: Guía para el uso racional de medicamentos*. Madrid: Elsevier, 2005.
- Martindale. *Guía completa de consulta farmacoterapéutica*. Barcelona: Pharma, 2003.
- Adams, Michael; Holland, Norman. *Farmacología para enfermería: un enfoque fisiopatológico*. Madrid:

Pearson / Prentice Hall. 2ª edición 2009.

- Katzung, Bertran G i Col. *Farmacología básica y clínica*. Madrid: McGraw-Hill, 11ª ed. 2010.
- Goodman&Gilman. *Las bases farmacológicas de la terapéutica*. 12ª edición. Madrid: McGraw-Hill 2011.
- Boyer, Mary J. *Matemáticas para enfermeras*. Mèxic D.F.: Manual Moderno. 2ª ed. 2009.
- Somoza,B; Cano,M.V; i Guerra,P. *Farmacología en enfermería*. 1ª edición. Madrid:Interamericana, 2012.

Infermeria Psicosocial

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Pilar Soler Canudas
- Teresa Lleopart Coll

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura, de formació obligatòria, forma part de la matèria Infermeria Psicosocial i de Salut Mental i pretén que l'estudiant:

- Millori l'estil relacional i adopti actituds d'ajuda en la relació infermera-pacient a partir de l'estudi i de l'anàlisi de casos.
- Sàpiga utilitzar els recursos de què disposa la infermera per ajudar la persona en situació de crisi.
- Analitzi els aspectes psicològics i socioculturals que influeixen en el procés d'emmalaltir i l'hospitalització.
- Analitzi de quina manera la persona/família percep i afronta el procés d'emmalaltir i com repercuteix en el seu entorn.
- Distingeixi els diferents aspectes psicosocials que intervenen en situacions crítiques específiques.
- Identifiqui les cures psicosocials d'infermeria al malalt i la família.
- Conegui i sàpiga utilitzar les habilitats necessàries per facilitar les relacions terapèutiques.
- Conegui i sàpiga aplicar les diferents fases de la Relació d'Ajuda.

RESULTATS D'APRENTATGE:

RA1- Identifica la importància de garantir el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i família en l'administració de cures d'infermeria individualitzades.

RA2- Identifica la importància de tenir en compte variables com l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors en l'administració de cures d'infermeria individualitzades.

RA3- Planifica intervencions psicosocials (suport material i emocional, informació i educació) en l'àmbit de la infermeria.

RA4- Defineix i relaciona els continguts bàsics per a una relació terapèutica infermera-pacient.

RA5- Coneix estratègies i sap aplicar els recursos per portar a terme una relació terapèutica amb el pacient i família.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.

CONTINGUTS:

---

1. Infermeria psicosocial: marc conceptual
  1. Classificació de les intervencions d'infermeria (NIC): relació entre diagnòstics i intervencions.
  2. Principals intervencions psicosocials.
2. Aspectes psicosocials de l'emmalaltir i l'hospitalització:
  1. La construcció social de la salut i la malaltia.
  2. Les actituds davant la salut, la malaltia i la mort.
  3. Factors que influeixen en la resposta a la malaltia i l'hospitalització.
  4. Fases del procés d'emmalaltir.
  5. Les organitzacions hospitalàries. Efectes psicosocials de l'hospitalització.
3. Respostes de la persona davant el procés d'emmalaltir:
  1. L'experiència subjectiva d'emmalaltir.
  2. L'ansietat.
  3. Estrés i adaptació.
  4. L'experiència de la pèrdua i el procés d'elaboració del dol.
  5. El dolor. Dimensió psicològica del dolor.
4. Suport social i salut
  1. Concepte i dimensions del suport social.
  2. El suport social com a estratègia i recurs davant la malaltia.
5. Aspectes psicosocials de les persones en situacions crítiques específiques
  1. Les malalties cròniques.
  2. Les intervencions quirúrgiques.
  3. Les unitats de cures específiques.
6. Aspectes relacionals i de comunicació
  1. La comunicació terapèutica-relació d'ajuda: requisits, actituds, habilitats i fases.
7. Tècniques per desenvolupar els recursos personals.
  1. Procés de resolució de problemes.
  2. Reestructuració cognitiva.
8. Intervenció d'infermeria psicosocial
  1. Situacions clíniques.

AVALUACIÓ:

Instruments d'avaluació i càlcul de la nota final de l'assignatura:

- Resultats d'aprenentatge RA1, RA2 i RA3. Avaluació continuada a través d' exercicis, seminaris i lectures obligatòries, que caldrà presentar en els terminis establerts pels professors i suposen el 50% de la nota. Aquestes activitats no són recuperables i s'avaluaran a partir de la seva realització, seguiment, presentació d'informes (40%) i debat i participació a classe (10%).
- Resultats d'aprenentatge RA1, RA2, RA3, RA4, RA5. Una prova escrita, de síntesi, al finalitzar l'assignatura que suposarà el 50% de la nota i que caldrà superar amb una nota igual o superior a 5 per fer la mitjana amb les altres proves. Aquesta activitat es recuperable.

BIBLIOGRAFIA:

- Bermejo, J.C. *Apuntes de relación de ayuda*. Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud. Santander: Sal Terrae, 1998.
- Bermejo, J.C.; Carabías, R. *Relación de ayuda y enfermería. Material de trabajo*. Santander: Sal Terrae, 1998.
- Bermejo, J.C. *Inteligencia emocional*. Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud. Santander: Sal Terrae, 2005.
- Bulechek, G.M. *Clasificación de intervenciones de enfermería (NIC)*. 5a edición. Madrid: Elsevier, 2009.
- Cibanal, J.L. *Técnicas de comunicación y Relación de Ayuda en ciencias de la salud*. Madrid: Elsevier 2010
- Cole, J. *La relation d'aide*. Montreal-París: L'étincelle, 1989.
- Latorre. *Ciencias psicosociales aplicadas II*. Madrid: Síntesis, 1995.
- Llor, B. *Ciencias psicosociales aplicadas a la salud*. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill, 1995.
- Moorhead, S. *Clasificación de resultados de enfermería (NOC)*. 4a edición. Madrid: Elsevier, 2009.
- NANDA Internacional. *Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2007-2008*. Madrid: Elsevier, 2007.
- Novel, G. *Enfermería psicosocial y salud mental*. Madrid: Masson, 1995.
- Riopelle, L. *Cuidados de enfermería*. Madrid: Interamericana-McGraw-Hill, 1993.
- Tazón, P.; Aseguinolaza, L.; Garcia, J. *Ciencias psicosociales*. Barcelona: Masson, 2003.

Per a la resolució de casos caldrà utilitzar el dossier que trobareu al campus virtual de l'assignatura.

Pràcticum II

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 9,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- M. Carme Sansalvador Comas
- Olga Isern Farrés

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura forma part del currículum del Grau en Infermeria de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar, amb 9 crèdits. La finalitat del programa de Pràcticum II és que els estudiants adquireixin i desenvolupin competències professionals que els hi permetin ampliar la capacitat de presa de decisions en l'atenció a la persona amb alteracions de la salut.

Per tal de conèixer la Infermeria com a disciplina i a l'hora adquirir i desenvolupar competències professionals específiques, en l'assignatura de Pràcticum II l'estudiant ha de:

- Realitzar i desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres en situacions clíniques simulades (simuladors anatòmics i maniquins)
- Adquirir habilitats, destreses i aptituds a través de la formació pràctica en un centre hospitalari, aplicant els coneixements, habilitats i actituds apreses en les diferents assignatures.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Organitza i integra mentalment diversos elements de la realitat estudiats i els demostra a través de comportaments globals.
2. Organitza i planifica el treball personal, els recursos i temps, amb mètode, d'acord amb les possibilitats i prioritats.
3. Utilitza les capacitats i recursos de que disposa per assolir els objectius en les situacions plantejades i seguint instruccions.
4. Participa i s'integra en el desenvolupament organitzat d'un treball en grup, preveient les tasques, temps i recursos per aconseguir els resultats desitjats.
5. Incorpora els aprenentatges proposats i mostra una actitud activa per a la seva assimilació.
6. Aplica en el procés de treball/aprenentatge, procediments i accions apreses i n'incorpora de nous per millorar els punts dèbils i reforçar els forts.
7. Elabora el pla de cures d'infermeria consensuat amb l'usuari la família, explicant cadascuna de les etapes de forma continuada en funció de la complexitat i el context de la situació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.

Específiques

- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.
- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.

CONTINGUTS:

---

1. Maneig de líquids.
  1. Balanç de líquids.
  2. Administració de seroteràpia.
  3. Pressió venosa central i vies centrals,
2. Cures perioperatòries.
  1. Cures preoperatòries.
  2. Cures intraoperatòries.
  3. Cures postoperatòries.
  4. Cures d'infermeria en el procés d'anestèsia.
3. Cures cardiocirculatòries.
  1. Monitoratge cardíac no invasiu.
  2. Electrocardiograma.
4. Situació clínica simulada.
  1. Estudi de la situació clínica simulada.
  2. Demostració pràctica de la situació clínica al laboratori.
5. Estada clínica.
  1. Seminari preclínic: Procés d'atenció d'infermeria

2. Estada clínica en un centre assistencial de pacients aguts, en torn de matí, tarda o nit.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb Avaluació Continuada sumativa, a partir de:

- Realització i assistència obligatòria de les activitats (exercicis i treballs) que es plantegin en l'assignatura.
- Realització de seminaris de simulació clínica.
- Estada clínica.
- Prova escrita.

La ponderació de les diferents activitats per a la nota final serà la següent:

- 40% Valoració de la pràctica clínica: estada en un centre hospitalari.
- 20% Treball a realitzar en la pràctica clínica de l'estada en un centre hospitalari.
- 20% Prova objectiva de coneixements. Es realitzarà 1 prova escrita d'avaluació continuada. Si no es supera aquesta prova amb una nota igual o superior a 6, es podrà avaluar en la convocatòria oficial del període ordinari.
- 20% Valoració de seminaris de simulació clínica.

Observacions:

- Per poder fer promig dels resultats, cal que cadascuna de les parts estigui aprovada amb una nota igual o superior a 5.
- Les activitats que formen part de l'avaluació s'han de lliurar en els terminis establerts en l'assignatura si no és així es considerarà com a no presentat.
- La programació horària dels continguts teòrics i de situacions simulades de l'assignatura és de matins i tardes.
- D'acord amb la normativa acadèmica dels estudis de Grau de la UVIC del curs 2012-2013 (aprovada pel Consell de Direcció de la UVIC, 25 de juny del 2012) l'assignatura no té període d'avaluació complementària.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Berman, A.; Snyder, S.J.; Kozier, B.; Erb, G. (2008). *Fundamentos de enfermería. Conceptos, proceso y prácticas*. (volum I i II). Madrid: Pearson Educación.
- Smith, S.F.; Duell, D.J.; Martin, B. (7ª ed) (2009). *Técnicas de enfermería clínica*. Madrid: Pearson Educación.
- Williams, L.S.; Hopper, P.D. (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. Mèxic: McGraw Hill Interamericana.
- Sue Moorhead ; (et al.). (5ª ed) (2014). *Clasificación de resultados de enfermería (NOC) : medición de resultados en salud*. Barcelona: Elsevier.
- Bulechek, GM; (et al.). (6ª ed) (2013). *Clasificación de intervenciones de enfermería (NIC)*. Barcelona: Elsevier.
- Vazquez Chozas, JM; Muñoz González, A. (2008). *El proceso de atención de enfermería: teoría y práctica*. Alcalá de Guadaíra.
- NANDA internacional. (2013). *Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2012-2014*. Barcelona: Elsevier.
- De la Quintana, FB.; López López, E. (2007). *Compendio de anestesiología para enfermería*. Barcelona: Elsevier.

Complementària

- Luis Rodrigo, MT.(1ª edició) (2015). Enfermeria clínica. Cuidados enfermeros a las personas con trastornos de salud. Madrid: Lippincott

Bioètica

Tipologia: Formació Bàsica (FB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Ester Busquets Alibés
- M. Carme Raurell Costa

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria d'Ètica i pretén donar a conèixer els continguts essencials tant de la bioètica fonamental com de la bioètica clínica. La bioètica és una disciplina que vol ajudar l'estudiant perquè pugui ser un bon professional de la salut, sobretot des de la vessant d'actituds i valors ètics. La primera part pretén introduir l'estudiant en els coneixements bàsics de la bioètica i altres disciplines que hi estan relacionades. En la segona part s'abordaran qüestions que plantegen problemes ètics i jurídics en l'àmbit de les ciències de la vida i les ciències de la salut.

Els objectius de l'assignatura de bioètica pretenen que l'estudiant:

- Compregui el sentit i l'abast de la reflexió ètica en l'àmbit de la professió infermera.
- Conegui i assumeixi els valors i actituds que configuren la professió infermera i les disposicions pròpies del seu codi deontològic.
- Identifiqui i analitzi qüestions ètiques que es plantegen en la seva professió i aprengui a donar-hi respostes fonamentades.
- S'iniciï en el coneixement dels criteris ètics i metodologies que s'utilitzen en bioètica per prendre decisions.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Reconeix les parts constitutives del cos de coneixements de la bioètica i és capaç de relacionar-les.
2. Comprèn els conceptes bàsics tant de la bioètica fonamental com de la bioètica clínica.
3. Identifica problemes ètics i jurídics en el context de la professió i té la capacitat de donar-hi resposta.
4. Adquireix els coneixements fonamentals de la bioètica i els aplica en la bioètica clínica.
5. Pren consciència de la importància d'adoptar mesures respectuoses amb el medi ambient.
6. Comprèn les conseqüències ètiques i jurídiques implicades en l'exercici de la professió.
7. Analitza i resol problemes ètics en base al coneixement dels codis ètics de la professió i els criteris ètics i metodològics propis de la bioètica.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per aprendre.
- Coneixement bàsic general.
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Conèixer la legislació aplicable i el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, inspirat en el codi europeu d'ètica i deontologia d'infermeria.

CONTINGUTS:

---

1. Antropologia
  1. L'ésser humà un ésser pluridimensional i plurirelacional.
  2. La dimensió ètica de la persona humana.
  3. La dignitat humana.
2. Ètica
  1. Moral i ètica.
  2. Les dues dimensions de la vida moral.
  3. Teories ètiques.
3. Deontologia
  1. Deontologia i codis deontològics.
  2. Els deures professionals i l'excel·lència professional.
  3. Presentació i anàlisi d'alguns codis deontològics de l'àmbit sanitari.
4. Bioètica
  1. Naturalesa i objectius de la bioètica.
  2. Criteris i metodologies per a prendre decisions.
  3. Comitès de bioètica.
5. Biodret
  1. Concepte de biodret.
  2. Relacions entre ètica i dret.
  3. Responsabilitat jurídica dels professionals de la salut.
6. Drets i deures en relació a la salut i l'atenció sanitària
  1. Drets humans.
  2. El malalt subjecte de drets i deures.
  3. Cartes de drets i deures dels ciutadans en relació a la salut i l'atenció sanitària.
7. Ètica del tenir cura
8. Inici de la vida
  1. Estatut epistemològic de l'embrió.
  2. Aspectes ètics i legals en l'inici de la vida.
9. Final de la vida
  1. Morir avui.
  2. Aspectes ètics de les intervencions en el final de la vida: obstinació terapèutica, eutanàsia, suïcidi assistit i cures pal·liatives.
  3. Documents de voluntats anticipades i Planificació anticipada de decisions sanitàries
10. Dret a la informació i el consentiment informat
  1. Dret a la informació i consentiment informat: fonamentació ètica.

2. El consentiment informat: un procés.
  3. Excepcions.
  4. Els formularis de consentiment informat.
11. Intimitat i confidencialitat
1. Intimitat i confidencialitat: concepte i fonamentació ètica
  2. Regulació ètica i jurídica.
  3. Excepcions.
  4. Dificultats actuals en la protecció de la intimitat i la confidencialitat.
12. Investigació amb éssers humans
1. Problemes ètics entorn de la investigació amb éssers humans.
  2. Criteris ètics per a la investigació.
  3. La investigació amb animals: el debat sobre els drets dels animals?.

AVALUACIÓ:

Contínua:

- 1) Activitats de lectura crítica (20%): Hi haurà dues activitats de lectura crítica.
- 2) Activitats pràctiques (30%): Hi haurà tres activitats avaluables, algunes poden ser presencials i d'altres no (s'indicarà en el pla de treball).
- 3) Prova de síntesi (50%): Serà sobre els 12 temes del programa, amb 50 preguntes tipus test.

[Les activitats de lectura i les activitats pràctiques, si no es realitzen o es lliuren el dia indicat no hi ha possibilitat de fer-les posteriorment].

Per aprovar l'assignatura cal treure una puntuació mínima de 5 en cadascuna de les tres parts (lectura crítica, activitats pràctiques, prova de síntesi).

? Els estudiants que no arribin a aprovar entre les tres parts un 50% de l'assignatura, els quedarà l'assignatura suspesa, i no tindran opció al període complementari d'avaluació.

? Els estudiants que entre les tres parts aprovin més del 50% de l'assignatura tindran opció de recuperar la part suspesa durant el període complementari.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- ? Beauchamp, T.L.; Childress, J.F. (2013). Principles of biomedical ethics. New York: Oxford University Press.
- ? Casado, M. (ed). (2015). Bioética, derecho y sociedad. Madrid: Trotta.
- ? Gracia, D.; Júdez, J. (Eds.) (2004). Ética en la práctica clínica. Madrid: Triacastela.
- ? Jonsen, A.; Siegler, R.; Winslade, M. (2005). Ética clínica. Barcelona: Ariel.
- ? Sánchez González, MA. (2012). Bioética en ciencias de la salud. Barcelona: Elsevier-Masson.

Complementària

- ? Couceiro, A (Ed.) (1999). Bioética para clínicos. Madrid: Triacastela.
- ? Cortina, A. (1996). El quehacer ético. Madrid: Santillana.
- ? Droit, R.P. (2009). L'éthique expliquée à tout le monde. Paris: Seuil.
- ? Feito, L.; Gracia, D.; Sánchez, M (Ed.) (2011). Bioética: el estado de la cuestión. Madrid: Triacastela

- ? Giner, S. (2012). El origen de la moral. Barcelona: Ediciones Península.
- ? Gracia, D. (2007). Fundamentos de bioética. Madrid: Triacastela.
- ? Gracia, D. (2007). Procedimientos de decisión en ética clínica. Madrid: Triacastela.
- ? Gracia, D. (2004). Como arqueros al blanco. Estudios de bioética. Madrid: Triacastela.
- ? Hottois, G. (2004). Qu'est-ce que la bioéthique? Paris: Vrin.
- ? Rodríguez, J. M. (2008). Ética y derechos humanos en la era biotecnológica. Madrid: Dykinson.
- ? Simón, P. (2000). El consentimiento informado. Madrid: Triacastela.
- ? Savulescu, J. (2012). ¿Decisiones peligrosas? Una bioética desafiante. Madrid: Tecnos.
- ? Talbot, M. (2012). Bioethics. An introduction. Cambridge: University Press.
- ? Torralba, F. (1998). Antropología del cuidar. Barcelona: Fundación Mapfre Medicina ? IBB.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE TERCER CURS

Consell Alimentari. Dietètica i Dietoteràpia

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Eva M. Rovira Palau

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica d'Infermeria Clínica. Dóna a conèixer els continguts bàsics perquè l'estudiant pugui recomanar els principis dietètics i confeccionar dietes equilibrades per a les persones en situació de salut o malaltia.

Per al desenvolupament d'aquesta assignatura no es requereixen coneixements previs específics.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Selecciona i confecciona dietes equilibrades en funció de l'edat i de l'aport de nutrients necessaris d'acord amb la despesa energètica.
2. Identifica i aplica els principis dietètics en relació a les alteracions de salut més comunes.
3. Classifica els aliments segons la seva composició nutricional.
4. Respecta les individualitats de la persona a l'hora de fer recomanacions dietètiques.
5. Resol problemes alimentaris, precisant les modificacions nutricionals, processos culinaris o bé de textura per adaptar la dieta a la simptomatologia i les necessitats fonamentals de la persona.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per aprendre.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Sensibilitat davant qüestions mediambientals.

Específiques

- Conèixer i valorar les necessitats nutricionals de les persones sanes i amb problemes de salut al llarg del cicle vital, per promoure i reforçar pautes de conducta alimentària saludable.
- Identificar els nutrients i els aliments en els que es troben aquests nutrients.
- Identificar els problemes nutricionals de major prevalença i seleccionar les recomanacions dietètiques adequades.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.

CONTINGUTS:

---

1. Generalitats dietètica
  1. Nutrició i alimentació.
  2. Grups d'aliments. Concepte i classificació.
2. Alimentació de les persones sanes
  1. Alimentació equilibrada.
  2. Alimentació durant l'embaràs i l'alletament.
  3. Alimentació en el nadó i en el nen.
  4. Alimentació en la vellesa.
3. Higiene alimentària
  1. Manipulació d'aliments.
  2. Toxiinfeccions alimentàries.
4. Generalitats. Dietes terapèutiques
  1. Dieta progressiva.
  2. Dieta hiposòdica.
  3. Dietoteràpia de les patologies de l'aparell digestiu.
  4. Dieta en la insuficiència renal.

AVALUACIÓ:

Hi haurà una única convocatòria oficial de l'assignatura. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza dins el període lectiu. A més, hi haurà un segon període d'avaluació, avaluació complementària (setembre), en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles activitats no superades, sempre i quan aquestes no suposin més del 50% de la nota final de l'assignatura.

El sistema d'avaluació és el següent:

- Activitats sobre el temari de l'assignatura (50% de la nota final de l'assignatura) que s'han de superar, cadascuna d'elles, amb una nota igual o superior a 5. No s'acceptaran activitats entregades fora de la data prevista de lliurament. Les activitats es podran recuperar en el període d'avaluació complementària a través d'un nou treball amb tutories programades.
- Prova escrita de síntesi (50% de la nota final de l'assignatura). Activitat recuperable en el període d'avaluació complementària.

La nota final de l'assignatura serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

La nota final s'obindrà dels següents paràmetres:

- 50% Examen final (preguntes tipus test i preguntes curtes)
- 50% Avaluació continuada (activitats dirigides i autònomes)

BIBLIOGRAFIA:

- Cervera P.; Clapés, J.; Rigolfas, R. *Alimentació i Dietoteràpia*. 4a ed. Madrid: Interamericana McGraw-Hill, 2004.
- Muñoz, M.; Aranceta, J.; García, Jelón. *Nutrición Aplicada i Dietoterapia*. 2a.ed. Pamplona: Eunsa, 2004.
- Vargas, G. *Alimentos comunes, medidas caseras y porciones: guía visual y contenido nutricional de los alimentos*. México: McGraw-Hill Interamericana, 2008.
- Torres M.; Vaqué C.; Vila A. *Guía Multilingüe d'Alimentació Saludable*. Vic: Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar, 2011.

Cures d'Infermeria en Alteracions de la Salut II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Amadeu Godayol Vila
- Montserrat Lorenzo Ávila
- Pilar Soler Canudas
- Teresa Lleopart Coll
- Visitant Infermeria Eucs01

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica Infermeria Clínica. A cures d'Infermeria en alteracions de la Salut II, es pretén que l'estudiant adquireixi les competències per valorar, analitzar, planificar i actuar amb persones que presentin alteracions en la salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

RA1- Defineix les alteracions de salut de l'adult tractades a l'assignatura.

RA2-Examina les dades recollides en la valoració, identifica els problemes de salut que presenta l'usuari, els prioritza i estableix el pla de cures. (

RA3-Identifica les manifestacions lligades a l'evolució de les alteracions de la salut.

RA4-Enumera les cures que precisa la persona amb problemes de salut.

RA5-Argumenta les intervencions proposades per tractar o prevenir problemes derivats de les alteracions de la salut.

RA6-Reconeix l'ús i les indicacions dels productes sanitaris que s'han d'utilitzar a l'hora de portar a terme cures d'infermeria a persones amb alteracions de la salut

RA7-Identifica les manifestacions de dependència que indiquen que una persona amb alteracions de la salut es troba en una situació de risc vital.

RA8-Incorpora els aprenentatges proposats i mostra una actitud activa per a la seva assimilació.

COMPETÈNCIES

Generals

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la resolució de problemes.

- Capacitat per organitzar i planificar.
- Coneixement bàsic general.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seves diferents fases.
- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Seleccionar les intervencions encaminades a tractar o prevenir els problemes derivats de les desviacions de salut.

CONTINGUTS:

---

1. Alteracions Sensorials
  1. Alteracions sensorials
  2. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions sensorials
    1. Valoració d'infermeria focalitzada a la persona amb trastorns oculars i auditius
    2. Possibles judicis clínics a partir de la valoració realitzada a les persones amb alteracions sensorials
    3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions sensorials
2. Alteracions de l'aparell locomotor
  1. Alteracions de l'aparell locomotor
  2. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions de l'aparell locomotor
    1. Valoració d'infermeria a la persona amb trastorns traumàtics, reumàtics i d'altres trastorns musculoesquelètics.
    2. Possibles judicis clínics a partir de la valoració realitzada a les persones amb alteracions de l'aparell locomotor
    3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions de l'aparell locomotor
3. Alteracions del sistema endocrí
  1. Alteracions del sistema endocrí
  2. Atenció d'infermeria a persones amb alteracions endocrines
    1. Valoració d'infermeria a la persona amb trastorns endocrins
    2. Possibles judicis clínics infermers a partir de la valoració realitzada a persones amb alteracions endocrines
    3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions endocrines
4. Alteracions neurològiques
  1. Alteracions neurològiques
  2. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions neurològiques
    1. Valoració d'infermeria focalitzada a la persona amb trastorns neurològics
    2. Possibles judicis clínics a partir de la valoració realitzada a les persones amb alteracions neurològiques
    3. Aspectes a considerar i planificació de les intervencions infermeres en persones amb alteracions neurològiques
5. Cures en situacions específiques

1. Atenció d'infermeria a les persones amb alteracions dermatològiques (traqueostomies, colostomies, ileostomies)
2. Atenció d'infermeria a les persones amb patologia oncològica
3. Atenció d'infermeria a les persones amb patologia renal
4. Atenció d'infermeria a les persones amb patologia hepàtica

AVALUACIÓ:

L'avaluació es farà a través de:

- Activitats i exercicis d'avaluació continuada que caldrà presentar en els terminis establerts en el pla de treball. La nota obtinguda en els diferents exercicis es promitjarà i suposarà el 50% de la nota final. Aquestes activitats no seran recuperables. RA2-RA3-RA4-RA5-RA6-RA7-RA8
- Prova escrita objectiva que suposarà el 50% de la nota final. Aquesta activitat serà recuperable RA1-RA3-RA4-RA6

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan la prova escrita objectiva estigui aprovada amb una nota igual o superior a 5.

BIBLIOGRAFIA:

- Brunner i Suddarch. *Enfermeria Médico-Quirurgica*. Volums I i III. 7ª ed. Mèxic: Interamericana 1994. Col·lecció Master de Enfermeria. Barcelona: Masson.
- García, A.; Méndez M.C. *Atención de Enfermeria en el Paciente Traumático*. Sant Vicente (Alicante): Club Universitario, 2009.
- Harrison. *Medecina Interna*. Volum I i III. Madrid: Interamericana / McGraw-Hill, 1994
- Williams, L.; Hopper, P.D. (2009). *Infermeria Medicoquirurgica* 3a ed. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana.
- Nicolás, J.M.; Ruiz, J.; Jiménez, X.; Net, A. (2011) *Enfermero crítico y emergencias*. Barcelona: Elsevier.

Infermeria Comunitària II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- M. Carme Raurell Costa

OBJECTIUS:

L'assignatura d'Infermeria Comunitària II forma part de la matèria Infermeria Comunitària i és de caràcter obligatòria. El seu contingut és una continuació de l'assignatura Comunitària I, per tant es troba relacionada amb l'assignatura Salut Pública, Comunicació i Educació per a la salut i Bioestadística, entre d'altres, de primer de grau.

En aquesta assignatura es treballen els programes d'APS dirigits a grups específics. També s'integren les activitats preventives a la comunitat. S'exposen altres àmbits d'intervenció en infermeria comunitària, per exemple en empreses, associacions i ONG.

L'assignatura d'Infermeria Comunitària II té com a objectius que l'estudiant sigui capaç de:

- Conèixer els diferents Programes que es porten a terme en l'àmbit de l'APS.
- Identificar els patrons de salut insans dels individus i famílies per tal de fomentar-ne el canvi.
- Integrar la pràctica preventiva en les activitats quotidianes.
- Conèixer altres àmbits de treball comunitari.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i descriu les activitats d'educació sanitària en cadascun dels programes de salut.
2. Integra els diferents membres de l'entorn proper en el pla de cures.
3. Identifica i descriu les activitats de l'equip d'APS (EAP) que incideixen sobre els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn per atendre a les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
4. Utilitza el PAI en APS.
5. Identifica la teoria i la metodologia de l'EpS més adequades en funció de la persona i la seva família.
6. Resol casos proposats.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Comprendre les teories de l'aprenentatge que s'han d'aplicar en l'educació per la salut i en el propi procés d'aprenentatge al llarg de la vida.

Específiques

- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
- Identificar i analitzar la influència de factors interns i externs en el nivell de salut d'individus i grups.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.

CONTINGUTS:

Mòdul 1: Atenció a processos crònics: Programes de Salut de la comunitat.

1. Atenció Domiciliària
2. Diabetis Mellitus
3. Hipertensió arterial
4. Sobrepès i obesitat
5. Dislipèmia
6. Atenció a problemes osteoarticulars
7. Atenció a problemes respiratoris crònics
8. Alcohol: consum de risc i / o dependència
9. Tabaquisme

Mòdul 2: Activitats Preventives a l'Atenció Primària de Salut. Altres modalitats d'atenció comunitària.

- Exercici físic
- Vacunació en l'edat adulta
- Salut laboral, Infermeria a l'escola, en ONG, en administracions públiques i altres.

AVALUACIÓ:

S'assolirà l'assignatura a partir de la superació dels següents criteris:

- a) Prova de síntesi. Hi hauran dues proves escrites que tindran una puntuació del 35% cadascuna d'elles, la primera tindrà lloc a la meitat del període ordinari d'avaluació i la data constarà en el pla de treball, i la segona es farà en la data prevista de la convocatòria oficial.
- b) Exercicis individuals a realitzar segons el guió i les dates que figuraran en el pla de treball i que el seu promig tindrà una puntuació del 20%.
- c) Exercici grupal a realitzar segons el guió i la data que figurarà en el pla de treball i que tindrà una puntuació del 10%. Activitat no recuperable.

Per poder aprovar l'assignatura, caldrà superar a, b i c, amb un mínim d'un 5. Es podrà recuperar qualsevol de les parts avaluades (a i b) durant el període complementari, sempre i quan el sumatori de la part suspesa no superi el 50% de la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Martín Zurro, A.; Cano Pérez, J. F. (6a edició). (2008). *Atención Primaria*. Madrid: Elsevier.
- Martín Zurro, A. (1a edició). (2011). *Atención familiar y salud comunitaria: conceptos y materiales para docentes y estudiantes*. Madrid: Elsevier.
- Martínez Riera, José Ramón, del Pino Casado, Rafael. (2014). *Manual práctico de enfermería comunitaria*. Barcelona: Elsevier.
- Roca, M., Caja, C. I Úbeda, I. (2009). *Enfermería Comunitaria: elementos e instrumentos para la práctica profesional de la enfermería comunitaria*. Sant Adrià del Besòs: Instituto Monsa.
- Sánchez Moreno, A. I altres (2000). *Enfermería Comunitaria 3*. Madrid: Interamericana.
- *Guies clíniques per a professionals de la salut de la Generalitat de Catalunya*, publicades a: <http://www.gencat/ics/professionals/guies/>

Complementària:

- Coca, A.; Aranda, P.; Redón, J. (1a edició). (2009). *Manejo del paciente hipertenso en la practica clínica*. Madrid: Panamericana.
- Guardia, J. (coordinador). (2a edició). (2008). *Alcoholismo*. Barcelona: Socidrogalcohol.
- SEMFYC. (1a edició).(2008). *Manual de tabaquismo*. Madrid.

Articles relacionats amb la temàtica i que es facilitaran a classe (lectura obligatòria).

Infermeria Maternal i Salut Reproductiva

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Pilar Turón Morera
- Rosa Rosean Vila

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica d'Infermeria en diferents etapes del cicle vital. Aborda una etapa en què els aspectes de la sexualitat i la reproducció marquen unes necessitats de salut concretes i uns requeriments d'autocures específics. Fa referència la salut de les dones, centrant-se en les necessitats d'aquestes durant tot el seu cicle vital i especialment en la seva vida reproductiva; per tant, es tracta de capacitar els estudiants perquè siguin capaços de donar una atenció integral a les dones durant les diferents etapes de la vida dins del context familiar i de la comunitat i en les diferents situacions en què es trobi (embaràs, part, puerperi, climateri) per aconseguir un estat de salut òptim a través de la prevenció o bé per a recuperar la seva salut quan estigui malalta.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i descriu les característiques estructurals i funcionals que defineixen cadascuna de les etapes del cicle reproductiu.
2. Coneix els problemes relacionats amb la reproducció humana així com les alternatives existents per a resoldre'ls.
3. Identifica els problemes de salut que poden aparèixer durant l'embaràs, part i puerperi.
4. Coneix les cures que es realitzen durant el procés de maternitat per facilitar l'adaptació de les dones i els nounats a les noves demandes de salut i prevenir complicacions.
5. Valora les repercussions del climateri en la dona i identifica i analitza els factors que influeixen en la salut de les dones en aquest període.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.

Específiques

- Aplicar cures generals durant el procés de maternitat per facilitar l'adaptació de les dones i els nounats a les noves demandes i prevenir complicacions.
- Conèixer els aspectes específics de les cures del nounat.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Identificar les característiques de les dones en les diferents etapes del cicle reproductiu i en el climateri i les alteracions que es poden presentar proporcionant les cures necessàries en cada etapa.
- Ser capaç de proporcionar educació per a la salut als pares o cuidadors primaris.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la infermeria maternal i salut reproductiva
2. Procés de maternitat:
  1. Embaràs
    1. Bases fisiològiques de la reproducció
    2. Desenvolupament fetal i placentari
    3. Diagnòstic de l'embaràs. Signes i símptomes
    4. Canvis i modificacions en l'organisme matern
    5. Problemes de salut més freqüents
  2. Part
    1. El part normal
    2. Fòrceps
    3. Espàtules de Thierry
    4. Part de natges
    5. Cesària
  3. Puerperi normal i puerperi patològic
3. Atencions d'infermeria durant el procés de maternitat:
  1. Atenció prenatal
  2. Estil de vida durant l'embaràs
  3. Cures d'infermeria a la puèrpara i a la família
  4. El nadó. Característiques, valoració i cures d'infermeria
4. Sexualitat i reproducció humana:
  1. Generalitats
  2. Consell contraceptiu
  3. Problemes de salut reproductiva
  4. Mètodes de reproducció assistida
5. Climateri i menopausa
6. Ginecologia:
  1. Problemes de salut més freqüents
  2. Cures d'infermeria

AVALUACIÓ:

Hi haurà una única convocatòria oficial de l'assignatura. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza dins el període lectiu. A més, hi haurà un segon període d'avaluació, en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles activitats no superades, sempre i quan aquestes no suposin més del 50% de la nota final de l'assignatura. El sistema d'avaluació és el següent:

- Activitats sobre el temari de l'assignatura (50% de la nota final de l'assignatura). No s'acceptaran activitats entregades fora de la data prevista de lliurament. Les activitats es podran recuperar en el període d'avaluació complementària a través d'una prova escrita de preguntes curtes sobre els temes de les activitats.
- Prova escrita de síntesi (50% de la nota final de l'assignatura). Activitat recuperable en el període d'avaluació complementària.

La nota final de l'assignatura serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Bustos, G; Perepelycia, L. (2010). *Enfermería maternoinfantil y neonatal. Compendio de técnicas*. Buenos Aires: Corpus libros médicos y científicos.
- Dickason, E.J. (1999). *Enfermería Maternoinfantil*. Madrid: Mosby-Doyma.
- Donat, F. (2001). *Enfermería maternal y ginecología*. Barcelona: Masson.
- Gilbert, E.S. (2003). *Manual de embarazo y parto de alto riesgo*. Madrid: Elsevier.
- Seguranyes. (2006). *Enfermería maternal*. Barcelona: Masson/Elsevier.
- Towle, Mary Ann. (2010). *Asistencia de enfermería materno-neonatal*. Madrid: Pearson.

Complementària:

- Aguilar Cordero, M.J. (2003). *Lactancia materna*. Madrid: Elsevier.
- Avery Gordon, B. (2001). *Neonatología, fisiopatología y manejo del recién nacido*. Buenos Aires: Panamericana.
- Ceriani Cernadas, J.M. (2005). *Manual de procedimientos en neonatología*. Buenos Aires: Médica Panamericana.
- Mattson, S. Smith Judy E. (2001). *Enfermería maternoinfantil*. México: McGraw-Hill.
- Reeder. (1995). *Enfermería Maternoinfantil*. Mèxic: Interamericana-McGraw-Hill.
- Torrens Sigalés, R.M. (2000). *Enfermería de la mujer*. Madrid: Difusión Avances de enfermería.

Pràcticum III

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 15,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- M. Carme Sansalvador Comas

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura forma part del currículum del Grau en Infermeria de la Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar, amb 15 crèdits. La finalitat del programa de Pràcticum III és que els estudiants adquireixin i desenvolupin competències professionals que els hi permetin ampliar la capacitat de presa de decisions en l'atenció a la persona amb alteracions de la salut.

Per tal de conèixer la infermeria com a disciplina i a d'adquirir i desenvolupar competències professionals específiques, en l'assignatura de Pràcticum III l'estudiant ha de:

- Realitzar i desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres en situacions clíniques simulades (simuladors anatòmics i maniquins)
- Adquirir habilitats, destreses i aptituds a través de la formació pràctica en un centre hospitalari aplicant els coneixements, habilitats i actituds apreses en les diferents assignatures.
- Identificar la seqüència de prioritats a establir a l'hora de proporcionar cures d'infermeria a una persona amb problemes de salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Bloc teòric i teoricopràctic:

1. Organitza i integra mentalment diversos elements de la realitat estudiats i els demostra a través de comportaments globals
2. Organitza i planifica el treball personal, els recursos i temps, amb mètode, d'acord amb les possibilitats i prioritats
3. Utilitza les capacitats i recursos de que disposa per assolir els objectius en les situacions plantejades i seguint instruccions
4. Participa i s'integra en el desenvolupament organitzat d'un treball en grup, preveient les tasques, temps i recursos per aconseguir els resultats desitjats
5. Incorpora els aprenentatges proposats i mostra una actitud activa per a la seva assimilació
6. Aplica en el procés de treball/aprenentatge, procediments i accions apreses i n'incorpora de nous per millorar els punts dèbils i reforçar els forts
7. Identifica situacions de risc vital i demostra la correcta aplicació de les mesures de suport vital bàsic i avançat en l'àmbit hospitalari

Bloc pràctic:

1. Analitza les dades recollides en la valoració de l'usuari i prioritza els problemes de salut d'aquest
2. Distribueix la medicació pautaada tenint en compte les seves característiques
3. Elegeix les cures adients respectant els drets fonamentals de les persones
4. Facilitar l'expressió de les preocupacions i interessos de l'usuari i la família, des d'una actitud empàtica en la relació
5. Reconeix l'ús de les indicacions dels productes sanitaris que es corresponen amb el problema de salut

Bloc relaxament:

1. Utilitza tècniques de relaxació com a estratègia de control de les situacions estressants
2. Es planteja la relaxació com una estratègia per adaptar-se a situacions noves
3. Identifica la relaxació com una acció de millora pel seu autoconeixement, per manejar l'estrès que genera el procés de cuidar i per establir relacions adequades amb els altres

COMPETÈNCIES

Generals

- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, problema de salut i etapa de desenvolupament.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.
- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

---

1. Cures i procediments per al control respiratori i de la perfusió tissular.
  1. Drenatge pleural.
  2. Sistemes bàsics de ventilació.
  3. Intubació orotraqueal.
  4. Ventilació mecànica invasiva i no invasiva.
  5. Gasometria arterial
  6. Monitoratge cardíac i hemodinàmic invasiu.
  7. Suport vital avançat.
2. Tècniques de preparació i administració de medicació.
  1. Administració enteral.
  2. Administració intraòssia.
  3. Administració peridural.
  4. Administració de nutrició parenteral.
  5. Administració de fàrmacs a través de dispositius d'accés venós.
3. Relaxament
  1. Introducció relaxació: definició i conceptes
  2. Bases psicofisiològiques de la relaxació
  3. Aplicacions de la relaxació
  4. Classificació i descripció de les diferents tècniques.
  5. Tècniques de respiració
  6. Relaxació progressiva de Jacobson.
  7. Entrenament autogen de J.H.Schultz.
  8. Tècniques sofrològiques.
  9. Sessions pràctiques.
4. Estada clínica.
  1. Seminari preclínic
  2. Estada clínica en un centre assistencial de pacients aguts

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria.

Aquesta consistirà en la realització obligatòria de les següents activitats, no recuperables:

- Prova objectiva de coneixements. Es realitzarà una prova escrita, amb un valor del 30%, com a prova d'avaluació continuada. Si no es supera amb una nota igual o superior a 6, es podrà avaluar dins del període d'avaluació ordinària.
- Seminaris de situacions simulades i de relaxament, i de les activitats dirigides, amb un valor del 20%.
- Pràctica clínica: estada en un centre hospitalari, amb un valor del 40%.
- Treball a realitzar durant l'estada clínica en un centre hospitalari, amb un valor del 10%.

Per poder fer mitjana dels resultats obtinguts en les diferents activitats a avaluar, cal que cadascuna d'elles hagi estat superada amb una nota igual o superior a 5.

Observacions:

Les activitats que formen part de l'avaluació s'han de lliurar en els terminis establerts en l'assignatura.

D'acord amb la normativa d'Avaluació dels Estudis de Grau de la UVic (Aprovada per Consell de Direcció de la UVic, 25 de juny de 2012), l'assignatura no té període d'avaluació complementària.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Berman, A.; Snyder, S.J.; Kozier, B.; Erb, G. (2008). *Fundamentos de enfermería. Conceptos, proceso y prácticas*. (volum I i II). Madrid: Pearson Educación.
- Franco Justo, C. (2006). *Relajación física y serenidad mental*. Alacant: DL.
- Williams, L.S.; Hopper, P.D. (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. Mèxic: McGraw Hill Interamericana.
- Luis Rodrigo, MT.(1ª edició) (2015). *Enfermería clínica. Cuidados enfermeros a las personas con trastornos de salud*. Madrid: Lippincott
- Fuentes, C.; Bonet, Alfons; Sirvent, J.M; Brugada, N. (2012). *Manual de enfermería intensiva*. Girona: Documenta Universitaria.
- Suzanne C. Smeltzer.;Brenda G. Bare.;Janice L. Hinkle.;Kerry H. Cheever. (12ª edició) (2014). *Enfermería Médico-quirúrgica*. Madrid: Lippincott

Complementària

- Rifà, R.,Olivé, C., Lamoglia, M. (2012). *Lenguaje NIC*. Barcelona: Elsevier.

Elaboració de Projectes II

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Serena Brigidi

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria Desenvolupament professional i innovació i pretén donar a conèixer els continguts bàsics per al desenvolupament de la pràctica clínica basada en l'evidència. És una porta d'entrada al coneixement científic a partir del dubte i de l'esperit crític, elements imprescindibles per a l'aprenentatge de la presa de decisions. És una iniciació al món de la ciència i a la creació de coneixement que ha de servir per ajudar a donar resposta a les preguntes que sorgiran en la pràctica clínica tant pel que fa a l'aplicació del coneixement existent, com pel que fa a la creació de nous coneixements a partir del plantejament projectes.

Objectius

L'assignatura pretén que l'estudiant:

- Distingeixi de manera informada la metodologia qualitativa de la metodologia quantitativa.
- Es familiaritzi amb la lògica de la metodologia qualitativa i en conegui les fases i processos més habituals.
- Utilitzi les fonts d'informació més importants i les principals bases de dades en l'àmbit de la salut davant d'una necessitat informativa.
- Identifiqui l'estructura i el contingut d'un original en una publicació científica i dels diversos formats de publicació.
- Interpreti els resultats de les publicacions científiques i els utilitzi davant una pregunta.
- S'iniciï en el coneixement dels principals processos i tècniques de recollida de dades en recerca qualitativa.
- S'iniciï en el coneixement dels principals processos i tècniques d'anàlisi de dades en recerca qualitativa.
- Sigui capaç d'anticipar quin tipus de resultats es poden obtenir mitjançant la utilització de metodologies qualitatives i pugui decidir de manera informada quan és pertinent utilitzar-les.
- Realitzi les anticipacions necessàries per a l'elaboració d'un projecte.
- Es familiaritzi amb els processos de difusió i presentació de resultats.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Utilitza les principals fonts bases de dades de l'àmbit de la salut en una cerca d'informació.
2. Identifica la informació rellevant dels documents a través d'una lectura crítica.
3. Elaborar una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa relacionada amb la pràctica clínica.
4. Identifica les etapes del pròpies d'una investigació de tipus qualitatiu.

5. Identifica l'estructura d'un original i d'una revisió sistemàtica en una publicació científica de tipus qualitatiu.
6. Coneix les bases metodològiques que conduiran l'alumne a poder planificar un projecte.
7. Elabora una resposta argumentada en relació a un problema concret o pregunta que se li exposa.
8. Coneix investigacions i projectes que es realitzen en l'àmbit d'infermeria.
9. Escriu i expressa correctament els treballs que ha de presentar i els resultats de les cerques d'informació.
10. Fa la lectura crítica de documents i publicacions.
11. Identifica aquells aspectes a millorar en el seu treball de classe.
12. Identifica les tasques a fer, les organitza i les assigna de forma consensuada i compartida amb la resta del grup.
13. Compleix satisfactòriament les tasques assignades segons els terminis acordats.
14. Coneix els principis ètics relacionats amb el disseny d'estudis de recerca.
15. Identifica en les publicacions si les investigacions han estat realitzades seguint principis ètics.
16. Proposa una nova resposta en relació a les evidències obtingudes a través de la revisió bibliogràfica i l'observació.
17. Identifica buits de coneixement en relació al problema d'estudi.
18. Proposa una intervenció terapèutica innovadora o millorada respecte a l'existent fins al moment.
19. Resol els problemes que se li plantegen en la realització de treballs individuals.

COMPETÈNCIES

Generals

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de posar els fonaments en el coneixement bàsic de la professió.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per generar noves idees.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre el mètode científic a través de programes de recerca bàsica i aplicada, utilitzant tant la metodologia qualitativa com la quantitativa, respectant els aspectes ètics.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció
  1. Fonaments conceptuals.
  2. Les perspectives metodològiques
2. La metodologia qualitativa.
  1. La lògica de la recerca qualitativa
  2. Fases i processos de la recerca qualitativa
  3. El rigor i qualitat en recerca qualitativa
3. El projecte
  1. Usos i finalitats dels projectes
  2. Continguts bàsics

3. El projecte com a document
4. Difusió i presentació de resultats
  1. Canals, registres i suports per a la difusió de resultats científics.
  2. La presentació oral de resultats.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada Mòdul didàctic Tipus d'activitat Pes sobre la qualificació final 1 Activitat individual (AC1) 15% 2 Activitat en grup (AC2) 30% Activitat individual (AC3) 15% 3 Activitat individual (AC4) 25% 4 Activitat en grup (AC5) 15% Qualificació final ? La qualificació final de l'assignatura es calcula a partir de la ponderació de les qualificacions obtingudes a cadascuna de les activitats d'avaluació continuada, d'acord amb el seu percentatge. ? Per tal que una activitat sigui ponderable cal que s'obtingui una qualificació mínima de 5. ? Els alumnes que no arribin a un 50% dels exercicis aprovats els quedarà l'assignatura suspesa i no tindran dret a període d'avaluació complementari el mes de setembre. Els alumnes que arribin a un 50% d'exercicis aprovats podran recuperar la/les part/s suspesa/es durant el període complementari de setembre. Nota: Les activitats proposades es poden veure modificades segons la dinàmica i les circumstàncies de cada grup classe.

BIBLIOGRAFIA:

- Cook, T.D.; Reichardt, C.S. (1986). *Métodos cualitativos y cuantitativos en investigación evaluativa*. Madrid: Morata.
- Corbetta, P. (2010). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw-Hill.
- Delgado, J. M.; Gutiérrez, J. (1994). *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.
- Denzin, N.K.; Lincoln, Y.S. (1994). *Handbook of Qualitative Research*. London: Sage.
- Flick, U. (2004). *Introducción a la investigación cualitativa*. Madrid: Morata.
- Rodríguez Gómez, G.; Gil Flores, J.; García Jiménez, E. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.
- Taylor S.J.; Bogdan, R. (1987). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós.
- Vallés, M.S. (1986). *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid: Síntesis.

A banda d'aquesta bibliografia general, a cada mòdul es proposaran lectures i es recomanarà bibliografia específica.

Infermeria de la Infància i l'Adolescència

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Pilar Turón Morera

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica d'Infermeria en diferents etapes del cicle vital. Dóna les eines bàsiques perquè l'estudiant pugui assolir les competències necessàries que li permetran oferir una atenció integral al nen en cadascuna de les etapes del seu desenvolupament, des de la infància fins l'adolescència, i en els diferents nivells de salut.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i descriu les característiques estructurals i funcionals que defineixen cadascuna de les etapes del creixement i desenvolupament humà des del naixement fins a l'adolescència
2. Coneix els problemes de salut més prevalents en la infància i l'adolescència i les seves manifestacions.
3. Identifica i valora de manera integral les necessitats de salut de l'infant sa i malalt des del naixement fins l'adolescència
4. Coneix i argumenta les atencions de salut que es realitzen durant la infantesa i l'adolescència per facilitar l'adaptació dels infants a les noves demandes de salut i prevenir complicacions
5. Coneix els objectius i les accions prioritàries de les accions preventives que es realitzen durant la infància i l'adolescència

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Analitzar les dades de valoració del nen, identificant els problemes d'infermeria i les complicacions que poden presentar-se.
- Aplicar les tècniques que integren la cura d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els nens i els seus cuidadors.
- Conèixer els problemes de salut més freqüents en la infància i identificar les seves manifestacions.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Identificar les característiques de les diferents etapes de la infància i adolescència i els factors que condicionen el patró normal de creixement i desenvolupament.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.
- Seleccionar les intervencions dirigides al nen sa i el malalt, així com les derivades dels mètodes de diagnòstic i tractament.
- Ser capaç de proporcionar educació per a la salut als pares o cuidadors primaris.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la Infermeria de la Infància i l'Adolescència
2. El nounat:
  1. Adaptació a la vida extrauterina
  2. Valoració, classificació i característiques del nounat
  3. El nounat d'alt risc
  4. Atencions d'infermeria en el període neonatal
3. Creixement i desenvolupament del nen.
  1. Definició, característiques i factors que hi influeixen
  2. Etapes del creixement i desenvolupament infantil
  3. Mesures antropomètriques
4. Promoció de la salut en la infància i l'adolescència
  1. Programa del nen sa. Cures infermeres
  2. Profilaxi de les malalties
  3. Alimentació infantil
  4. Prevenció d'accidents
  5. Detecció dels maltractaments infantils
5. Problemes de salut més freqüents en la infància i l'adolescència
6. Atenció d'infermeria al nen i la seva família en els problemes de salut més freqüents
7. Tècniques i procediments d'infermeria

AVALUACIÓ:

Hi haurà una única convocatòria oficial de l'assignatura. Aquesta convocatòria contempla dos períodes diferenciats d'avaluació. En primer lloc el període ordinari, que es realitza dins el període lectiu. A més, hi haurà un segon període d'avaluació, en el qual l'estudiant podrà ser avaluat de nou d'aquelles activitats no superades, sempre i quan aquestes no suposin més del 50% de la nota final de l'assignatura.

El sistema d'avaluació és el següent:

- Activitats sobre el temari de l'assignatura (50% de la nota final de l'assignatura). No s'acceptaran activitats entregades fora de la data prevista de lliurament. Les activitats es podran recuperar en el període d'avaluació complementària a través d'una prova escrita de preguntes curtes sobre els temes de les activitats.
- Prova escrita de síntesi (50% de la nota final de l'assignatura). Activitat recuperable en el període d'avaluació complementària.

La nota final de l'assignatura serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Aguilar Cordero, Maria José. (2012). *Tratado de enfermería del niño y el adolescente. Cuidados pediátricos*. Ed. Elsevier.
- Avery Gordon, B. (2001). *Neonatología, fisiopatología y manejo del recién nacido*. Buenos Aires: Panamericana.
- Ball, Jane, Bindler, Ruth. (2011). *Enfermería pediátrica. Asistencia infantil*. Madrid: Ed. Pearson Alhambra.
- Cruz, M. (2013). *Manual de pediatría*. 3ª edición. Madrid: Ergon.
- González Villanueva, P. (2011). *Enfermería de la infancia y la adolescencia*. Madrid: Editorial universitaria Ramón Areces.

Complementària:

- Aguilar Cordero, M. J. (2003). *Lactancia materna*. Madrid: Elsevier.
- Ceriani Cernadas, J.M. (2005). *Manual de procedimientos en neonatología*. Buenos Aires: Medica Panamericana.
- Chaure López, Isabel. (2003). *Enfermería pediátrica*. Barcelona: Masson.
- Godoy Ramírez, R. (2002). *Atención al recién nacido pretérmino*. Caracas: McGraw-Hill.
- Lissauer, Tom; Graham Clayder. (2002). *Texto ilustrado de pediatría*. Madrid: Elsevier-Science.
- Muñoz Calvo, M. T. (2001). *Pediatría extrahospitalaria: aspectos básicos en atención primaria*. Madrid: Ergon.
- Muscari, M. E. (1999). *Enfermería pediátrica*. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana.
- Shulte, Elisabeth B. i col. (2002). *Enfermería pediátrica de Thompson*. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana.
- Tajo, R. (2001). *Tratado de nutrición pediátrica*. Barcelona: Doyma.
- Thomas K. McInerny. (2011). *Tratado de pediatría*. Buenos Aires: Medica Panamericana.

Infermeria en Salut Mental

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Joan López Carol
- Jordi Verdaguer Gorchs
- Judit Pons Baños
- Sònia Reig Orta

OBJECTIUS:

La infermeria psiquiàtrica i de salut mental és descrita per l'American Nurses Association (ANA) com "**una àrea especialitzada de l'exercici de la infermeria que utilitza les teories del comportament humà com la seva ciència ...**" (això implica que prové d'orientacions psicològiques i socials). Segons l'ANA, les intervencions de la infermera en salut mental inclouen serveis d'atenció comunitària i hospitalària. Entre les seves funcions està:

- La prevenció dels problemes de salut mental
- La conservació de la salut mental
- La rehabilitació posterior a trastorns mentals

La pràctica correcta d'aquest exercici fa necessària la utilització d'una base científica de treball.

Els objectius de l'assignatura són que l'estudiant:

- Adquireixi la capacitat de detecció de disfuncions psíquiques en els pacients atesos.
- Conegui el conjunt d'habilitats tècniques, de relacions interpersonals, de comunicació i socials que permetin desenvolupar plans de cures adequats a l'objectiu d'atenció.
- Sàpiga quins són els recursos assistencials sociosanitaris disponibles per a l'atenció específica de la salut mental de la població.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Utilitza estratègies i habilitats facilitadores de la comunicació efectiva, en l'àmbit de la salut mental.
2. Identifica l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria en l'àmbit de la salut mental.
3. Identifica els problemes de salut mental més rellevants en les diferents etapes del cicle vital i planifica cures d'infermeria individualitzades.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al treball en equip.
- Coneixement bàsic general.

Específiques

- Conèixer els problemes de salut mental més rellevants en les diferents etapes del cicle vital, proporcionant cures integrals i eficaces, en l'àmbit de la infermeria.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

Bloc I - Conceptes bàsics

1. Concepte de Salut Mental
2. Epidemiologia
3. Evolució històrica
4. Concepte i classificació dels trastorns mentals
5. Organització de l'assistència psiquiàtrica
6. Aspectes de salut mental i legislació

Bloc II - L'atenció d'infermeria a la salut mental

1. La valoració d'infermeria
2. Relació terapèutica
3. El procés d'atenció d'infermeria en salut i malaltia mental
4. Diagnòstics d'infermeria en salut mental
5. Principals eines d'intervenció: l'entrevista motivacional

Bloc III - Principals trastorns mentals i actuacions d'infermeria

1. Trastorns d'Ansietat
2. Trastorns Afectius
3. Trastorns Psicòtics
4. Trastorns de Personalitat
5. Trastorns de la Conducta Alimentària
6. Drogodependències
7. Tractaments en Salut Mental

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura serà mitjançant un treball grupal, un examen i treballs de seguiment a classe. Els criteris d'avaluació seran els següents:

- Treball grupal: 40% (No recuperable)
- Treballs de seguiment a l'aula: 10% (No recuperable)
- Autoavaluació: 10% (No recuperable)
- Examen teòric: 40% (Recuperable).

No és necessari assolir una nota mínima per tal que facin mitja.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- American Psychiatric Association. *DSM-IV-TR*. Barcelona: Masson, 2003
- Bobes García, J. *Salud mental: Enfermería psiquiátrica*. Madrid: Síntesis, 2008.
- Fornés, J. *Enfermería de Salud Mental y Psiquiátrica. Planes de cuidados*. Madrid: Panamericana, 2005.
- Rigol, A. *Enfermería de Salud Mental y Psiquiátrica*. Barcelona: Salvat, 1995.

Complementària

- Colom, F. et al. *Manual de psicoeducación para el trastorno bipolar*. Barcelona: Ars Medica, 2004.
- Schatzberg A. et al. *Manual de Psicofarmacología Clínica*. Madrid: Luzan 5, 2008.
- Szerman, N. et al. *Patología dual en Esquizofrenia. Opciones terapéuticas*. Barcelona: Glosa, 2007.
- Termcat. *Diccionari de psiquiatria*. Disponible a: <http://termcat.cat/dicci/psiquiatria/>

Infermeria Gerontològica i Geriàtrica

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna M. Bonafont Castillo
- Anna Maria Formiguera Macià
- Marta Ferrer Solà

OBJECTIUS:

L'assignatura dona a conèixer la complexitat de l'envelliment humà i dels processos que el caracteritzen tenint en compte les aportacions de les ciències socials i de la salut. Es basa en una concepció de la persona com a subjecte social que percep, interpreta, valora i construeix la realitat quotidiana, actuant en conseqüència per ajustar-s'hi, al llarg de tota la seva trajectòria de vida en constant interacció amb el seu entorn. Des d'aquesta perspectiva l'envelliment humà significa també l'estudi de les continuïtats i discontinuïtats al llarg de la vida i de la plasticitat humana per afrontar els canvis.

Pren com a referència el paradigma de l'envelliment actiu i satisfactori com a guia per desenvolupar intervencions centrades en la persona i el seu entorn en el procés salut-malaltia i en els diferents nivells d'atenció, adoptant els principis bàsics de les ciències de la infermeria i de la geriatria, utilitzant una metodologia de treball interdisciplinària per proporcionar una atenció integrada i continuada per atendre les persones grans en situacions de risc, de fragilitat o de pèrdua d'autonomia funcional.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Reconeix les diferències entre la Geriatria i la Gerontologia.
2. Argumenta, de forma crítica, com les representacions socials, els prejudicis sobre l'envelliment i la vellesa influeixen en la pràctica dels professionals de la salut.
3. Relaciona les principals teories de l'envelliment psicosocial amb els seus postulats principals.
4. Distingeix i esquematitza els factors personals i de l'entorn, d'ordre biològic, psicològic i social que influeixen en el procés d'envelliment individual.
5. Infereix a les cures infermeres les accions preventives per facilitar un envelliment actiu i satisfactori.
6. Reconeix la utilitat del mètode autobiogràfic i la reminiscència en la intervenció centrada en la persona.
7. Descriu els principals problemes de salut de les persones grans, les síndromes geriàtriques més prevalents.
8. Organitza i formula un pla de cures centrat en la persona amb situació de vulnerabilitat o fragilitat des de la perspectiva infermera i utilitzant la metodologia de la valoració geriàtrica integral, a partir de l'anàlisi de les dades i la informació recollida de fonts diverses per a la resolució de problemes.
9. Justifica els principis que guien l'acompanyament i la intervenció infermera centrada en la persona i el seu entorn en els recursos de proximitat.
10. Classifica el tipus de maltractaments, abusos i negligència vers les persones grans, identifica els factors de risc i el tipus d'accions preventives i d'atenció.

11. Distingueix els diferents nivells d'atenció geriàtrica i els seus recursos.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Conèixer i identificar les situacions de risc i les manifestacions ocasionades pels maltractaments, abusos o negligències en la gent gran.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).

Específiques

- Comprendre els canvis associats al procés d'envellir i la seva repercussió en la salut.
- Conèixer els problemes de salut més freqüents en la gent gran.
- Identificar les modificacions estructurals, funcionals, psicològiques i de formes de vida associades al procés d'envellir.
- Seleccionar les intervencions cuidadores adreçades a tractar o prevenir els problemes de salut i la seva adaptació a la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport a la persona anciana.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la Infermeria Gerontològica

1.1. Aproximació històrica a la vellesa.

1.2. Envel·liment demogràfic: dades demogràfiques, perfil de les persones grans.

1.3. Àrees d'estudi de la Gerontologia. Geriatria, especialitat mèdica.

1.4. Infermeria gerontològica: aspectes terminològics, tenir cura de les persones grans, reptes i competències de la infermera gerontològica.

1.5. El paradigma de l'envelliment actiu i satisfactori: determinants de l'envelliment actiu, propostes d'actuació.

1. L'enfocament del curs de la vida: una aproximació comprensiva a la segona meitat de la vida

2.1. Representacions socials i envelliment

2.2. De la psicologia de la vellesa a les ciències de l'envelliment.

2.3. Psicologia del desenvolupament i curs de la vida: aportacions teòriques.

2.4. Recorregut vital, transicions i punts d'inflexió: eines per a l'anàlisi.

2.5. Aproximació comprensiva de la persona singular: constructivisme i fenomenologia.

2.6. Narrativitat, enfocament biogràfic i relats de vida: aplicacions pràctiques

2.7. Els reptes de l'envelliment demogràfic.

1. Envel·liment i Discapacitat: el model d'atenció integral centrada en la persona en situació de pèrdua d'autonomia funcional.

3.1. Marc normatiu de referència: model psicosocial de la discapacitat, els drets de les persones que necessiten cures de llarga durada.

3.2. El viratge comunitari: el pas d'un model assistencialista a un model basat en els drets de les persones singulars.

3.3. L'atenció integral centrada en la persona (AICP). Principis i criteris per a la pràctica.

3.4. Eines per a la pràctica: pla d'atenció i vida, relat de vida, unitats de convivència, organització de la quotidianitat, la figura del referent.

3.5. Disseny ambiental, Housing, tecnologies i productes de suport..

1. Envel·liment, fragilitat i atenció geriàtrica.

4.1. Canvis fisiològics en l'envelliment.

4.2. La malaltia en l'envelliment: característiques diferencials. +

4.3. Problemes de salut més freqüents: les síndromes geriàtriques.

4.4. Fragilitat, un camí cap a la dependència: concepte de fragilitat, factors de risc, detecció de la fragilitat.

4.5. Situació funcional, centre de l'atenció geriàtrica.

4.6. Nivells d'atenció geriàtrica.

4.7. Accions preventives per un envelliment satisfactori i saludable.

4.8. Una metodologia de treball interdisciplinari: equip interdisciplinari, valoració geriàtrica integral, atenció integrada i continuïtat de l'atenció.

1. Les cures infermeres centrades en les persones grans i el seu entorn.

5.1. El procés d'atenció d'infermeria adreçat a les persones grans. Particularitats de l'entrevista i la recollida de dades. Instruments complementaris de valoració.

5.2. L'acompanyament, el suport i l'atenció a les famílies.

5.3. Alteració de l'estat nutricional: la malnutrició.

5.4. Les incontinències: valoració, prevenció i cures.

5.5. Alteracions en la capacitat de moviment: immobilitat, risc de caigudes.

5.6. Úlceres per pressió (UPP): valoració, prevenció i tractament.

5.7. Alteracions cognitives: el síndrome confusióari agut o delirium, les demències.

5.8. Maltractaments, abusos i negligència vers la gent gran.

1. Polítiques socials i de salut adreçades a les persones grans: marc legislatiu.

6.1. La Llei de Serveis Socials.

6.2. L'atenció socio sanitària a Catalunya.

6.3. La Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i l'atenció a les situacions de dependència.

AVALUACIÓ:

L'avaluació continuada es farà d'acord als següents períodes i criteris:

- Període ordinari (de febrer de 2015 a juny de 2015):

Al llarg del curs s'utilitzaran els següents instruments d'avaluació:

- Resolució d'exercicis, informes de lectures i participació a l'aula: 20% de la nota final de l'assignatura. No recuperable.
- Treballs en grup: 40 % de la nota final de l'assignatura. Recuperable
- Proves escrites: 40 % de la nota final de l'assignatura. Recuperable.

Per aprovar l'assignatura s'ha d'haver aprovat cadascuna de les parts de forma independent amb una puntuació igual o superior a 5.

- Període complementari (setembre de 2015):

Es recuperaran les activitats o proves que no s'hagin superat satisfactòriament en el període ordinari, sempre i quan no representin més del 50% de la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bermejo, L. (2010) *Envejecimiento activo y actividades socioeducativas con personas mayores*. Madrid. Médica Panamericana.

Martínez, M.T. (2011). *La atención gerontológica centrada en la persona: Guía para la intervención profesional en los centros y servicios de atención a personas mayores en situación de fragilidad y dependencia*. Vitoria-Gasteiz: Gobierno Vasco.

Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad. IMSERSO. (2011). *Envejecimiento activo. Libro blanco*. Madrid: Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad. IMSERSO.

Portal Mayores (2007). *Glosario especializado en Geriatria y Gerontología*. IMSERSO.

Rodríguez, Pilar (2013). *La atención integral centrada en la persona*. Madrid: Fundación Pilares para la autonomía personal.

Rodríguez, P.; Bermejo, L.; Marín, JM.; Valdivieso, C. (2012). *Servicios de Ayuda a Domicilio: manual de planificación y formación*. Madrid: Panamericana.

Sociedad Española de Geriatria y Gerontologia. (2006). *Tratado de Geriatria para residentes*. Madrid: IM&C.

Villar, F.; Triadó, C. (2006) *El estudio del ciclo vital a partir de historias de vida: una propuesta práctica*. Barcelona: Publicaciones y Ediciones de la Universidad de Barcelona.

Aquesta bibliografia s'ampliarà en funció de les diferents unitats temàtiques.

Nota

La bibliografia recomanada de l'assignatura la podeu trobar a la Biblioteca de la Universitat de Vic o al Centre de Documentació de Serveis Socials DIXIT Vic, el qual es troba ubicat en el Centre d'Estudis Sanitaris i Socials de la Universitat de la UVIC (CESS), que trobareu al Carrer Miquel Martí i Pol, nº 1, en el campus de Miramarges.

DIXIT VIC us ofereix també una sala de lectura amb connexió WIFI i ordinadors. Us recomanem que, si esteu interessats en les activitats divulgatives i científiques que organitza aquest servei o al CESS, us inscriviu, amb caràcter gratuït, al club DIXIT.

Pràcticum IV

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 12,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Lourdes Albiac Suñer
- Montserrat Lorenzo Ávila

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica Pràcticum Clínic.

A Pràcticum IV l'estudiant ha de:

- Desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres en situacions simulades a laboratori.
- Adquirir destreses i aptituds a través de la formació pràctica en l'àmbit comunitari, aplicant els coneixements, habilitats i actituds apreses en les diferents assignatures.
- Identificar la seqüència de prioritats a establir a l'hora de proporcionar cures d'infermeria a una persona/família/comunitat durant el procés salut-malaltia.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Bloc teòric i teoricopràctic

1. Incorpora els aprenentatges proposats específics de l'àrea i mostra una actitud activa per a la seva assimilació
2. Participa i s'integra en el desenvolupament organitzat d'un treball en grup, preveient les tasques, temps i recursos per aconseguir els resultats desitjats

Bloc Pràctic

Pràctiques externes

1. Organitzar i planifica les tasques que ha de dur a terme adaptant-se als recursos, temps, context, seguint una metodologia, d'acord amb les possibilitats, prioritats i situació
2. Identificar les cures que cal planificar considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, els grups ètnics, les creences i valors, respectant els drets fonamentals de les persones
3. Reconèixer l'ús de les indicacions dels productes sanitaris que es corresponen amb el problema de salut
4. Participar en la dinàmica de l'equip i realitza les tasques que li són assignades de forma responsable
5. Facilitar l'expressió de les preocupacions i interessos de l'usuari, la família o grup, des d'una actitud empàtica en la relació i ho té en compte a l'hora de proporcionar informació i atencions d'infermeria
6. Mostrar iniciativa i interès en la dinàmica de les consultes i es preocupa per la millora en les seves actuacions a nivell acadèmic i professional en l'àmbit de l'atenció comunitària, demanant i cercant

informació

Treball de pràctiques

1. Descriure l'organització i els recursos del Centre d'Atenció Primària on realitza les pràctiques, les funcions de l'equip d'atenció primària i les pròpies d'infermeria, utilitzant la informació cercada, els coneixements teòrics i l'observació. Estructura la informació procedent de diverses fonts del context professional, i la transmet de forma coherent i entenedora segons estàndards, per escrit
2. Descriure les formes comunicació observades que s'estableixen entre l'estudiant i l'usuari/família, l'estudiant i els professionals de l'equip, i entre l'usuari/família i la infermera
3. Analitzar les dades recollides en la valoració de l'usuari (segons el model de V. Henderson) per identificar els problemes de salut d'aquest
4. Identificar les necessitats educatives i els factors condicionants de la persona/família o grup segons la situació de salut, risc, malaltia o incapacitat
5. Valorar l'assoliment dels objectius del període de pràctiques i s'autovalora per identificar accions de millora en el procés d'aprenentatge

COMPETÈNCIES

Generals

- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.

Específiques

- Comprendre des d'una perspectiva ontològica i epistemològica l'evolució dels conceptes centrals que configuren la disciplina d'infermeria, així com els models teòrics més rellevants, aplicant la metodologia científica en el procés de cuidar i desenvolupant els plans de cures corresponents.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Dirigir, avaluar i prestar les cures integrals d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat.
- Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.
- Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, problema de salut i etapa de desenvolupament.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.
- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

Continguts teòrics i seminaris:

1. Cures a persones amb necessitats especials (es determinen en la programació de l'assignatura)
2. Casos simulats
3. Desenvolupament i seguiment de les pràctiques.

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria **no recuperable**, a partir de la realització obligatòria de les activitats i continguts pràctics que es plantegin en els terminis establerts.

- Avaluació de l'estada al centre per part dels tutors del centre assistencial 50%.
- Avaluació del treball de pràctiques 25%.
- Seminaris laboratori 15% (100% d'assistència obligatòria).
- Prova de continguts teòrics 10% Si no es supera aquesta prova amb una nota igual o superior a 5, es podrà avaluar dins el període d'avaluació ordinària

La nota final de l'assignatura és el resultat del sumatori de cadascuna de les parts. Per això cal aprovar cada part amb una nota igual o superior a 5.

D'acord amb la normativa Acadèmica dels Estudis de Grau de la UVic, aprovada per CDU, 25 de juny de 2012, no hi ha cap període d'avaluació complementària pels practicum. La part recuperable s'ha de realitzar dins el període ordinari d'avaluació.

BIBLIOGRAFIA:

- Bleeckx, D. *Disfagia. Evaluación y reducción de los trastornos de la deglución*. 1a ed. Madrid: McGraw-Hill/ Interamericana de España; 2004.
- Cervera, P.; Clapés, J.; Rigolfas, R. *Alimentación i dietoterapia*. 4a ed. Madrid: McGraw-Hill/ Interamericana de España; 2004.
- Coca, A.; Aranda, P.; Redón, J. (1a edició). (2009). *Manejo del paciente hipertenso en la practica clínica*. Madrid: Panamericana.
- Dapcich, V.; Salvador-Castell, G., i altres *Guía de la alimentación saludable*. Madrid: SENC; 2004.
- Guardia, J. (coordinador). (2a edició). (2008). *Alcoholismo*. Barcelona: Socidrogalcohol.
- Illán, M.; Pi, M. *L'alimentació de la mare i els nens petits*. 1a ed. Barcelona: Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica / Pòrtic, 2001.
- Llobet, M. Carme. *Els embenats terapèutics. Tipus, funcions i normes d'aplicació*. Vic: Eumo Editorial, 2003.
- Martín Zurro, A.; Cano Pérez, J. F. (6a edició). *Atención Primaria*. Madrid: Elsevier, 2008.
- Perarnau, S.; Subirats, E.; Riu, F. *Curas, vendajes e inmovilizaciones en montaña*. Madrid: Desnivel, 2007.
- Roca, M.; Caja, C.; Úbeda, I. *Enfermería Comunitaria: elementos e instrumentos para la práctica profesional de la enfermería comunitaria*. Sant Adrià del Besós: Instituto Monsa, 2009.
- Sánchez Moreno, A. i altres. *Enfermería Comunitaria 3*. Madrid: Interamericana, 2000.
- SEMFYC (1a edició). *Manual de tabaquismo*. Madrid, 2008.

ASSIGNATURES OBLIGATÒRIES DE QUART CURS

Atenció Integrada

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Núria Gorchs Font
- Raquel Solà Palacios
- Sílvia Madrid Alejos

OBJECTIUS:

Professorat

- Núria Gorchs Font
- Sílvia Madrid Alejo
- Raquel Solà Palacios

Objectius

Amb la realització de l'assignatura l'estudiant adquireix coneixements sobre les necessitats i els recursos disponibles per a l'abordatge de l'atenció integrada en situacions de cronicitat i vulnerabilitat, habilitats de treball en equip i resolució de problemes. Així com també es treballen les actituds que afavoreixin el procés d'atenció integrada, la continuïtat assistencial (sanitària i social) i la cooperació entre diferents nivells assistencials per a propostes d'atenció integrada.

Competències

Genèriques

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial, amb la finalitat d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.

Específiques

- Identificar les característiques de la funció directiva dels serveis d'infermeria i la gestió de cures.
- Tenir una actitud cooperativa amb els diferents membres de l'equip.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica i justifica els diferents elements que configuren una atenció integrada.
2. Descriu les necessitats a valorar i els recursos possibles a utilitzar, en un usuari en situació de vulnerabilitat i/o cronicitat.
3. Reconeix el treball cooperatiu, amb una actitud col·laboradora i complementària, com a mètode base per a l'atenció integrada.
4. Relaciona estratègies d'intervenció específiques en els diferents nivells d'integració assistencial.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial, amb la finalitat d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per al treball en equip.
- Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en situacions de lideratge.

Específiques

- Identificar les característiques de la funció directiva dels serveis d'infermeria i la gestió de cures.
- Tenir una actitud cooperativa amb els diferents membres de l'equip.

CONTINGUTS:

- Justificació i models
- Actual sistema d'atenció i cura de la salut: dimensions de la fragmentació.
- Noves estratègies d'atenció en el procés salut-malaltia: atenció integrada i integralitat.
- Definicions d'atenció integrada i integralitat
- Polítiques socials, sociosanitàries i de salut.
- Departament de Benestar i Família. Necessitats socials ?conceptes.
- Recursos i Serveis Socials de Base i Especialitzats.
- Pla d'Atenció Individualitzat.
- Polítiques locals i experiències col·laboratives: ?Finestra única?, Oficina d'integració per a la planificació de serveis, Plans individualitzats conjunts entre serveis sanitaris i socials locals.
- Polítiques de coordinació i integració entre serveis socials i sanitaris. Redefinició de rols.
- Anàlisis de l'entorn: Models d'anàlisi.
- Les potencialitats de les persones i les comunitats.
- La importància de l'entorn com a recurs.
- Alguns dels models organitzatius de prestació de serveis: Basats en l'estratificació de la població: Kaiser Permanent. Basats en les interaccions entre proveïdors de serveis relacionats amb la salut: SIPA.
- Finançament capitatiu.
- Eines i estratègies d'intervenció.
- Gestió de casos.
- Competències per a la integració i el treball interdisciplinari.
- Equips efectius.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Prova escrita sobre els continguts teòrics (30% de la nota final) es realitzarà mitjançant una prova al final del semestre. Recuperable.
- Exercici grupal (30% de la nota final) sobre l'anàlisi d'un cas. No recuperable.
- Exercicis a l'aula (40% de la nota final). Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Bengoa, R.; Nuño, R. (2008). *Curar y cuidar: innovación en la gestión de enfermedades crónicas: una guía práctica para avanzar*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Ibern, P. (2006). *Integración asistencial. Fundamentos, experiencias y vías de avance*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Fernández, T.; Ares A. (coord.) (2002). *Servicios sociales: dirección, gestión y planificación*. Madrid: Alianza.
- Plenchette-Brissonnet, C. (1987). *Mètode de treball en equip*. Barcelona: Pòrtic.
- Ubieto, J.R. (2012). *La construcción del caso en el trabajo en red: teoría y práctica*. Barcelona: UOC.

De lectura obligatòria ? es facilitarà

- Carvalho, L.C.; Feuerwerker, L.C.M.; Merhy, E.E. (2007). *Disputas en torno a los planes de cuidado en la internación domiciliaria: una reflexión necesaria*. Salud colectiva, 3(3), 259-269.
- Contel, J.C., et al. (2011). *La atención al paciente crónico en situación de complejidad: el reto de construir un escenario de atención integrada*. Aten Primaria. Doi:10.1016/j.aprim.2011.01.013.
- Nuño, R. (2008). *Un breve recorrido por la atención integrada*. Revista de Innovación Sanitaria y Atención integrada. 1(2). Obtingut de: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss2/5> data 05/09/12
- Tenberken, S. (2006). *El derecho a ser ciego sin ser discapacitado*. Dins: Kronenberg, F.; Simó, S.; Pollard, N. *Terapia Ocupacional sin fronteras. Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Panamericana.

Complementària

- Béland, F.; Bergman, H.; Lebel, P.; Dallaire, L.; Fletcher, J.; Contandriopoulos, A.-P.; Tousignant, P. (2006). *Integrated services for frail elders (SIPA): a trial of a model for Canada*. Canadian journal on aging = La revue canadienne du vieillissement, 25(1), 5-42.
- Fernández, T.; Ares A. (coord.) (2002). *Servicios sociales: dirección, gestión y planificación*. Madrid: Alianza.
- Goleman, D. (2000). *El espíritu creativo*. Buenos Aires: Vergara.
- Jolien, A. (2009). *Elogi de la feblesa*. Barcelona: La Magrana.
- Kérouac, S. et al. (1996). *El pensamiento enfermero*. Barcelona: Masson.
- Kodner, D.L. (2006). *Whole-system approaches to health and social care partnerships for the frail elderly: an exploration of North American models and lessons*. Health & social care in the community, 14(5), 384-390.
- Marriner, A.; Raile M. (2007). *Modelos y teorías en enfermería*. Madrid: Elsevier Mosby.
- O.M.S. (2000). *Subsanar las desigualdades en una generación*. Obtingut a http://whqlibdoc.who.int/publications/2009/9789243563701_spa.pdf
- Pinheiro, R.; Ferla, A.; Silva Júnior, A. G. da. (2007). *Integrality in the population's health care programs*. Ciência & Saúde Coletiva, 12(2), 343-349.
- Rosen, R.; Ham, C. (2008). *Atención integrada: enseñanzas de evidencia y experiencia*. Revista de

Innovación Sanitaria y Atención integrada. 1(2). Obtingut de: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss2/2> data 05/09/12

- Santos Koerich, M., Stein Backes, D., Macêdo de Sousa, F. G., & Erdmann, A. L. (2009). *La emergencia de la integralidad e interdisciplinaridad en el sistema de cuidado en salud*. Enfermería Global, 17. Disponible a: <http://dx.doi.org/10.4321/S1695-61412009000300019>
- Simó Algado, S.; Burgman, I. (2006). *TO con niños supervivientes de conflicto bélico*. Dins: Kronenberg, F.; Simó Algado, S.; Pollard, N. *Terapia Ocupacional sin fronteras. Aprendiendo del espíritu de supervivientes*. Madrid: Panamericana.
- Tennyson, R. (2003). *Manual de trabajo en alianza*. The International Business Leaders Forum (IBLF).
- Townsend, E.; Polajatko, E. (2007). *Enabling occupation 2*. Ottawa: CAOT.
- Tschorne, P. (2005). *Dinámica de grupo en trabajo social*. Salamanca: Amarú.
- Vélez Benito, G.A.; Schwabe Franz, M. (2010). *Educación permanente en la salud. Reflexiones en la perspectiva de la Integralidad*. Revista Cubana de Enfermería, 26(4), 267-279.

Cures al Final de la Vida

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Montserrat Faro Basco
- Montserrat Lorenzo Ávila

OBJECTIUS:

Cures al Final de la Vida pertany a la matèria Infermeria Clínica. L'assignatura pretén que l'estudiant adquireixi competències per donar una resposta professional a les necessitats que plantegen els malalts en situació de malaltia avançada i en procés de final de vida.

RESULTATS D'APRENTATGE:

RA1. Organitza i integra mentalment els diversos elements de la realitat estudiats i els demostra a través de comportaments globals.

RA2. Organitza i planifica el treball personal, els recursos i el temps, amb mètode.

RA3. Utilitza les capacitats i recursos de què disposa per assolir els objectius en les situacions plantejades.

RA4. Participa i s'integra en el desenvolupament organitzat d'un treball en grup, preveient les tasques, temps i recursos per aconseguir els resultats desitjats.

RA5. Incorpora els aprenentatges proposats i mostra una actitud activa per a la seva assimilació.

RA6. Aplica, en el procés de treball/aprenentatge, procediments i accions apreses i n'incorpora de nous.

RA7. Facilita l'expressió de les preocupacions i interessos de l'usuari i la família, des d'una actitud empàtica en la relació.

RA8. Elegeix les cures adients respectant els drets fonamentals de les persones i la seva cultura i costum.

COMPETÈNCIES

Generals

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per al treball en equip.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprensió de les cultures i els costums d'altres països.

Específiques

- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Conèixer les cures pal·liatives i el control del dolor per a prestar cures que alleugin la situació dels malalts avançats i terminals.
- Promoure la participació de les persones cuidades, famílies i els grups en el seu procés de salut-malaltia.

CONTINGUTS:

---

1. Malaltia avançada
  1. Situació de malaltia avançada i final de vida: definició i característiques
2. Cures pal·liatives
  1. Història
  2. Definició i objectius
  3. Bases de la terapèutica
  4. L'equip d'atenció: característiques i organització
    1. El paper del/a infermer/a
    2. El paper del cuidador
3. Comunicació i informació
  1. Finalitat/objectiu
  2. Principis bàsics
  3. Coneixement de la veritat/com donar les males notícies
  4. Afrontament de situacions difícils. Possibilitats d'abordatge
4. Impacte emocional
  1. Reaccions de l'usuari, de la família i l'entorn, i de l'equip
  2. Responent a les reaccions de l'usuari, de la família i l'entorn, i de l'equip
  3. Mecanismes d'adaptació a la nova situació: models per a l'anàlisi
  4. Les cures pal·liatives en el nen i en l'adolescent
5. Control de símptomes
  1. Principis generals
  2. Control de símptomes
  3. Urgències en cures pal·liatives
  4. La situació d'agonia
6. El morir i la mort
  1. Reflexions sobre la mort
  2. La mort vista culturalment
  3. Aspectes ètics i legals del morir i la mort
7. El procés de dol
  1. Formació i tipus de vincles
  2. La pèrdua
  3. El procés de dol
  4. Grups d'ajuda mútua

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria, a partir de la realització obligatòria de les activitats dirigides que es plantegin, lliurant-les en els terminis establerts.

Aquesta consistirà en la realització obligatòria de les següents activitats no recuperables:

- Activitats dirigides a l'aula, individuals o en grup, amb un valor del 30% RA1, RA2, RA3, RA4, RA5, RA7, RA8
- Activitats autònomes dirigides, amb un valor del 10% RA1, RA2, RA3, RA5, RA6
- Treball escrit, amb un valor del 40% RA2, RA4, RA6
- Defensa oral del treball escrit, amb un valor del 20% RA2, RA4

BIBLIOGRAFIA:

- Comitè de Bioètica de Catalunya. (2010). Recomanacions als professionals sanitaris per a l'atenció als malalts al final de la vida. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.
- Elizasu Miguens, Carolina. (2010). El acompañamiento en fin de vida. Madrid: CCS.
- Martínez Cruz, M. Belén, [et al.]. (2012). *Enfermería en cuidados paliativos y al final de la vida*. Barcelona: Elsevier
- Oxford handbook of palliative care. (2009). Oxford; New York: Oxford University Press.
- Porta, J. Gómez-Batiste, X. Tuca, A. (2004). *Manual de control de síntomas en pacientes con cáncer avanzado y terminal*. Madrid: Aran Ediciones.

Gestió i Administració dels Serveis d'Infermeria

Tipologia: Obligatòria (OB)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Pla Jimenez
- Margarita Oriol Rusalleda
- Raquel Carrera Goula

OBJECTIUS:

L'assignatura Gestió i Administració dels Serveis d'Infermeria forma part de la matèria Salut Pública i Infermeria Comunitària i és de caràcter obligatori. El seu contingut té relació amb la resta d'assignatures incloses a la matèria de Salut Pública i Infermeria Comunitària. Aquesta assignatura incorpora les tècniques de gestió científica als serveis sanitaris dins un marc de qualitat i seguretat i permet la planificació, organització, direcció i control dels serveis i dels programes de salut amb la finalitat de garantir els serveis de salut a la comunitat.

En aquesta assignatura, es treballen temes de qualitat i seguretat i s'incorporen exemples del dia considerant els aspectes clau en cadascun dels nivells de gestió i el paper dels diferents professionals de l'organització.

Objectius:

- Conèixer conceptes bàsics d'economia i salut i de política, planificació i avaluació sanitària.
- Identificar aspectes diferenciadors dels diversos sistemes sanitaris i conèixer el sistema sanitari catal.
- Integrar la gestió clínica aplicada a les cures infermeres.
- Analitzar i identificar criteris dels indicadors i els factors que impacten en la qualitat i seguretat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica els elements d'un sistema econòmic, les etapes del procés administratiu i analitza els diferents elements que l'integren.
2. Identifica els principis bàsics de l'economia en general i de l'economia de la salut en particular.
3. Ha après la metodologia de la planificació estratègica.
4. Coneix les principals característiques de l'estructura i funcionament de l'actual sistema sanitari i els diferents models organitzatius.
5. Ha adquirir coneixements per a l'exercici del lideratge i la comunicació en les organitzacions.
6. Reconeix la importància de la seguretat del pacient en la qualitat de l'atenció a la salut i conèixer la terminologia i la taxonomia relacionada.
7. Coneix les normes ISO de gestió de la qualitat, el model EFQM, les normes de la Joint Comission i les metodologies per a implantar la millora contínua.
8. Descriu els components essencials de la cultura de la qualitat i la seguretat en els centres sanitaris i coneix la metodologia per a l'anàlisi d'avaluació dels riscos.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de lideratge.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Conèixer el Sistema Sanitari Espanyol.
- Conèixer i ser capaç d'aplicar les tècniques de direcció de grups.
- Identificar les característiques de la funció directiva dels serveis d'infermeria i la gestió de cures.

CONTINGUTS:

Unitat 1: Atenció sanitària i Economia de la Salut

1. Atenció sanitària
  1. Demandes de salut, importància de l'economia en el sistema i atenció sanitària
  2. Organització: concepte, missió, valors
  3. Administració: concepte, procés i fases
2. Conceptes bàsics d'economia
  1. La funció de producció
  2. Els costos
  3. La utilitat
  4. L'oferta i la demanda
3. Economia i Salut
  1. Introducció, l'anàlisi econòmic
  2. Les quatre "E": eficàcia, efectivitat, eficiència i equitat
  3. La mesura de la salut

Unitat 2: Política, planificació i avaluació sanitària

1. Política, planificació i avaluació sanitària
  1. La política sanitària
  2. La planificació sanitària
  3. L'avaluació sanitària

Unitat 3: Organització de l'atenció sanitària. Gestió dels Serveis de Salut. Lideratge infermer

1. El sistema de salut Català
  1. Aspectes diferenciadors dels diversos sistemes sanitaris
  2. Estructura bàsica i definició del sistema de salut Català
  3. Gestió dels recursos
  4. Pla estratègic, plans de salut
2. Gestió clínica aplicada a les cures infermeres
  1. Models organitzatius en APS

2. Models organitzatius en AE
  3. Models organitzatius en ASociosanitària
  4. Característiques i implicacions de l'aplicació
3. Lideratge infermer

Unitat 4: Qualitat i seguretat dels Serveis de Salut

1. Qualitat de l'atenció a la salut
  1. Concepte, objectius, evolució històrica, gestió de qualitat, qualitat total, producte, client, procés
  2. Gestió i millora de la qualitat
  3. Normes ISO, model EFQM, normes de la Joint Comissions
  4. El Pla de Qualitat del SNS
  5. El Pla de Qualitat del DS
2. Seguretat clínica
  1. Conceptes, objectius, evolució històrica, gestió de la seguretat, actuacions en macrogestió, mesogestió i clínica. Efectes adversos (ENEAS)
  2. Seguretat al SNS i al DS
  3. La cultura i el clima de seguretat: eines
  4. Estratègies de seguretat del pacient
  5. Practiques clíniques segures i alertes de seguretat

AVALUACIÓ:

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades mitjançant proves escrites: 70% i avaluació contínua: 30%:

Proves escrites (70%)

- Es portaran a terme dues proves escrites. La primera programada en horari de classe se li assigna un pes del 30% (unitats 1, 2 i 3, excepte especificacions concretes) i a la segona, programada la setmana d'exàmens al final del semestre, té un pes del 40% (unitat 4, excepte especificacions concretes). Les proves s'aproven amb un cinc, les persones que no superin la primera prova escrita es podran examinar de tot el contingut de l'assignatura el mateix dia de la segona prova escrita.

Avaluació contínua (30%)

- 20% Treball en grup de 5 persones d'un Pla director dels que figuren en la web del Departament de Salut intentant fer una aportació de la vostra opinió respecte al Pla Director un cop el coneixeu a fons.
  - Creieu que el Pla està justificat?
  - Creieu que se li dóna prou importància?
  - Plantejaríeu alguns temes en relació al Pla diferent a com està plantejat?
  - Creieu que la realitat s'ajusta a la que preveu el Pla?
- Es recomana incorporar opinions de professionals que treballin en contacte directe amb tot allò que preveu el Pla. Cal tenir en compte que les opinions, ben raonades, poder ser a favor o en contra dels Plans directors. És bo que els aspectes crítics ho siguin sempre de forma constructiva, és a dir, fent propostes alternatives a allò que creieu criticable (en el ben entès que quan es fan propostes aquestes han de ser viables). Data de lliurament el dia de la segona prova escrita.
  - Extensió màxima 5/10 folis, la lletra que sigui mida 12 i interlineat 1.5.
- 10%: Treballs individuals /grup: preparació de temes que es concretaran a la classe en relació al tema 7 i dos en relació a la unitat 4.

Treballs optatius: es poden portar a terme per aprofundir coneixements i pujar nota. El lliurament cal fer-lo el dia de la segona prova escrita. El fitxer treballs optatius detalla el que cal portar a terme.

No s'acceptaran exercicis individuals o en grup presentats fora de la data prevista. Per aprovar l'assignatura és imprescindible tenir aprovats la prova escrita i l'avaluació contínua amb una nota mínima de 5.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Ayuso Murillo, D.; Grande Sellera, R.F. (2006). *La gestión de enfermería y los servicios generales en las organizaciones sanitarias*. Madrid: Díaz de Santos.
- Gimeno, J.A., Rubio, S.; Tamayo, P. (2006). *Economía de la salud: instrumentos*. Madrid: Díaz de Santos.
- Marriner Tomey, A. (2009). *Guía de gestión y dirección de enfermería*. Barcelona: Elsevier.
- Mompart, P. (2008). *Administración y gestión. Enfermería Siglo XXI*. Madrid: Difusión y avances en enfermería.
- OMS. (2010). *Informe sobre la salud en el mundo 2010. Financiación de los sistemas de salud: el camino hacia la cobertura universal*. OMS.
- Pineault, R.; Daveluy, C. (1994). *La planificación sanitaria. Conceptos, métodos y estrategias*. Barcelona: Masson.

Complementària

Articles relacionats amb la temàtica i que es facilitaran a classe (lectura obligatòria).

Pràcticum V

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 12,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Lourdes Albiac Suñer
- Manuela Cantillo Monjo

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pertany a la matèria específica Pràcticum Clínic. A Pràcticum V l'estudiant ha de:

- Realitzar i desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres en situacions simulades a laboratori.
- Adquirir destreses i aptituds a través de la formació pràctica en l'àmbit comunitari, aplicant els coneixements, habilitats i actituds apreses en les diferents assignatures.
- Orientar-se en l'organització, recursos i funcions en l'àmbit de l'Atenció Primària de Salut.
- Identificar la seqüència de prioritats a establir a l'hora de proporcionar cures d'infermeria a una persona/família/comunitat durant el procés salut-malaltia.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Bloc teòric i teoricopràctic

1. Incorporar els aprenentatges específics de l'àrea proposats i mostrar una actitud activa per a la seva assimilació
2. Utilitzar les capacitats i recursos de què disposa per assolir els objectius en les situacions plantejades i seguint instruccions.
3. Participar i integrar-se en el desenvolupament organitzat d'un treball en grup, preveient les tasques, temps i recursos per aconseguir els resultats desitjats.

Bloc Pràctic

Pràctiques externes

1. Organitzar i planifica les tasques que ha de dur a terme adaptant-se als recursos, temps, context, seguint una metodologia, d'acord amb les possibilitats, prioritats i situació
2. Especificar les atencions d'infermeria considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, els grups ètnics, les creences i valors, respectant els drets fonamentals de les persones
3. Utilitza els productes sanitaris que es corresponen amb el problema de salut i explica a la persona/família la forma d'administrar-los, la seva acció i possibles efectes .
4. Participar en la dinàmica de l'equip i realitza les tasques que li són assignades de forma responsable
5. Facilitar l'expressió de les preocupacions i interessos de l'usuari, la família o grup, des d'una actitud empàtica en la relació i ho té en compte a l'hora de proporcionar informació i atencions d'infermeria
6. Mostrar iniciativa i interès en la dinàmica de les consultes i es preocupa per la millora en les seves

actuacions a nivell acadèmic i professional en l'àmbit de l'atenció comunitària, demanant i cercant informació

7. Utilitzar els sistemes de registre habituals en el centre per incloure o extreure informació de la persona

Treball de pràctiques

1. Descriure les necessitats de la persona, organitzant i estructurant la informació obtinguda de les diverses fonts, segons el model de V. Henderson
2. Analitzar les dades recollides en la valoració de l'usuari i prioritzar els problemes de salut d'aquest
3. Estableix el pla de cures d'infermeria que permeten cobrir de forma integral les necessitats de la persona, família o grup
4. Identificar les necessitats educatives i els factors condicionants de la persona/família o grup segons la situació de salut, risc, malaltia o incapacitat
5. Dissenyar i desenvolupar el pla d'EpS seguint les indicacions de la guia del treball.
6. Valorar l'assoliment dels objectius del període de pràctiques i s'autovalora per identificar accions de millora en el procés d'aprenentatge
7. Estructura la informació procedent de diverses fonts del context professional, i la transmet de forma coherent i entenedora segons estàndards, per escrit

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonalmentals.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitat per comunicar-se amb experts d'altres camps.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Analitzar les dades recollides en la valoració, prioritzar els problemes del pacient adult, establir i executar el pla de cures i realitzar la seva avaluació.
- Comprendre des d'una perspectiva ontològica i epistemològica l'evolució dels conceptes centrals que configuren la disciplina d'infermeria, així com els models teòrics més rellevants, aplicant la metodologia científica en el procés de cuidar i desenvolupant els plans de cures corresponents.

- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Dirigir, avaluar i prestar les cures integrals d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat.
- Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.
- Establir una relació empàtica i respectuosa amb el pacient i la família, d'acord amb la situació de la persona, problema de salut i etapa de desenvolupament.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.
- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

Continguts teòrics i seminaris:

1. Cures a persones amb necessitats específiques
2. Farmacoteràpia específica i prescripció infermera
3. Programes de salut específics i grups de treball
4. Cas simulat

Estada clínica

1. Seminari preliminar a l'estada al centre de pràctiques.
2. Estada al centre de pràctiques en l'àmbit comunitari

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria **no recuperable**, a partir de la realització obligatòria de les activitats i continguts pràctics que es plantegin en els terminis establerts.

- Avaluació de l'estada al centre per part dels tutors del centre assistencial 50%.
- Avaluació del treball de pràctiques 25%.
- Seminaris laboratoris 15% (100% d'assistència obligatòria).
- Prova de continguts teòrics 10% Si no es supera aquesta prova amb una nota igual o superior a 5, es podrà avaluar dins el període d'avaluació ordinària

La nota final de l'assignatura és el resultat del sumatori de cadascuna de les parts. Per això cal aprovar cada part amb una nota igual o superior a 5.

D'acord amb la normativa Acadèmica dels Estudis de Grau de la UVic, aprovada per CDU, 25 de juny de 2012, no hi ha cap període d'avaluació complementària. .

BIBLIOGRAFIA:

Acevedo, Díaz, Ortiz. Artículo de revisión: Propuesta de cuidado de enfermería al paciente con enfermedad pulmonar obstructiva crónica según la taxonomía nanda, nic, noc. Av Enferm. 2013. XXXI(2):116-137 Els professors que facin els seminaris us facilitaran bibliografia i altres fonts d'informació específica per cada tema.

Morales JM, Martín FJ, Contreras E, Morilla JC. Prescripción de medicamentos y productos sanitarios por enfermeras comunitarias. Enfermería Comunitaria. 2006; 2(1):49-57.

Bigbee, G. Territoriality and prescriptive authority for nurse practitioners. Nurse Health Care. 1984. 5 (2): 106-110

Llei 28/2009, de 30 de desembre, de modificació de la Llei 29/2006, de 26 de juliol, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris. Disponible en:

http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2009/12/31/pdfs/BOE-A-2009-21161-C.pdf

Altra bibliografia específica recomanada pels professors

Treball de Fi de Grau I

Tipologia: Treball de Fi de Grau (TFG)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Anna Vila Martí

OBJECTIUS:

Informació general del Treball de Fi de Grau (TFG I i TFG II)

El Treball de Final de Grau (TFG) forma part de tots els estudis universitaris de grau de totes les universitats tal com estableix la normativa vigent. Els aspectes relacionats amb el TFG estan regulats en la Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic curs acadèmic 2012/2013 (apartat 10: Normativa de Treball de fi de Grau (TFG); p. 15 -17.

El Treball de Final de Grau és el resultat de la formació i l'experiència adquirides en el decurs dels ensenyaments del grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la seva futura tasca professional.

El pla d'estudis del Grau en Infermeria de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 10 crèdits ECTS, dividit en dues assignatures TFG_I (3 crèdits el semestre 7è) i TFG_II (7 crèdits en el semestre 8è) del darrer curs de grau (4rt curs), de caràcter obligatori per a obtenir el títol. El TFG té convocatòria única per matrícula.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar la menció Prevenció i Atenció en Situacions de Cronicitat, els objectius i la temàtica del TFG han d'estar relacionats amb aquest àmbit. Si l'alumne no opta per la menció, la temàtica del TFG es podrà escollir i configurar dins de l'àmbit temàtic que s'ofereix des de la FCSB i que l'alumne trobarà degudament detallat en el formulari de proposta de tema.

El TFG s'ha de realitzar de forma individual. L'alumne presentarà la proposta del seu tema d'interès a l'inici de l'assignatura TFG_I per tal que aquesta sigui aprovada per la comissió de treball de fi de grau i es pugui assignar un tutor. Durant el procés de realització del TFG l'estudiant rebrà suport i orientació per part d'un professor/a tutor/a de la facultat que li serà assignat.

El procés de tutorització s'iniciarà amb un seminari que servirà per explicar de forma general les estratègies útils en el procés de selecció del tema, elaboració, tutorització, seguiment i avaluació del treball. En el TFG_I i II el tutor és la mateixa persona i organitzarà les tutories combinant el format de grup reduït i les tutories individuals segons el criteri del tutor. En el TFG_I s'elabora la fonamentació i la viabilitat de la proposta. En el TFG_II es desenvoluparà la proposta segons la memòria proposada i es durà a terme la presentació i defensa oral del TFG que serà avaluada per un tribunal.

En la carpeta Organització de l'assignatura del Campus virtual, l'estudiant hi trobarà el Pla Docent i els documents amb les orientacions, normes i criteris d'avaluació relacionats amb el TFG.

Treball Final de Grau II

El TFG II és la continuació del TFG I. Per poder dur a terme el TFG II s'ha de tenir aprovat el TFG I.

Objectius:

- Desenvolupar i presentar davant un tribunal un projecte d'investigació centrat en un problema de la disciplina infermera.

Pels estudiants que cursin la menció Prevenció i Atenció en Situacions de Cronicitat:

- Desenvolupar i presentar una proposta de projecte d'investigació infermer dins l'àmbit temàtic de la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica un problema d'estudi i el relaciona en l'àmbit de la pròpia disciplina.
2. Elabora la proposta de projecte (segons el format FCSB).
3. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
4. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
5. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
6. Proposa una o diverses alternatives possibles d'intervenció davant un problema.
7. Elabora una síntesi breu de les informacions obtingudes amb l'objectiu de crear una base conceptual que visualitzi la viabilitat de la proposta.
8. Presentació escrita de la proposta de projecte segons el model establert.
9. Exposició oral de la proposta de projecte a la resta del grup de tutorització.
10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

Pels estudiants que cursin la menció Prevenció i Atenció en Situacions de cronicitat:

1. Identifica un problema d'estudi relacionat en l'àmbit de la pròpia disciplina i centrat en la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat
2. Elabora la proposta de projecte (segons el format FCSB).
3. Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
4. Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria.
5. Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
6. Proposa una o diverses alternatives possibles d'intervenció infermera davant un problema, en l'àmbit de la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat.
7. Elabora una síntesi breu de les informacions obtingudes amb l'objectiu de crear una base conceptual que visualitzi la viabilitat de la proposta.
8. Presentació escrita de la proposta de projecte segons el model establert.
9. Exposició oral de la proposta de projecte a la resta del grup de tutorització.
10. La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al disseny i la direcció de projectes.
- Capacitat per generar noves idees.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats de recerca.

CONTINGUTS:

En el TFG l'activitat principal es basa en integrar els coneixements que l'alumne ha assolit durant els seus estudis de grau.

AVALUACIÓ:

En l'avaluació del TFG I es considera:

1. **El procés de desenvolupament del treball.** El tutor elabora un informe de seguiment i s'avalua segons especifica el document número tres (doc3) anomenat Informe de seguiment TFG I. Aquest document el trobareu en el campus virtual. L'avaluació representa un 30% de la nota del TFG I.
2. **Presentació escrita de la proposta de projecte.** L'alumne presenta una proposta de projecte segons el guió, on les indicacions i especificacions que trobareu en el document número 2 (doc2) anomenat Proposta de treball de fi de grau. L'avaluació representa un 70% de la nota del TFG I i la realitza el mateix tutor.

BIBLIOGRAFIA:

- Reial Decret 861/2010, del 2 de juliol de 2010 on s'estableix la ordenació dels ensenyaments universitari. 3 de juliol de 2010. BOE. 161:58545-68.
- Normativa del treball de fi de grau (TFG). Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic. Curs acadèmic 2012/2013. 25 de juny de 2012.pp:15-17.

Pràcticum VI

Tipologia: Pràctiques Externes (PE)

Crèdits: 17,0

Llengua d'impartició: Català, Català o Castellà, Anglès

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Xavier Palomar Aumatell

OBJECTIUS:

Per tal de conèixer la Infermeria com a disciplina i per adquirir i desenvolupar competències professionals específiques, en l'assignatura de Pràcticum VI l'estudiant ha de:

- Realitzar i desenvolupar tècniques i procediments de cures infermeres en situacions clíniques simulades (simuladors anatòmics i maniquins)
- Adquirir habilitats, destreses i aptituds a través de la formació pràctica en un centre hospitalari aplicant els coneixements, habilitats i actituds apresos en les diferents assignatures.
- Identificar la seqüència de prioritats a establir a l'hora de proporcionar cures d'infermeria a una persona amb problemes de salut.

Els estudiants que optin per la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de Cronicitat, a més dels anteriors, hauran de:

- Identificar les característiques i necessitats específiques dels usuaris en situacions de cronicitat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

Bloc teòric i teoricopràctic:

1. Organitza i integra mentalment diversos elements de la realitat estudiats i els demostra a través de comportaments globals
2. Organitza i planifica el treball personal, els recursos i temps, amb mètode, d'acord amb les possibilitats i prioritats
3. Utilitza les capacitats i recursos de que disposa per assolir els objectius en les situacions plantejades i seguint instruccions
4. Participa i s'integra en el desenvolupament organitzat d'un treball en grup, preveient les tasques, temps i recursos per aconseguir els resultats desitjats
5. Incorpora els aprenentatges proposats i mostra una actitud activa per a la seva assimilació
6. Aplica en el procés de treball/aprenentatge, procediments i accions apreses i n'incorpora de nous per millorar els punts dèbils i reforçar els forts
7. Identifica situacions de risc vital i demostra la correcta aplicació de les mesures de suport vital bàsic i avançat en pediatria

Bloc pràctic:

1. Analitza les dades recollides en la valoració de l'usuari i prioritza els problemes de salut d'aquest
2. Distribueix la medicació pautaada tenint en compte les seves característiques
3. Elegeix les cures adients respectant els drets fonamentals de les persones
4. Facilitar l'expressió de les preocupacions i interessos de l'usuari i la família, des d'una actitud empàtica en la relació
5. Reconeix l'ús de les indicacions dels productes sanitaris que es corresponen amb el problema de salut

COMPETÈNCIES

Generals

- Apreciació de la diversitat i multiculturalitat.
- Autoavaluar-se i reconèixer la necessitat d'aprenentatge al llarg de la vida per actualitzar-se, coneixent les pròpies limitacions.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per actuar d'acord amb un compromís ètic.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.
- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat per comunicar-se amb experts d'altres camps.
- Habilitat per treballar amb autonomia.
- Habilitats per a la crítica i autocrítica.
- Habilitats per treballar en un equip interdisciplinari.
- Integrar en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors.
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Dirigir, avaluar i prestar les cures integrals d'infermeria a l'individu, la família i la comunitat.
- Educar, facilitar i donar suport a la salut i el benestar dels membres de la comunitat, les vides dels quals estan afectades per problemes de salut, risc, sofriment, malaltia, incapacitat o mort.
- Individualitzar la cura considerant l'edat, el gènere, les diferències culturals, el grup ètnic, les creences i els valors.
- Prestar cures, garantint el dret a la dignitat, privacitat, intimitat, confidencialitat i capacitat de decisió del pacient i la família.
- Realitzar les tècniques i procediments de cures d'infermeria, establint una relació terapèutica amb els malalts i familiars.
- Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.

CONTINGUTS:

Bloc 1 - Aplicació pràctica dels llenguatges estandarditzats

- Treball de casos clínics

Bloc 2 ? Teoricopràctic

- Reanimació cardiopulmonar en nadons i nens
- Dispositius venosos en nens, nadons i lactants
- Medicina hiperbàrica. Accidents aquàtics.
- Atenció d'infermeria al malalt amb cremades
- Prevenció i tractament de les incontinències
- Psicomotricitat infantil
- Mesura de les carregues de treball

Bloc 3 - Inserció Laboral

- Inserció Laboral
- Formació postgrau
- Col·legis professionals
- Especialitats infermeres

Bloc 4 - Situació clínica simulada

- Estudi de la situació clínica simulada
- Demostració pràctica de la situació clínica al laboratori

Bloc 5 - Estada clínica

- Seminari preclínic
- Estada clínica en un centre assistencial, en serveis d'atenció especialitzada. (Vegeu dossier de pràctiques).

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria, a partir de la realització obligatòria de les activitats (proves escrites i treballs/activitats dirigides) i continguts pràctics (seminaris de situacions simulades i estada clínica) que es plantegin, lliurant les activitats proposades en els terminis establerts.

La ponderació de les diferents activitats per a la nota final serà la següent:

- 25% prova objectiva de coneixements. Es realitzarà 1 prova escrita d'avaluació.
- 15% valoració de cadascun dels seminaris i activitats es valora en base a les competències a desenvolupar i assolir en l'assignatura. (No recuperable)
- 10% valoració del seminari de simulació clínica. (Obligatòria / No recuperable)
- 40% valoració de la pràctica clínica de l'estada en un centre hospitalari. Es realitza a partir de la plantilla d'avaluació de l'estada clínica continguda en el dossier de pràctiques clíniques.
- 10% valoració del treball a realitzar en la pràctica clínica de l'estada en un centre hospitalari. Es realitza a partir de la plantilla de valoració elaborada en base a les competències a desenvolupar en l'assignatura.

OBSERVACIONS:

- Per poder fer promig dels resultats, cal que cadascuna de les parts estigui aprovada amb una nota igual o superior a 5.
- Les activitats que formen part de l'avaluació s'han de lliurar en els terminis establerts en l'assignatura.
- **D'acord amb la normativa Acadèmica dels Estudis de Grau de la UVic del curs 2015/2016 (Aprovat per la Comissió Acadèmica de la UVic-UCC, 16-06-2015) , l'assignatura Practicum VI es defineix com assignatura sense període complementari d'avaluació.**

BIBLIOGRAFIA:

- Bulechek, G.M. (2013). *Clasificación de intervenciones de enfermería (NIC)*. 6a ed. Madrid: Elsevier.
- Johnson, M.; Moorhead, S.; Bulechek, G. (2012) *Vinculos de NOC y NIC a NANDA-I y diagnosticos médicos*. Elsevier.
- Moorhead, S. (2013). *Clasificación de resultados de enfermería (NOC)*. 5a ed. Madrid: Elsevier.
- NANDA Internacional (2010). *Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2012-2014*. Barcelona: Elsevier.
- Nichols, David G.; Yaster, Myron; Schleien, Charles; Paidas, Charles N. (2012) *Manual de soporte vital avanzado en pediatría. La hora de oro*. Barcelona: Elsevier.
- Nicolàs, J.M.; Ruiz, J.; Jiménez, X.; Net, A. (2011). *Enfermo Crítico y Emergencias*. Barcelona: Elsevier.
- Smith, S.F.; Duel, D.J.; Martin, B. (2009). *Técnicas de enfermería clínica*. 7a ed. Madrid: Pearson Educación.
- Williams, L.S.; Hopper, P.D. (2009). *Enfermería Medicoquirúrgica*. Mèxic: McGraw-Hill Interamericana.

Treball de Fi de Grau II

Tipologia: Treball de Fi de Grau (TFG)

Crèdits: 7,0

Llengua d'impartició: Català o Castellà, Anglès, Català

PROFESSORAT RESPONSABLE

- Anna Vila Martí

OBJECTIUS:

Informació general del Treball de Fi de Grau (TFG I i TFG II)

El Treball de final de Grau (TFG) forma part de tots els estudis universitaris de grau de totes les universitats tal com estableix la normativa vigent. Els aspectes relacionats amb el TFG estan regulats en la Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic curs acadèmic 2012/2013 (apartat 10: Normativa de Treball de fi de Grau (TFG); p. 15 -17.

El Treball de Final de Grau és el resultat de la formació i l'experiència adquirides en el decurs dels ensenyaments del grau i ha de permetre a l'estudiant mostrar el nivell d'adquisició de les competències de la titulació i dels principis que fonamentaran la seva futura tasca professional.

El pla d'estudis del Grau en Infermeria de la Universitat de Vic incorpora un TFG de 10 crèdits ECTS, dividit en dues assignatures TFG_I (3 crèdits el semestre 7è) i TFG_II (7 crèdits en el semestre 8è) del darrer curs de Grau (4rt curs), de caràcter obligatori per a obtenir el títol. El TFG té convocatòria única per matrícula.

En el cas que l'estudiant hagi optat per cursar la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de Cronicitat, els objectius i la temàtica del TFG han d'estar relacionats amb aquest àmbit. Si l'alumne no opta per la menció, la temàtica del TFG es podrà escollir i configurar dins de l'àmbit temàtic que s'ofereix des de la FCSB i que l'alumne trobarà degudament detallat en el formulari de proposta de tema.

El TFG s'ha de realitzar de forma individual. L'alumne presentarà la proposta del seu tema d'interès a l'inici de l'assignatura TFG_I per tal que aquesta sigui aprovada per la comissió de treball de fi de grau i es pugui assignar un tutor. Durant el procés de realització del TFG l'estudiant rebrà suport i orientació per part d'un professor/a tutor/a de la facultat que li serà assignat.

El procés de tutorització s'iniciarà amb un seminari que servirà per explicar de forma general les estratègies útils en el procés de selecció del tema, elaboració, tutorització, seguiment i avaluació del treball. En el TFG_I i II el tutor és la mateixa persona i organitzarà les tutories combinant el format de grup reduït i les tutories individuals segons el criteri del tutor. En el TFG_I s'elabora la fonamentació i la viabilitat de la proposta. En el TFG_II es desenvoluparà la proposta segons la memòria proposada i es durà a terme la presentació i defensa oral del TFG que serà avaluada per un tribunal.

En la carpeta Organització de l'assignatura del Campus virtual, l'estudiant hi trobarà el Pla Docent i els documents amb les orientacions, normes i criteris d'avaluació relacionats amb el TFG.

Treball Final de Grau II

El TFG II és la continuació del TFG I. Per poder dur a terme el TFG II s'ha de tenir aprovat el TFG I.

Objectius:

- Desenvolupar i presentar davant un tribunal un projecte d'investigació centrat en un problema de la disciplina infermera.

Pels estudiants que cursin la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de Cronicitat:

- Desenvolupar i presentar un projecte d'investigació infermer dins l'àmbit temàtic de la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- Desenvolupa la proposta de projecte presentada en el TFG_I.
- Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
- Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria
- Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
- Presenta una pregunta d'investigació i l'argumenta i justifica en el context de la pròpia disciplina.
- Dissenya una intervenció (proposta de millora, innovació, tractament, programa de salut...) de manera que pugui ser aplicada.
- Elabora una síntesi de les informacions obtingudes en la cerca bibliogràfica i documental àmplia d'abast internacional.
- Elabora la memòria escrita d'un projecte d'investigació (segons el format FCSB).
- Exposició oral i defensa el projecte davant d'un tribunal.
- La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

Els estudiants que cursin la menció en Prevenció i Atenció en Situacions de Cronicitat:

- Desenvolupa un projecte centrat en la prevenció i l'atenció en situacions de cronicitat
- Segueix ordenadament i desenvolupa les etapes del mètode científic.
- Segueix les orientacions i recomanacions donades per la tutoria
- Participa a comentar/millorar les exposicions de les propostes de la resta de companys del grup de tutorització.
- Presenta una pregunta d'investigació dins l'àmbit de la prevenció i atenció en situacions de cronicitat i l'argumenta i justifica en el context de la pròpia disciplina.
- Dissenya una intervenció (proposta de millora, innovació, tractament, programa de salut,...) dins l'àmbit de la prevenció i atenció en situacions de cronicitat, de tal manera que pugui ser aplicada.
- Elabora una síntesi de les informacions obtingudes en la cerca bibliogràfica i documental àmplia d'abast internacional.
- Elabora la memòria escrita d'un projecte d'investigació (segons el format FCSB).
- Exposició oral i defensa el projecte davant d'un tribunal.
- La revisió bibliogràfica s'ha realitzat buscant documents en un àmbit internacional.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per al disseny i la direcció de projectes.
- Capacitat per generar noves idees.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Habilitat en l'ús de la informació (habilitat per comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Habilitats de recerca.

CONTINGUTS:

En el TFG activitat principal es basa a integrar els coneixements que l'alumne ha assolit durant els seus estudis de grau.

AVALUACIÓ:

L'avaluació serà individual i es basa en 3 conceptes, el procés d'elaboració o seguiment, la memòria i la presentació i defensa oral:

1. **Procés d'elaboració o informe de seguiment (30%):** en aquest procés l'estudiant rep el suport d'un tutor i aquest orientarà i donarà suport a l'alumne. El tutor i l'estudiant han d'establir un pla de treball i un pla de tutories on s'especifiqui la periodicitat, de tal manera que el tutor pugui seguir el procés de realització del treball, orientar en la redacció de la memòria escrita i en l'elaboració de l'exposició oral i la defensa pública. S'ha dissenyat una graella d'indicadors que ajudaran a qualificar el procés d'elaboració anomenada Informe de Seguiment TFG_II (annex 6, doc6). També s'ha dissenyat un full (doc8) que pot ser d'utilitat per a la planificació de les tutories i que trobareu en l'annex número 8.
2. **Memòria escrita (50%):** en aquest document escrit l'alumne reflecteix tot el projecte i és el resultat final de tot el procés. Ha d'estar elaborat seguint les pautes que l'alumne trobarà indicades en els document 4 (annex 4, doc4). Aquests apartats i les seves indicacions han estat elaborades per tal de poder avaluar un projecte tal com es fa en el context real, com per poder equilibrar el nivell d'exigència d'aquest treball en el context acadèmic i per tant de les competències que s'han d'avaluar. S'ha elaborat una graella d'indicadors per tal d'ajudar en el procés d'avaluació i qualificació els membres del tribunal, alhora que ha de servir d'orientació per a l'alumne (annex 9, doc9).
3. **Presentació oral i defensa (20%):** La defensa pública dels TFG es fa presencialment a la UVic. L'estudiant ha de presentar el seu treball davant un tribunal format per dos professors que hauran llegit la memòria escrita. És un acte acadèmic de caràcter públic. La durada serà de 30 minuts com a màxim i estaran repartits de la següent manera: entre 10 - 15 minuts per a l'exposició oral i un màxim de 10 minuts per la es preguntes del tribunal i les respostes de l'alumne. Per tal d'ajudar en l'avaluació s'ha elaborat una graella d'indicadors (annex 5, doc5).

La qualificació global i final de TFG_II l'elaborarà el tribunal tenint presents aquests tres conceptes. S'ha creat el document número 7, que recull de forma resumida l'avaluació final i el seu càlcul. En el cas que l'alumne obtingui una qualificació de 9 punts o més el tribunal podrà proposar la Matrícula d'Honor.

BIBLIOGRAFIA:

- Reial Decret 861/2010, de 2 de juliol de 2010, on s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitari. 3 de juliol de 2010. BOE. 161:58545-68.
- Normativa del treball de fi de grau (TFG). Normativa acadèmica dels estudis de grau de la UVic. Curs acadèmic 2012/2013. 25 de juny de 2012.pp:15-17.

ASSIGNATURES OPTATIVES

Atenció a Persones amb Demències

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Irene Munuera Quirant
- Montserrat Casellas Castells
- Montserrat Suriñach Pérez

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén que l'estudiant prengui contacte amb la realitat que provoca una malaltia a nivell cognitiu sobre totes les àrees de la persona i el seu entorn relacional, i com també la modificació de l'entorn influeix la vivència de la malaltia. S' inicia un procés de reflexió sobre la subjectivitat de la vivència de la malaltia i la unitat del moment d'interacció comunicativa.

Es planificaran programes específics d'intervenció i es promourà l'anàlisi crítica sobre la bibliografia disponible.

Es considera un element fonamental de l'assignatura la interacció, la comunicació i la col·laboració entre els i les estudiants dels diferents graus de l'àmbit de la salut per a la creació de coneixement i estratègies compartides.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Explica la problemàtica que pateix la persona amb una demència: les repercussions d'aquesta sobre la persona i els cuidadors, i les repercussions de l'entorn sobre la persona.
2. Identifica els possibles problemes derivats dels trastorns de comportament i planifica accions per a la millora.
3. Reconeix, descriu i planifica diferents intervencions i actuacions no farmacològiques.
4. Descriu els elements a considerar en la presa de decisions de forma anticipada per a l'adequació de les intervencions en situacions difícils.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial, amb la finalitat d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.

Específiques

- Seleccionar les intervencions cuidadores adreçades a tractar o prevenir els problemes de salut i la seva adaptació a la vida diària mitjançant recursos de proximitat i suport a la persona anciana.
- Seleccionar les intervencions encaminades a tractar o prevenir els problemes derivats de les desviacions de salut.

CONTINGUTS:

---

1. Demències
  1. Definició, tipus i simptomatologia.
  2. Criteris diagnòstics: Deterior cognitiu lleu, depressió, demència.
  3. Fases i evolució natural de la malaltia.
  4. Impacte social i familiar de la demència.
  5. Resposta social i de l'entorn sobre la persona que pateix una demència.
2. Les atencions a les persones amb demència
  1. La cura de l'entorn, entorns assistencials, entorns segurs.
  2. Aspectes pràctics del tractament farmacològics.
  3. Entrenament de la memòria. Potencial d'aprenentatge en les demències.
  4. Programes de psicoestimulació i intervenció psicosocial.
  5. Programes amb noves tecnologies.
  6. Tècniques d'intervenció: adaptació o graduació de les intervencions.
3. Comunicació i suport
  1. Informació als usuaris i als seus familiars.
  2. Millora de la qualitat d'interacció.
  3. Planificació anticipada de decisions. Presa de decisions en situacions de malaltia avançada.
4. Família i entorn cuidador
  1. Detecció i avaluació de les cuidadores/cuidadors principals.
  2. Avaluació i intervenció en la cura informal.
  3. Sistemes de suport als cuidadors.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Prova escrita sobre els continguts teòrics (25% de la nota final). Recuperable.
- Exercici individual (25% de la nota final) sobre l'anàlisi d'una conducta problema en una àrea molt quotidiana de la vida i la proposta de possibles estratègies d'intervenció. Recuperable.
- Exercici individual (25% de la nota final) amb l'elaboració una activitat de musicoteràpia-reminiscència . Recuperable.
- Exercici individual (25% de la nota final) amb l'elaboració una activitat de psicoestimulació. Recuperable

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades. Es valora la participació en les activitats, tallers i dinàmiques a l'aula.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Feil, N. (2002). *Validación: un método para ayudar a las personas mayores desorientadas*. Barcelona: Herder.
- Kitwood, T. (2003). *Repensant la demència*. Vic: Eumo Editorial.
- Álvaro Redondo, A. (2005). *Terapia ocupacional en Alzheimer y otras demencias: nuevos puntos de vista para un cuidador*. Madrid: Afal: Obra Social Caja Madrid.
- Sarasa, E. (2008). *Terapia ocupacional y enfermedad de Alzheimer: guía práctica para la estimulación global en los servicios sociales*. Saragossa: Mira.

Complementària:

- Durante, P.; Pedro, P. (2004). *Terapia Ocupacional en Geriatría. Principios y práctica*. Barcelona: Masson.
- Mace, N.L.; Rabins, P. (1993). *El Día de 36 horas: una guía familiar per a la cura de persones afectades per la malaltia d'Alzheimer i per malalties relacionades amb la demència i amb la pèrdua de la memòria en els darrers anys de vida*. Vic: Eumo Editorial.
- Fernández-Ballesteros R. (2009) (dir.). *Psicología de la vejez. Una psicogerontología aplicada*. Madrid: Pirámide.
- Young, T.; Manthorp, C.; Howells, D. (2010). *Comunicació i demència: noves perspectives, nous enfocaments*. Barcelona: Aresta: Editorial UOC.
- Sadurní, C. (2011). *Experiències de cura: experiència dels cuidadors/res principals informals que tenen cura d'un familiar vell amb demència des de fa més de 4 anys*. Vic: Eumogràfic: Servei de Publicacions de la UVic.
- Vila, J. (1999). 2a ed. *Guia pràctica per entendre els comportaments dels malalts d'Alzheimer*. Vic: Eumo Editorial.
- Martínez Maroto, A. (2002). *Temas jurídicos relacionados con la enfermedad de Alzheimer y otras demencias*. Madrid: AFAL.
- Franco, M.A., Hugo C. (2002) *Intervención psicoterapéutica en afectados de enfermedad de Alzheimer con deterioro leve*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Secretaría de Estado de Servicios Sociales, Familias y Discapacidad. Instituto de Mayores y Servicios Sociales.
- Deví, J.; Deus, J. (coord.) (2004). *Las demencias y la enfermedad de Alzheimer: una aproximación práctica e interdisciplinar*. Barcelona: ISEP.
- Yanguas, J.J. (2007). Modelo de atención a las personas con enfermedad de Alzheimer. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO).
- Acarín, N. (2010). *Alzheimer: manual d'instruccions*. Barcelona: Columna, 2010.
- Albanell, P.; Tobella, M. (1998). *La Fada d'Alzheimer*. Barcelona: Fundació la Caixa.
- Fernández-Calvo, B. i altres (2011). *Eficacia del entrenamiento cognitivo basado en nuevas tecnologías en pacientes con demencia tipo Alzheimer*. *Psicothema*, 23 (1), pp. 44-50.
- Valverdi, J. (2009). *El marco de referencia de la discapacidad cognitiva. Frame of reference of cognitive disability*. www.Portal de Terapiaocupacional.com.
- Villalta, V.; Ochoa, S. (2003) *La terapia facilitada por animales de compañía como programa de rehabilitación adjunto para personas con diagnóstico de esquizofrenia crónica*. *Papeles del Psicólogo*, nº 1, vol-28.
- *Guía de Práctica Clínica sobre la Atención Integral a las Personas con Enfermedad de Alzheimer y otras demencias*. Disponible en:
http://www.gencat.cat/salut/depsan/units/aatrm/pdf/gpc_alzheimer_demencias_pcsns_aiaqs_2011vc.pdf

Atenció al Pacient Crític

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- M. Carme Sansalvador Comas
- Olga Isern Farrés
- Visitant Infermeria Eucs01

OBJECTIUS:

L'especificitat en les cures en el pacient crític, els avenços continus i l'evolució de les tecnologies en aquest camp fan necessària una formació específica per garantir la qualitat de les cures d'infermeria en aquest tipus de pacients.

L'estudiant ha de ser capaç d'adquirir coneixements bàsics i habilitats per tal de planificar i prioritzar les intervencions d'infermeria segons les necessitats de cada pacient en situació crítica.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Identifica les manifestacions lligades a l'evolució de les alteracions de la salut tractades a l'assignatura. (E39) (G01)
2. Enumera les cures que precisa la persona amb problemes de salut a partir de l'anàlisi de les seves necessitats fonamentals.(E46) (G10) (G19)
3. Examina les dades recollides en la valoració, identifica els problemes de salut que presenta l'usuari, diferencia els que formen part del rol autònom i del de col·laboració, els prioritza i estableix el pla de cures. (E49) (G09) (G02)
4. Identifica les manifestacions de dependència que indiquen que una persona amb alteracions de la salut es troba en una situació de risc vital. (E50) (G01) (E19) (G13) (G22)
5. Aplica l'evidència científica per a assegurar una atenció actualitzada i eficaç. (U06)

COMPETÈNCIES

Generals

- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a l'ús d'habilitats interpersonals.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per a la resolució de problemes.
- Capacitat per adaptar-se a situacions noves.

- Capacitat per aplicar el coneixement a la pràctica.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Habilitat per treballar amb autonomia.

Específiques

- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Conèixer l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.
- Conèixer les alteracions de salut de l'adult, identificant les manifestacions que apareixen en les seves diferents fases.
- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport vital bàsic i avançat.

CONTINGUTS:

---

1. Valoració del pacient crític.
  1. Reconeixement i avaluació del pacient crític.
2. Via aèria.
  1. Oxigenació i ventilació: permeabilitat de la via aèria, ventilació mecànica invasiva i no invasiva.
3. Cures d'infermeria en diferents patologies.
  1. Cures d'infermeria en el malalt respiratori
  2. Cures d'infermeria en el malalt Síndrome Coronària Aguda
  3. Cures d'infermeria en el malalt en situació de xoc
  4. Cures d'infermeria en el malalt quirúrgic
  5. Cures d'infermeria en el malalt politraumàtic
  6. Cures d'infermeria en el malalt amb alteració de la funció renal. Tractament substitutiu renal.
  7. Suport vital avançat en el pacient crític
4. Seguretat del pacient
  1. Infeccions adquirides a l'hospital, infeccions per gèrmens multiresistents
5. Atenció psicosocial
  1. Necessitats de les persones ingressades a la UCI i dels seus familiars

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a partir de:

- Prova objectiva de coneixements
- Seminaris demostratius en unitat de cures intensives
- Casos clínics
- Cas clínic simulat

La ponderació de les diferents activitats per a la nota final serà la següent:

- 50% prova objectiva de coneixements
- 30% avaluació del cas clínic simulat
- 10% valoració dels tallers demostratius
- 10% valoració de casos clínics

D'acord amb la normativa Acadèmica dels Estudis de Grau de la UVic, aprovada per CDU, 25 de juny de 2012, l'assignatura defineix com a activitats no recuperables:

- Tallers demostratius en unitat de cures intensives.
- Cas clínic simulat.
- Resolució de casos clínics.

Es defineix com a única activitat recuperable de l'assignatura la prova objectiva de coneixements. Si no es supera aquesta prova amb una nota igual o superior a 5, i sempre i quan estigui aprovada el 50% de l'assignatura, es podrà accedir al període complementari d'avaluació que es programarà al setembre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Nicolàs, J.M.; Ruiz, J.; Jiménez, X.; Net, A. (2011). *Enfermo Crítico y Emergencias*. Barcelona: Elsevier.
- Society of Critical Care Medicine (3^a ed) (2010). *Fundamentos de cuidados críticos en soporte inicial*. Argentina: Editorial Médica AWWWE.
- Fuentes, C.; Bonet, Alfons; Sirvent, J.M; Brugada, N. (2012). *Manual de enfermería intensiva*. Girona: Documenta Universitaria.
- Fernández, D.; Molano, E.; Duque, F.J.; Pérez, J.L. (2008). *Cuidado integral del paciente crítico*. Barcelona: Elsevier.

Complementària

- Perales Rodríguez de Viguri, N.; López Mesa, J.; Ruano Campos, M. (4^a ed) (2007). *RCP. Manual de soporte vital avanzado*. Barcelona: Elsevier Masson.
- *Hospital. Técnicas continuas de depuración extracorpórea para enfermería*. (2012). Barcelona: Elsevier.
- Ruiz, G.; Ruiz, A. (2^a ed) (2010). *Fundamentos de interpretación clínica de los exámenes de laboratorio*. Mexico: Panamericana.

Atenció Immediata Urgent

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Xavier Palomar Aumatell

OBJECTIUS:

Objectius:

- Ampliar i aprofundir els coneixements de cures infermeres en l'àmbit de les urgències i les emergències hospitalàries i extrahospitalàries per facilitar i permetre la investigació, planificació, formació, organització i prevenció en les situacions que requereixen assistència sanitària immediata.
- Establir i aprofundir els conceptes i habilitats més elementals per al diagnòstic i el tractament del pacient en situacions d'urgència que requereixen una intervenció immediata i en l'espera de l'assistència definitiva.
- Coneixer les guies d'actuació infermera d'urgències i emergències prehospitalàries.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Reconeix els esdeveniments adversos que poden aparèixer a conseqüència del trasllat.
2. Coneix els diferents models de sistemes d'emergències.
3. Coneix l'organització de la actuació davant un accident de múltiples víctimes i catastrofes.
4. Coneix els diferents models de triatge.
5. Identifica els criteris d'activació dels codis d'emergències i les cures d'infermeria que ha de donar a cada un.
6. Coneix l'algorisme de valoració d'una víctima politraumatizada i l'aplicació de les diferents tècniques per tractar els problemes detectats.
7. Utilitza bases de dades i informació fiables a l'hora d'argumentar les intervencions que es realitzen a les persones amb alteracions de la salut.

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Preocupació per la qualitat.

Específiques

- Aplicar el procés d'infermeria per proporcionar i garantir el benestar, la qualitat i seguretat a les persones ateses.
- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Reconèixer les situacions de risc vital i saber executar maniobres de suport bàsic i avançat.

CONTINGUTS:

Bloc 0 - Introducció.

- Particularitats del mitja extrahospitalari.

Bloc 1 - Models i sistemes d'emergències.

- Sistemes d'arreu del món.
- Sistema d'emergències mèdiques a Catalunya.

Bloc 2 - Transport sanitari

- Organització
- Classificació
- Fisiopatologia del transport.

Bloc 3 - Accidents de múltiples víctimes (AMV) i catàstrofes.

- Conceptes generals.
- Classificació i tipus.
- Models de triatge en AMV i catàstrofes.

Bloc 4 - Abordatge de la via aèria difícil en el mitja extrahospitalari

- Conceptes generals
- Tipus.

Bloc 5 - Codis dels serveis d'urgències/emergències.

- Codi IAM
- Codi ICTUS
- Codi Sepsis
- Codi PPT
- Codi donant a cor parat

Bloc 6 - Atenció al pacient politraumàtic greu.

- Conceptes generals
- Suport vital avançat traumàtic (teòric)
- Seminari pràctic SVAT

AVALUACIÓ:

L'avaluació de l'assignatura es fa amb avaluació continuada sumatòria, a partir de la realització obligatòria de les activitats (proves escrites i treballs/activitats dirigides) i continguts pràctics (seminaris de situacions simulades) que es plantegin, lliurant les activitats proposades en els terminis establerts.

La ponderació de les diferents activitats per a la nota final serà la següent:

- 50% Prova objectiva de coneixements. Es realitzarà 1 prova escrita d'avaluació.
- 40% Valoració del treballs a realitzar a partir de cerca bibliogràfica. Seràn dos treballs amb un valor del 20% cadascú. (No recuperables)
- 10% Valoració seminaris pràctics (No recuperables).

BIBLIOGRAFIA:

- Nicolás, J.M.; Ruiz, J.; Jiménez, X.; Net, A. (2011) *Enfermero crítico y emergencias*. Barcelona: Elsevier.
- National Association of Emergency Medical Technicians. (2011) *PHTLS. Soporte vital básico y avanzado en el trauma prehospitalario*. Barcelona: Elsevier.
- Serrano Moraza, A.; Fernández Ayuso, D. (2009) *Manual de helitransporte sanitario*. Barcelona: Elsevier
- Rodríguez Soler, A.J.; Peláez Corres, M.N.; Jiménez Guadarrama, L.R (2008) *Manual de triage prehospitalario*. Barcelona: Elsevier.
- Garcia, A.; Méndez M.C. (2009) *Atención de Enfermería en el Paciente Traumático*. Sant Vicente (Alicante): Club Universitario.
- Morillo Rodríguez, J. (2007) *Manual de enfermería de asistencia prehospitalaria urgente*. Madrid: Elsevier.

Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Josep Maria Villegas Subirana
- Núria Gorchs Font
- Sílvia Madrid Alejos

OBJECTIUS:

Amb la realització de l'assignatura Atenció Innovadora en Situacions de Cronicitat que pertany a la matèria Cronicitat i Malalties de Llarga Evolució, es pretén que l'estudiant adquireixi els coneixements, habilitats i actituds sobre els conceptes i models relatius a la cronicitat, els problemes de salut i socials més prevalents, els models d'atenció i provisió de serveis, el rol del professional, les tècniques i instruments necessaris per a l'atenció innovadora i les estratègies comunitàries en atenció a la cronicitat.

Es considera un element fonamental de l'assignatura la interacció, la comunicació i la col·laboració entre els i les estudiants dels diferents graus de l'àmbit de la salut per a la creació de coneixement i estratègies compartides que facilitin una atenció innovadora.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Defineix i analitza críticament el concepte d'innovació i el de cronicitat en el camp de la salut i les ciències socials.
2. Coneix els models de referència en l'abordatge de la cronicitat.
3. Defineix i analitza críticament experiències innovadores en el camp de la cronicitat.
4. Descriu el paper dels diferents professionals de la salut i de les ciències socials en el camp de la cronicitat.
5. Descriu les característiques del treball en equip cooperatiu.
6. Sap prendre decisions de forma col·lectiva.
7. Identifica les respostes psicosocials i incorpora la perspectiva del subjecte en les intervencions assistencials i comunitàries.
8. Reconeix diferents maneres d'intervenir des de la perspectiva assistencial i comunitària en el camp de la cronicitat.

COMPETÈNCIES

Generals

- Analitzar les necessitats d'atenció i provisió de serveis de les persones en situació de vulnerabilitat, així com del seu entorn sociofamiliar, des d'una perspectiva interdisciplinària i intersectorial, amb la finalitat d'assegurar una atenció integrada i la continuïtat assistencial.
- Buscar, obtenir, organitzar, avaluar críticament i aplicar la informació i evidència científica per assegurar una atenció actualitzada i eficaç.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la presa de decisions.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Comprendre la funció, les activitats i l'actitud cooperativa que el professional ha de desenvolupar en un equip d'Atenció Primària de Salut.
- Identificar les respostes psicosocials de les persones davant les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el sofriment), seleccionant les accions adequades per proporcionar-los-hi ajuda.

CONTINGUTS:

-
1. Concepte d'innovació
    1. Definicions d'innovació en el camp de la salut i les ciències socials.
    2. Elements característics de la innovació en el camp de la salut i les ciències socials.
  2. Cronicitat i models d'atenció
    1. Característiques i realitats de la problemàtica de la cronicitat.
    2. Necessitats diferencials.
    3. Models i experiències de maneig de la cronicitat.
    4. Model de la OMS- Innovative Care for Chronic Conditions.
  3. Treball en equip
    1. Rol dels diferents professionals, innovació i cooperació.
    2. Treball en equip cooperatiu.
    3. Presa de decisions col·lectiva.
  4. Atenció innovadora en l'àmbit assistencial
    1. Atenció centrada en la persona. Plans individuals d'atenció integral.
    2. Processos adaptatius i estratègies d'afrontament.
    3. Planificació anticipada de decisions.
    4. Processos d'avaluació i atenció continuada. Planificació de les transicions.
    5. Atenció domiciliària.
    6. Entorns funcionals.
    7. TIC's.
  5. Atenció innovadora en l'àmbit comunitari
    1. Intervenció comunitària, participació social i cronicitat.

AVALUACIÓ:

Avaluació continuada de les activitats realitzades per l'estudiant a través de:

- Avaluació continuada (50%) segons les activitats proposades en el pla de treball. Les activitats presencials no són recuperables, les activitats virtuals són recuperables segons els criteris de valoració i recuperació definits en cada una.
- Prova escrita sobre els continguts teòrics (20% de la nota final) que es realitzarà mitjançant una prova escrita al final del semestre. Recuperable.
- Exercici grupal (30% de la nota final) sobre l'anàlisi d'un programa innovador o intervenció innovadora en l'atenció a la cronicitat. Recuperable.

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan aquestes estiguin aprovades.

BIBLIOGRAFIA:

- Bengoa, R.; Nuño, R. (2008). Curar y cuidar. Innovación en la gestión de enfermedades crónicas: una guía práctica para avanzar. Barcelona: Elsevier-Masson.
- Morera, R. (2008). "Atención integrada". *Revista de Innovación Sanitaria y Atención Integrada* 1(1) Article 11. Disponible a: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss1/11> data 10/09/12
- Nuño Solinís, R. (2009). "Atención innovadora a las condiciones crónicas: más necesaria que nunca", *Revista de Innovación Sanitaria y Atención Integrada* 1(3) Article 2. Disponible a: <http://pub.bsalut.net/risai/vol1/iss3/2> data 10/09/12
- OMS (2002). Cuidado innovador para las condiciones crónicas. Agenda para el Cambio 2002. Disponible a: The Innovative Chronic Care. http://www.who.int/chp/knowledge/publications/iccc_spanish.pdf
- Generalitat de Catalunya. Departament de Salut (2013). Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat PPAC. Disponible a <http://www20.gencat.cat/portal/site/salut/menuitem.36e8d120a1aac1ee5686da5bb0c0e1a0/?vgnnextoid=cf2a63c30a0cf210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnextchannel=cf2a63c30a0cf210VgnVCM2000009b0c1e0aRCRD&vgnextfmt=default>
- Generalitat de Catalunya. Presidència(2014). Pla interdepartamental d'atenció i interacció social i sanitària. http://presidencia.gencat.cat/ca/el_departament/plans_sectorials_i_interdepartamentals/PIAISS/

Estratègies d'Intervenció en Situacions de Dolor Crònic

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Anna Arias Gassol
- Anna M. Rovira Sadurní
- Laura Salom Seminario
- Visitant Infermeria Eucs01

OBJECTIUS:

Estratègies d'intervenció en dolor crònic pertany a la matèria d'estratègies d'intervenció en salut. L'assignatura pretén que l'estudiant adquireixi competències per poder valorar, analitzar, planificar i actuar en persones afectades de dolor crònic.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Comprèn el concepte de dolor crònic.
2. Reconeix les situacions de dolor crònic i com impacten en la vida dels usuaris.
3. Coneix mesures farmacològiques i no farmacològiques per fer front al dolor crònic
4. Identifica els diferents aspectes que permeten una valoració acurada del dolor

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.

Específiques

- Identificar les necessitats de cura derivades dels problemes de salut.
- Identificar les respostes psicosocials de les persones davant les diferents situacions de salut (en particular, la malaltia i el sofriment), seleccionant les accions adequades per proporcionar-los-hi ajuda.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

---

1. Principis bàsics del dolor
  1. Definició de dolor total
  2. Factors que influeixen en el dolor
  3. Repercussions del dolor
2. Bases anatomofisiològiques del dolor
3. Tipus de dolor
  1. Classificació i definicions
4. Valoració del dolor
  1. Entrevista i exploració
5. Alternatives terapèutiques
  1. Mesures farmacològiques
  2. Mesures no farmacològiques
6. Tractament multidisciplinar: casos clínics

AVALUACIÓ:

La nota final s'obtindrà dels següents paràmetres :

- 50% Examen final
- 50% Avaluació continuada (activitats dirigides i autònomes)

La nota final serà el resultat de la ponderació de les notes obtingudes en cadascuna de les parts, sempre i quan estiguin aprovades.

Període complementari/recuperació:

L'estudiant que no superi el treball i/o alguna de les proves escrites, podrà recuperar-los en aquest període (mes de setembre), sempre que el total de parts no superades de l'assignatura no suposi més del 50% de la nota final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Bayes, R. (2004). *Dolor y sufrimiento en la práctica clínica*. Barcelona: Fundación Medicina y Humanidades Médicas.
- Barber, J. (2000). *Tratamiento del dolor mediante hipnosis y sugestión*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Barragan, A. (2008). *Vivir con dolor crónico*. Buenos Aires: Libros de la Araucaria.
- Butler, D.; Moseley, G.L. (2010). *Explicando el dolor*. Adelaida: Noigroup Publications
- Català, E. (2008). *Manual de tratamiento del dolor*. Barcelona: Publicaciones Permanyer.
- Chaitow, L. (2003). *Aprender a vencer el dolor por la vía natural*. Barcelona: Oniro.
- Chaitow, L., Fritz, S. (2008). *Cómo conocer, localizar y tratar los puntos gatillo miofasciales*. Elsevier
- Chaitow, L. et al. (2009). *Técnicas de liberación posicional*. Elsevier
- Collado A; Torres A; Arias A; Cerdá D; Villarrasa R; Valdés M. (2001) *Descripción de la eficacia del tratamiento multidisciplinar del dolor crónico incapacitante del aparato locomotor*. Med Clin; 117: 401-5.
- Fernández-Solà, J; De Madre, M. (2006). *Sobrevivir al cansancio. Una aproximación a la situación de fatiga crónica*. Barcelona: Oxigen.
- Khalsa, D.S. (2001). *Curar el dolor*. Barcelona: Urano.
- McCaffery, M. (1992). *Dolor: Manual clínico para la práctica de enfermería*. Barcelona: Salvat.
- Moix, J. (2006). *Cara a cara con tu dolor*. Barcelona: Paidós.
- Muñoz-Gómez, J.; Ruiz-López, R.; Arias, A.; Torres, X; Collado, A. (2004). *Tratamiento multidisciplinar en pacientes con dolor crónico en situación de baja laboral*. Rev Soc Esp Dolor 11 4 :203 ? 209.

- Sharow, Y.; Benaiel, R. (2011). *Dolor orofacial y cefalea*. Barcelona: Elsevier
- Zamora Posada, M. (2009). *Atención Integral al Dolor*. Jaén: Formación Alcalá.

WEBGRAFIA

- <http://www.fibromialgia.org>
- <http://www.afibrom.org>

Health Politics in Europe. Critical Readings of Documents in English

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Marta Fernández Prat

OBJECTIUS:

The course will provide a general and broad overview of the main political and policy-making trends that have taken place in Europe and at a global scale throughout the past two decades. Using a number of technical and academic texts on the issue, we will examine from a critical perspective, first of all, the political and ideological premises shaping current international health policies. Second, we will explore the relationship between health equity and various concepts and phenomena such as the physical and natural environment, work and employment, social and health protection, and resources and power relations. The course will end with an analysis of the politics behind European health policies, both at the policy-making level and through an examination of the responses, resistances, and proposals stemming from civil society and social movements.

As a course taught in English to students whose first language is not English, language is a fundamental part of it. English language will be used as a means to teach and learn content. Students are expected to follow explanations, make oral contributions, understand texts, and express themselves in writing all in English. In a nutshell, the students will need a certain level of English proficiency in order to keep up with the course and, at the same time, they will be able to improve their language skills along the way.

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. The student is able to identify health and social factors that promote the care of both healthy and ill people as members of a community
2. The student is able to identify the adequate interventions in order to treat and prevent health-deviation problems
3. The student is able to understand, interpret, and reflect critically on English language sources on Health Sciences and Health Politics in Europe and across the world

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per organitzar i planificar.
- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement d'una segona llengua.

Específiques

- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.
- Seleccionar les intervencions encaminades a tractar o prevenir els problemes derivats de les desviacions de salut.

CONTINGUTS:

---

1. The Need for New Paradigms in Global Health
  1. Geopolitics and Global Economic Governance of Health
  2. Basic Human Needs and Sustainable Human Development
  3. New Attitudes for the Promotion of Public and Population Health
2. Health and the Environment
  1. Urban Living Conditions
  2. Urban Planning that Promotes Health
  3. Land Rights
  4. Rural Livelihoods
  5. Rural Infrastructure and Services
  6. Rural-Urban Migration
  7. The Natural Environment
3. Health, Work, and Employment
  1. Fair Employment and Decent Work
  2. Safe and Decent Work Standards
  3. Precarious Work
  4. Improving Working Conditions
4. Social Protection and Health Care
  1. Social Protection Across the Life course
  2. The Generosity of Social Protection Systems
  3. Social Protection Systems and Excluded Groups
  4. Universal Health Care
  5. Primary Health Care. Community Engagement and Empowerment
  6. Prevention and Promotion
5. Health Equity, Resources, and Power Relations
  1. Health Equity as a Marker of Societal Progress
  2. Government Policy Impact on Health Equity
  3. Action Toward Improving Gender Equity for Health
  4. Sexual and Reproductive Health and Rights
  5. Legislation for political empowerment: Bottom-Up Approaches to Health Equity
6. The politics Behind European policies on Health
  1. The Politics of Health Reform in Europe
  2. Health Policy in the European Union
  3. The Europeanization of Health Policy
  4. Social Movements and Civil Society on Health Equity

AVALUACIÓ:

Students' work and competences will be evaluated in the following way:

1. In-Class Pop-Quizzes: 20% (individual)
2. Attendance and Participation: 15% (individual)
3. Glossary: 15% (group)
4. Reading Guides: 20% (group)
5. Final Project: 30% (group)

The final grade of the course will result from the sum and average of each of the five activities.

In case of a non-pass final grade in June, it will be possible to have a complementary evaluation of the Pop-Quizzes and the Final Project. In order to be able to access the complementary evaluation (September 2013) the students will need to have passed at least 50% of the class work.

Plagiarism is penalized by all universities and, according to UVic's Students' Rights and Duties Regulation, it is a serious fault. Any indication of the existence of plagiarism or inadequate appropriation of someone else's ideas or texts (whether authors, Internet, or classmates) will translate automatically into failing the course.

BIBLIOGRAFIA:

Basic Bibliography

- Benatar, S.R.; Gill, S. & Bakker, I. (2009). *Making progress in global health: the need for new paradigms*, *International Affairs*, 85(2), 348-371.
- Freeman, R. (1998). *Competition in context: the politics of health care reform in Europe*, *International Journal for Quality in Health Care*, 10(5), 395-401.
- Greer, S. (2009). *The politics of European Union Health Politics*. New York: Open University Press.
- Starfield, B. (2006). *State of the Art in Research on Equity and Health*, *Journal of Health Politics, Policy and Law*, 31(1), 11-32.
- World Health Organization. (2008). *Closing the gap in a generation. Health equity through action on the social determinants of health*. Final Report of the Commission on Social Determinants of Health. Geneva: World Health Organization.

Additional bibliography will be provided to the students throughout the semester.

Inclusive Communities and Accessibility

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 6,0

Llengua d'impartició: Anglès

PROFESSORAT

- Sandra Ezquerro Samper

OBJECTIUS:

The course will provide an understanding of the importance of building inclusive communities to eliminating discrimination and exclusion and guaranteeing the fulfillment of citizenship and human rights. For that purpose we will begin by examining the differences and implications of analyzing social reality from an individualist perspective, a structural one and through the introduction of conflict theory. Using a selection of technical and academic texts on the subject matter, we will critically examine the social processes of inclusion and inclusion as well as the need for new paradigms and strategies from an equity and rights perspective. We will explore the relationship of inclusiveness and accessibility with social and cultural factors, gender and power relations, and diverse capacities. And in turn, looking at different models from an interdisciplinary approach, we will examine how those factors affect the leadership of a community as well as the possibilities of social change.

RESULTATS D'APRENTATGE:

- The student has knowledge of a second language.
- The student understands and interprets oral and written English and communicates verbally on specialized publications in Public Health Sciences.
- The student is able to identify the main social, economic and political theories of disease.
- The student is able to understand the incidence of the psychosocial factors related to health, disease, chronicity and quality of life.
- The student is able to analyze critically theories of conflict versus theories of structuralism.

COMPETÈNCIES

Generals

- Comprendre i interpretar fonts d'informació, orals i escrites, especialitzades en Ciències de la Salut, en una segona llengua.
- Coneixement d'una segona llengua.

Específiques

- Conèixer la terminologia científica en un altre idioma.
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn, per atendre les persones en situacions de salut i malaltia com a integrants d'una comunitat.

CONTINGUTS:

Unit 1. Structuralist versus conflict theories

- How do we look at social reality?
- Who or what do we think is responsible for a particular social problem or situation?
- What are the implications of using different social theories for our understanding of the world?

Unit 2. The concept of inclusive communities and exclusion

- What is an inclusive community?
- Why is building inclusive communities important?
- Understanding social processes of inclusion/exclusion

Unit 3. Understanding Culture and Diversity in Building Communities

- What is culture?
- Why is understanding culture important for building inclusive communities?
- What are cultural rights?

Unit 4. Gender Inclusive Communities

- Understanding gender inclusion/exclusion
- Implications of using a women's safety perspective to frame the issue of inclusive communities

Unit 5. Inclusiveness and accessibility for people with diverse capacities

- People with disabilities versus with diverse capacities
- What are the implications of creating an inclusive environment for people with diverse capacities?

Unit 6. Healthy cities: Social determinants of health and the built environment

- What is the purpose of the healthy cities movement?
- Using the Social Determinants of Health framework to understand the link between inclusive communities and healthy cities
- What is the role of local governments in building inclusive communities and healthy cities?

Unit 7. Interdisciplinary approach and leadership for inclusive communities

- Why the need of an interdisciplinary approach for the development of inclusive communities?
- Who are the stakeholders to be involved and at which stages?
- Exploring leadership models for inclusiveness
- How do culture and other factors affect the leadership of a community?

AVALUACIÓ:

Students' work and competences will be evaluated in the following way:

1. Attendance and Participation: 15% (individual)
2. Assignments based on readings and class discussions: 40% (individual)
3. On-line Reflections and Debates: 15% (individual)
4. Final Project: 30% (group)

The final grade of the course will result from the sum and average of each of the four segments.

In case of a non-pass final grade at the end of the semester, it will be possible to have a complementary evaluation of the Final Project. To be eligible for the complementary evaluation (September 2014) the students will have to pass at least 50% of the class work.

Plagiarism is penalized by all universities, and according to UVic's Students' Rights and Duties Regulation, it is a serious fault. Any indication of the existence of plagiarism or inadequate appropriation of someone else's ideas or texts (whether authors, Internet, or classmates) will translate automatically into failing the course. We encourage critical thinking of what different authors have written or said. Thus proper reference to their work is required.

BIBLIOGRAFIA:

- Freudenberg, N.; Klitzman S.; Saegert S. (2009). *Urban Health and Society. Interdisciplinary Approaches to Research and Practice*. San Francisco: Jossey-Bass
- Potapchuk, M. (2001). *Steps toward an inclusive community*. Washington, DC: Joint Center for Political and Economic Studies.
- Potapchuk, M. *Assessing your Community's Inclusiveness* (website)
- UN General Assembly (2012). *Report of the Special Rapporteur in the field of cultural rights*.
- Alberta Urban Municipalities Association. *Welcoming and Inclusive Communities toolkit* (website).
- Women in Cities International. *Tackling Gender Exclusion: Experiences from the Gender Inclusive Cities Program* (website).
- WHO (2012). *Addressing the Social Determinants of Health: The Urban Dimension and the Role of Local Government*.

Sexualitat i Cronicitat

Tipologia: Optativa (OP)

Crèdits: 3,0

Llengua d'impartició: Català

PROFESSORAT

- Jordi Naudó Molist

OBJECTIUS:

Són objectius de l'assignatura:

- Analitzar els factors que contribueixen a la salut sexual
- Conèixer els conceptes bàsics de sexualitat respecte a la cronicitat
- Diferenciar conceptes d'identitat - rol i orientació en sexualitat humana
- Anàlisi i abordatge de les dificultats que es presenten en diverses malalties cròniques respecte a la dimensió sexual
- Domini i maneig d'orientacions pedagògiques per a diverses discapacitacions
- Abordatge clínic de disfuncions sexuals en persones que presenten cronicitat

RESULTATS D'APRENTATGE:

---

1. Coneix, reflexiona i és capaç d'explicar les principals característiques de la sexualitat en situacions de cronicitat i discapacitat
2. Diferencia els conceptes bàsics de la dimensió sexual humana.
3. Identifica i reconeix els drets universals de la salut sexual en població crònica i discapacitada.
4. Planifica i avalua un programa d'educació sexual per a persones amb situació de cronicitat

COMPETÈNCIES

Generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat per a la comunicació oral i escrita en la pròpia llengua nativa.

Específiques

- Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.
- Promoure hàbits de vida saludables a través de l'educació per a la salut.
- Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb els pacients, les famílies i els grups socials així com l'expressió de les seves preocupacions i interessos.

CONTINGUTS:

---

1. Introducció a la salut sexual
2. Concepte de sexualitat i discapacitat
3. Identitat-Rol-Orientació en població general
4. Drets sexuals de les persones amb discapacitat
5. Sexualitat i HTA
6. Sexualitat i estats intersexuals
7. Sexualitat i salut mental
8. Sexualitat i vellesa
9. Sexualitat i dolor crònic
10. Sexualitat i discapacitat física
11. Sexualitat i diabetes
12. Clínica Sexològica-Factors i Avaluació
13. Clínica Sexològica Masculina
14. Clínica Sexològica Femenina

AVALUACIÓ:

Per a l'avaluació de procés de l'assignatura es tindrà en compte la realització de les activitats de treball personal i grupal (el lliurament/execució de totes les activitats de l'avaluació és improrrogable).

La puntuació global de l'assignatura serà el resultat de la suma obtinguda de les diferents tasques i en l'examen final. Per a poder procedir a aquesta suma caldrà haver aprovat l'examen.

Els percentatges són els següents:

- 30% Treballs i exercicis individuals (no recuperable)
- 20% Treball en grup (no recuperable)
- 50% Examen (recuperable)
- Cal haver superat l'examen per a poder fer mitjana

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Garcia, J.L.; (2000). *Educación Sexual y Afectiva en personas con minusvalía psíquica*. Editat per la Asociación Síndrome de Down. Navarra.
- Font i Roura, Josep. *L'avaluació de la sexualitat: l'escala de coneixements, experiències i necessitats sexuals per a persones amb discapacitat intel·lectual* / Josep Font i Roura, Anna Martínez.
- Sánchez Raja, Esther. *Guia bàsica d'educació afectivosexual per a persones amb discapacitat visual*. Barcelona: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, cop. 2007.
- Cabello Santamaría, Francisco. *Sexualidad y discapacidad física*. Barcelona: Institut de Sexologia de Barcelona, 1996.
- Baldaro Verde, Jole. *La sexualidad del deficiente*. Barcelona: CEAC, 1992.
- Tallis, Jaime. *Sexualidad y discapacidad*. Buenos Aires, Madrid, 2005.

- López Sánchez, Félix. *Sexualidad en la vejez*. Madrid: Pirámide, 2005.

Complementària

- Lopiccolo, J.; Lopiccolo, L. (1980). *Handbook of Sex Therapy*. Nova York: Plenum Press.
- Jarne, A.; Talarn, A. (2000). *Manual de psicopatología clínica*. Barcelona: Paidós.
- Beach, A.F.; Ford, S.C. (1969). *Conducta sexual*. Barcelona: Fontanella.
- Carrobles, J.A.; Sanz, A. (1991). *Terapia sexual*. Madrid: Fundación Universidad-Empresa.
- Crespo, M.; Labrador, F.J.; Puente, M.L. (1994). "Trastornos sexuales". A: A. Belloch, B.
- Farré, J.M.; Lasheras, M.G. (1998). "Disfunciones sexuales". A: J.L. Vázquez-Barquero (ed.).
- Hawton, K. (1985). *Sex therapy*. Londres: Oxford Univ. Press. Traducció castellana: *Terapia sexual*. Barcelona: Doyma, 1988.
- Kaplan, H.S. (1987). *Sexual aversion, sexual phobias and panic disorder*. Nova York: Brunner/Mazel.
- Kaplan, H.S. (1992). "El deseo trastornado". A: E.F.L. Ochoa; C. Vázquez (ed.). *El libro de la sexualidad*. Madrid: El País.
- Kaplan, H.S. (1978). *La nueva terapia sexual*. Madrid: Alianza Bolsillo.
- Masters, W.; Johnson, V.; Kolodny, R. (1987) *La sexualidad humana*. (3 volums). Barcelona: Grijalbo.
- Gomez Gil, E.; Esteva de Antonio, I.; (2006) *Ser transexual*. Barcelona: Glosa.